

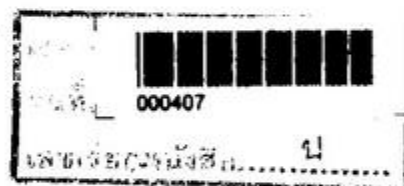
ชุด พิธีกรอกลี
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

การศึกษาสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพ
การศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

A STUDY OF THE TASK PERFORMANCE CONCERNING THE QUALITY
ASSURANCE POLICY OF PRIMARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE
OF BURIRAM PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

วิทยานิพนธ์
ของ
ประกิจ แพมไธสง

ปี 1957
๕-1

เสนอต่อสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

ธันวาคม 2544

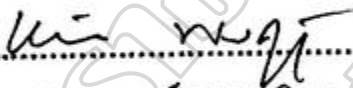
ลิขสิทธิ์เป็นของสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

ISBN 974-692-027-98

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ
นายประกิจ แฟมโธสง แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

.....ประธานกรรมการควบคุม
(รองศาสตราจารย์โกวิท เชื่อมกลาง)

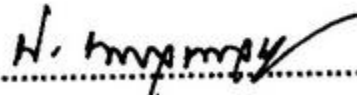

.....กรรมการควบคุม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พทิมล พงศ์สุวรรณ)

.....กรรมการควบคุม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ละออง ภูเงิน)

.....กรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงศ์เพชร สังข์ศักดิ์ดา)

.....กรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีรณมย์ วัชรินทรางกูร)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

.....อธิการบดี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ เบญจกาญจน์)
วันที่ 13 เดือน..... S.A.พ.ศ 2544

ชื่อเรื่อง	การศึกษาสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์		
ผู้วิจัย	ประกิจ แฟมไธสง		
กรรมการควบคุม	รองศาสตราจารย์ โกวิท เชื่อมกลาง	ประธานกรรมการ	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพิมล พงศ์สุวรรณ	กรรมการ	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ละออง ภูเงิน	กรรมการ	
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขา การบริหารการศึกษา	
สถานศึกษา	สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2544

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาสภาพการดำเนินการและสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินการและสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 285 คน ครูผู้สอน จำนวน 368 คน รวมทั้งสิ้น 653 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ด้านการดำเนินการและด้านสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) แล้วเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe') กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัย พบว่า

1. โรงเรียนประถมศึกษา มีสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก คือด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ส่วนอีก 2 ด้าน คือด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน และด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง
2. โรงเรียนประถมศึกษา มีสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำดังนี้ คือ

ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ตามลำดับ

3. ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน ที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

5. ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่าครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดกลาง มีความคิดเห็นด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีความคิดเห็นด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ไม่แตกต่างกัน

6. ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่าครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดกลาง มีความคิดเห็น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 3 ด้าน ส่วนครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

TITLE A study of the task performance concerning the quality assurance policy of primary schools under the Office of Buriram Provincial Primary Education

AUTHOR Prakrit Famthaisong

ADVISORS Associate Professor Kovit Cheumklang , Chair
Assistant Professor Dr. Pornpimon Phongsuwan, Ph. D., Co-advisor
Assistant Professor La-ong Phungoen, Co-advisor

DEGREE Master of Education **MAJOR** Educational Administration

SCHOOL Rajabhat Institute Buriram **YEAR** 2001

ABSTRACT

The aims of this thesis were to study and compare the task performance and problems concerning the quality assurance policy of the primary schools under the Office of Buriram Provincial Primary Education. The samples were 285 administrators and 368 teachers working in schools of various sizes. The instrument used for collecting the data was a five -rating scale questionnaire survey. Statistics utilized for data analysis were the average means, standard deviation, one-way ANOVA, and Scheffe's test with $p \leq .05$. The findings of the study were as follows:

1. The schools' overall task performance concerning the quality assurance policy was reportedly at the high level. When considering each area, the task performance concerning *the educational quality control for standardized development* was at the high level whereas that of *school development for the internal audit* and *the educational quality control of school standard* was at the medium level.
2. The schools' overall problems concerning the quality assurance policy were reportedly at the medium level. When considering each area, it was found that the problems were also at the medium level. The problems were ranked from the highest to the lowest mean scores as the following : (1) *the educational quality control for standardized development*, (2) *the educational quality control of schools standard*, and (3) *school development for the internal audit*.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ โกวิท เชื้อมกลาง ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพิมล พงศ์สุวรรณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ละออง กูเงิน กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้เอื้ออำนวย ประสานงานในการจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 4 ท่าน คือ นายอำนาจ ทองด้วง หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอละหานทราย นายชาญณรงค์ ศิริอำพันธ์กุล ศึกษาธิการเขต 8 นายสุกร พงศ์ทองมี ศึกษาธิการเขต 8 นายกระพัน ศรีงาน ศึกษาธิการเขต 7 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ได้กรุณาช่วยตรวจสอบ แนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่างๆ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ให้ความอนุเคราะห์แจ้งผู้บริหารโรงเรียนและครู ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงเกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา บुरพจารย์ คณาจารย์และผู้มีส่วนในการฟูมฟัก เกื้อกูล ให้กำลังใจในการศึกษาแก่ผู้วิจัย ทุกท่าน

ประกิจ แฟมไธสง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความหมาย ความสำคัญและแนวคิดของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	8
องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา.....	13
กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา.....	14
การประกันคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	23 21
สาระสำคัญของงานในแต่ละกิจกรรมหลักเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา..	26
มาตรฐานโรงเรียน พุทธศักราช 2541.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
งานวิจัยในประเทศ.....	40
งานวิจัยต่างประเทศ.....	50
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	62

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	65
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	112
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	112
สมมติฐานของการวิจัย.....	112
วิธีดำเนินการวิจัย.....	113
สรุปผลการวิจัย.....	114
อภิปรายผล.....	116
ข้อเสนอแนะ.....	123
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	123
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป.....	123
บรรณานุกรม	124
ภาคผนวก.....	130
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล.....	131
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินการ ตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์	138
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	147

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 กิจกรรมและงานในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา.....	17
2 จำนวนผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แยกตาม ขนาดโรงเรียน.....	57
3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แยกตามขนาดอำเภอและขนาดโรงเรียน.....	58
4 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนก ตามขนาดของโรงเรียน.....	66
5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการ ประกันคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน.....	68
6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบาย การประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและ ครูผู้สอน โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน	69
7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการ ประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวม และแยกเป็นรายด้าน.....	70
8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการ ประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนด มาตรฐานโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกเป็นรายข้อ...	71
9 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการ ประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนา เข้าสู่มาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกเป็นรายข้อ.....	72
10 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการ ประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการ ตรวจสอบภายในตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกเป็นรายข้อ.....	73
11 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบาย การประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและแยกรายด้าน.....	74

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 คำเฉลี่ย คำส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกเป็นรายข้อ.....	75
13 คำเฉลี่ย คำส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกเป็นรายข้อ.....	76
14 คำเฉลี่ย คำส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกเป็นรายข้อ.....	77
15 คำเฉลี่ย คำส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน.....	78
16 คำเฉลี่ย คำส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกเป็นรายข้อ.....	79
17 คำเฉลี่ย คำส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานตาม ความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกเป็นรายข้อ.....	80
18 คำเฉลี่ย คำส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกเป็นรายข้อ.....	81
19 คำเฉลี่ย คำส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน.....	82

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
20 คำเฉลี่ย คำส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกเป็นรายข้อ.....	83
21 คำเฉลี่ย คำส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกเป็นรายข้อ.....	84
22 คำเฉลี่ย คำส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกเป็นรายข้อ.....	85
23 คำเฉลี่ย คำส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน แยกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน.....	86
24 คำเฉลี่ย คำส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน แยกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน.....	87
25 คำเฉลี่ย คำส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน แยกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน.....	88
26 คำเฉลี่ย คำส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน แยกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน.....	89
27 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	90

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
28 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	91
29 การทดสอบความแตกต่างระดับความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	92
30 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานและด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ของผู้บริหารโรงเรียน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	93
31 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	94
32 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ของผู้บริหารโรงเรียน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	95
33 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ของผู้บริหารโรงเรียน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	96

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
34 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	97
35 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	98
36 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	99
37 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน เป็นรายคู่ตามขนาดโรงเรียน.....	100
38 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	101
39 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานและด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	102

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
40 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา ในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน ในการตรวจสอบภายในเป็นรายคู่ตามขนาดโรงเรียน.....	103
41 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	104
42 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน เป็นรายคู่ตามขนาดโรงเรียน.....	105
43 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	106
44 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน เป็นรายคู่ตามขนาดโรงเรียน.....	107
45 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	108
46 การเปรียบเทียบความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาและด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน ในการตรวจสอบภายใน เป็นรายคู่ตามขนาดโรงเรียน.....	109

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
47 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการ ดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุม คุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ด้านการควบคุม คุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน และด้านการตรวจสอบ และปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงาน อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน	110
48 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการ ตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการ ศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา ในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน ในการตรวจสอบภายใน เป็นรายคู่ตามขนาดโรงเรียน.....	111

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ปัจจัย กระบวนการและผลผลิต ของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	12
2 กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ	15
3 เครื่องข่ายคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา.....	20
4 การทำแผนการดำเนินงาน.....	29
5 ความสัมพันธ์ของมาตรฐานคุณภาพนักเรียน มาตรฐานการเรียนการสอน มาตรฐานการบริหารโรงเรียน.....	35
6 ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน.....	55

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ ความเจริญทางเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้สังคมเป็นสังคมโลกที่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างไร้พรมแดน และเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว และเมื่อผสมผสานกับสภาพปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ก็มีแนวโน้มให้เห็นชัดเจนว่าสังคมไทยกำลังก้าวสู่ภาวะวิกฤติ การที่จะแก้ปัญหาวิกฤติของประเทศชาติได้นั้นทุกคนมองไปที่การศึกษา เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาศักยภาพของคนเพื่อให้คนมีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ (รุ่ง แก้วแดง. 2541 : 47) กล่าวคือการศึกษาจะเป็นเครื่องมือสร้างคุณภาพของคนในชาติ ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงและรองรับปัญหาที่ชาติกำลังเผชิญอยู่

การศึกษามีบทบาทและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อ การพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในโลกยุคใหม่นั้นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดก็คือทรัพยากรบุคคล ที่มีความรู้ เพราะความสามารถและศักยภาพในการผลิตของแต่ละประเทศขึ้นอยู่กับองค์ความรู้ของคนในชาติ ประเทศที่พลเมืองมีการศึกษาคือยอมได้เปรียบในการแข่งขันเสมอ ไม่ว่าจะเป็นด้านเกษตรกรรมหรืออุตสาหกรรม (อำรุง จันทวานิช. 2542 : 2) ดังนั้น ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) จึงเน้นในเรื่องการพัฒนาคนหรือยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยมีความเชื่อว่า หากคนได้รับการศึกษาที่ดีที่สุดคนจะเป็นปัจจัย ซึ่งขาดความสำเร็จของการพัฒนาประเทศทุกด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2540 ฉ : 19)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กำหนดสิทธิทางการศึกษาของคนในชาติไว้อย่างชัดเจนในมาตรา 43 เพื่อให้การศึกษาส่งผลถึงคุณภาพของคนไทยอย่างแท้จริงโดยระบุไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐจะต้องคำนึงถึง การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ และมาตรา 81 ได้บัญญัติไว้ว่า ให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ.... ซึ่งกฎหมายการศึกษาแห่งชาตินี้ จะเป็นกฎหมายจะเป็นแม่บทในการบริหารและจัดการศึกษาอบรม และเป็นกลไกสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ เพื่อปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคม

การประถมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีความสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต ประชากรในประเทศจะมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความสำเร็จของการจัด

การศึกษา ซึ่งหมายถึงคุณภาพการศึกษา เพราะว่า คุณภาพการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535 ก :16) ซึ่งคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งที่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติตระหนักถึงความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ในปีการศึกษา 2537 จึงได้ประกาศนโยบายเร่งคุณภาพการประถมศึกษา โดยกำหนดมาตรการสำคัญในการดำเนินนโยบาย 3 ประการ คือ มาตรการในการประเมินคุณภาพ มาตรการในการกำกับและนิเทศและมาตรการในการบริหาร (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 ข :1) และในแผนการพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 7 ตั้งแต่ พ.ศ. 2537 เป็นต้นมา ได้กำหนดให้เป็นปีทองของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยพัฒนาครบทุกองค์ประกอบทั้งด้านปัจจัย กระบวนการ ผลผลิต ซึ่งถือว่าคุณภาพนักเรียนที่จบการศึกษาแต่ละระดับเป็นจุดหมายปลายทางสำคัญของการดำเนินงานตามภารกิจ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2540 ง : 2)

ด้วยเจตจำนงที่มุ่งมั่น ให้คนไทยทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาจนจบประถมศึกษา และมีโอกาสศึกษาต่อมัธยมศึกษา พร้อมเร่งรัดและพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของคนให้เป็นผู้มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี มีความสามารถและดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) โดยมีจุดเน้นที่สำคัญ คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาบุคลากร และการปรับปรุงประสิทธิภาพการศึกษาในด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ได้กำหนดนโยบายไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาในนโยบายข้อที่ 7 ความว่า จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนทุกโรงเรียนมีมาตรฐาน และคุณภาพการศึกษาที่เท่าเทียมกันและกำหนดเป้าหมายที่สำคัญไว้ 3 ประการด้วยกัน คือ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 ก : 40 -41)

1. มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เน้นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพและการส่งเสริมเพื่อให้บรรลุมาตรฐานคุณภาพการศึกษา และการประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

2. มีองค์กรรับผิดชอบดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในระบบเครือข่าย จากส่วนกลางถึงส่วนภูมิภาค

3. ทุกโรงเรียนอยู่ในระบบประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้ดำเนินการในเรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดเป็นนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 ก : 5)

1. จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ทุกโรงเรียนมีมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่เท่าเทียมกัน

2. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและองค์กรต่างๆในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อสร้างจิตสำนึกในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาร่วมกัน

3. สร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นระหว่างเสรีภาพในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของส่วนภูมิภาค กับกรอบการดำเนินงานที่ส่วนกลางกำหนด

4. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็น 3 องค์ประกอบ คือ การควบคุมคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบทบทวนและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และ การประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ดำเนินงานโดยยึดหลักการสำคัญ 2 ประการ คือ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 ก :12)

1. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระจายอำนาจในการบริหารงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ / กิ่งอำเภอ และโรงเรียน

2. ให้คณะกรรมการตามกฎหมาย (กปช. / กปจ./กปอ.) ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ได้ดำเนินงานตามนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาทุกฉบับอย่างต่อเนื่อง และ ส่งผลถึงโรงเรียนประถมศึกษาทุกโรงเรียนในสังกัด แต่การดำเนินการตามนโยบายก็ยังมีปัญหาบางประการ ดังที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ สรุปไว้ดังนี้ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. 2542 ก : 9 -13)

1. นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา (3 -5 ปี) จำนวน 76,638 คน เข้าเรียนอนุบาล จำนวน 50,806 คน คิดเป็นร้อยละ 66.29 มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ จำนวน 10,186 คน คิดเป็นร้อยละ 20.05

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 142,297 คน ออกกลางคัน 362 คน คิดเป็นร้อยละ 0.25 จำนวนนักเรียนที่ตกซ้ำชั้น 3,244 คน คิดเป็นร้อยละ 2.28 และจำนวนนักเรียนที่มีสุขภาพอนามัยต่ำกว่าเกณฑ์ 25,128 คน คิดเป็นร้อยละ 17.42

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 25,159 คน ออกกลางคัน 604 คน คิดเป็นร้อยละ 2.40 และจำนวนนักเรียนที่มีสุขภาพอนามัยต่ำกว่าเกณฑ์ จำนวน 3,088 คน คิดเป็นร้อยละ 12.21

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่า การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

มีปัญหาสำคัญเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาที่จะต้องพัฒนาแก้ไข แสดงว่า การประกันคุณภาพ การศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษายังอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ คุณภาพนักเรียนยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรของนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ปัญหาต่างๆ เหล่านี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของปัญหาที่เกิดขึ้นกับการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ดังนั้น แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงควรพิจารณาถึงสภาพการดำเนินการตามนโยบายและปัญหาของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดว่า มีการดำเนินการตามนโยบายหรือไม่มีปัญหาข้อข้องหรืออุปสรรคอย่างไร เพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะการประกันคุณภาพการศึกษาจะช่วยให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาโรงเรียนดังที่กรมวิชาการ (2540 : 1) กล่าวไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาจะช่วยสร้างความมั่นใจ ความพึงพอใจ ความประทับใจ ต่อผู้ปกครอง ชุมชน สังคม (ลูกค้า) ว่าโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่วางไว้

ผู้วิจัยในฐานะที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ได้เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา ประกอบกับเป็นความต้องการในการที่จะพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในพื้นที่ที่ผู้วิจัยควบคุมดูแลด้านการจัดการประถมศึกษาอยู่ ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นความจำเป็นที่จะต้องศึกษา เรื่องการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามเจตนารมณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ และเพื่อใช้เป็นข้อมูล และข้อสนเทศ ในการวางแผนการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ตลอดทั้งหาแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในด้านต่างๆ ในการดำเนินการ ให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพ การศึกษา ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกัน คุณภาพการศึกษา ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพการ ดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพ ปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษา ดังนี้

1. เป็นข้อมูลแก่ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพ การศึกษาในโรงเรียนของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เป็นข้อมูลแก่ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับเรื่องการดำเนินการประกัน คุณภาพการศึกษา
3. เป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เพื่อเข้าสู่ระบบการประกัน คุณภาพการศึกษา
4. เป็นข้อมูลแก่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ /กิ่งอำเภอ ในการพัฒนาผู้บริหาร วิทยาลัยและครูผู้สอน ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ มีขอบเขตดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 844 คน และครูผู้สอน จำนวน 9,689 คน รวมผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนทั้งสิ้น 10,533 คน (สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์. 2542 ข : 7)
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 285 คน ครูผู้สอน จำนวน 368 คน รวมผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนทั้งสิ้น 653 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้ตาม ตารางของ เครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพตำแหน่ง จำแนกเป็น 2 กลุ่มดังนี้

3.1.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

3.1.1.2 ครูผู้สอน

3.1.2 ขนาดของโรงเรียน จำแนกเป็น 3 ขนาด ดังนี้

3.1.2.1 โรงเรียนขนาดใหญ่

3.1.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง

3.1.2.3 โรงเรียนขนาดเล็ก

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ใน 2 ขั้นตอนคือ

3.2.1 การควบคุมคุณภาพการศึกษา

3.2.2 การตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

1. การดำเนินการ หมายถึง การปฏิบัติงานของโรงเรียนที่สอดคล้องตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. นโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง แนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามกรอบนโยบายในด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาและด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน

3. การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง แผนงานและการปฏิบัติการตามกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ การควบคุมคุณภาพการศึกษา กับการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน

3.1 การควบคุมคุณภาพการศึกษา หมายถึง การควบคุมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้ได้มาตรฐาน โดยการกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานที่กำหนด

3.2 การตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน หมายถึง การตรวจสอบและพัฒนาโรงเรียนให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนด โดยการประเมินตนเอง นิเทศติดตาม ช่วยเหลือสนับสนุนให้โรงเรียนได้มาตรฐาน

4. สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง สภาพที่เป็นจริงกำลัง เป็นอยู่หรือกำลังดำเนินการอยู่ในขณะนั้น เกี่ยวกับแผนงานและการปฏิบัติงานตามกระบวนการ การประกันคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

5. ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้อง ในด้านต่างๆ ที่จะทำให้การดำเนินงานตามแผนงานและการปฏิบัติงานตามกระบวนการประกัน คุณภาพการศึกษา ไม่สอดคล้องกับนโยบายหรือไม่บรรลุตามนโยบาย ได้แก่ ปัญหาการควบคุม คุณภาพการศึกษา กับปัญหาการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน

5.1 ปัญหาการควบคุมคุณภาพการศึกษา หมายถึง อุปสรรคและข้อขัดข้องใน การควบคุมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ให้ได้ตามมาตรฐานและการกำหนดมาตรฐานของ โรงเรียน และแนวทางการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานที่กำหนด

5.2 ปัญหาการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้อง ในการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

6. สถานภาพตำแหน่ง หมายถึง สถานภาพการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียน คือ

6.1 ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

6.2 ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับแต่งตั้งจากโรงเรียนให้ทำหน้าที่ ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

7. ขนาดโรงเรียน หมายถึง การแบ่งขนาดของสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน ขั้นต่ำของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2532 ซึ่งมี 3 ขนาด คือ

7.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่มีนักเรียนจำนวน 301 คนขึ้นไป

7.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่มีนักเรียนระหว่าง 121-300 คน

7.3 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่มีนักเรียนจำนวน ต่ำกว่า 120 คน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึงสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา และแยกนำเสนอเป็น หัวข้อต่างๆ เรียงตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ความหมาย ความสำคัญและแนวคิดของการประกันคุณภาพการศึกษา
2. องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
3. กระบวนการการประกันคุณภาพการศึกษา
4. การประกันคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
5. สาระสำคัญของงานในแต่ละกิจกรรมหลักเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา
6. มาตรฐานโรงเรียน พุทธศักราช 2541
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมาย ความสำคัญและแนวคิดของการประกันคุณภาพการศึกษา

1. ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

"ประกันคุณภาพการศึกษา" มีผู้ให้ความหมายไว้มากมาย ทั้งที่เหมือนกันและแตกต่างกัน ซึ่งแสดงออกทางด้านความคิดและประสบการณ์ของแต่ละคน ดังนี้

พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายของคำว่า ประกันคุณภาพและศึกษา ไว้ดังนี้ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2539 : 499, 189, 784)

ประกัน หมายถึง การรับรองว่าจะรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น รับรองว่าจะมีหรือไม่มีเหตุการณ์นั้นๆ

ศึกษา หมายถึง การเล่าเรียน ฝึกฝนและอบรม

คุณภาพ หมายถึง ลักษณะความดี ลักษณะประจำของบุคคลหรือสิ่งของ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 ข : 57) ให้คำนิยามว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึงการที่นักเรียนจบจากโรงเรียนมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของหลักสูตร เช่น ดงสภาพการอ่านออกเขียนได้ การคิดเลขเป็น มีคุณธรรมและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ไครเออร์ (Cryer. 1993 : 165a ; อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ. 2540 ค : 14) กล่าวในบทความเรื่อง Preparing Quality Assessment and Audit Establishing a Quality Assurance System in Higher Education ว่า คุณภาพ คือ ผลรวมของคุณลักษณะและคุณสมบัติของผลผลิตของสถานศึกษา ที่จะตอบสนองต่อความต้องการที่กำหนด และการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง แผนงานและแผนปฏิบัติการทั้งหลายที่เป็นระบบ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า การให้การศึกษาจะสนองต่อคุณภาพที่กำหนด แนวความคิดก่อนที่จะนำมาสู่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ได้มีการพัฒนาหลักการและแนวคิดต่าง ๆ กัน ดังนี้

1. มาตรฐานการศึกษา (Standards) เป็นตัวกำหนดคุณลักษณะตัวบ่งชี้และเกณฑ์การวัดที่ชัดเจนของผลผลิต กระบวนการและปัจจัยการจัดการศึกษา

2. การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) เพื่อให้มั่นใจว่าวัตถุดิบ เครื่องจักร กระบวนการผลิตและผลผลิต เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งริเริ่มในวงการมาตรฐานอุตสาหกรรมระหว่างชาติ (International Organization for Standards) เช่น ISO 9000

3. สถานศึกษามีผลผลิตตรงกับความต้องการของชุมชน และสามารถตรวจสอบได้ (Accountability)

4. สถานศึกษาผ่านการรับรองมาตรฐานการจัดการศึกษา (Accreditation)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ (2540 ช : 18) ได้ให้ความหมายว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง ระบบการสร้าง ความมั่นใจให้กับชุมชนหรือสังคมว่า โรงเรียนได้รับการพัฒนาถึงเกณฑ์มาตรฐาน สามารถจัดการศึกษาให้กับบุตรหลานของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนที่เรียนจบการศึกษาแล้วมีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

เกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา (2541 : 16) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง ระบบการประกันคุณภาพที่เกิดขึ้นในงานจัดการอุดมศึกษา เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการจัดการศึกษาจะบรรลุจุดมุ่งหมายสำคัญ คือเด็กได้รับการพัฒนาที่สมดุลทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญา อย่างน้อยในระดับพื้นฐานที่เด็กไทยทุกคนพึงได้รับ และมีโอกาสพัฒนาไปจนเต็มศักยภาพของแต่ละคน

สงบ ลักษณะ (2541 : 2) ให้ความหมายว่า การประกันคุณภาพ คือ การวางแผน และการปฏิบัติงานของหน่วยผลิต ที่มุ่งจะผลิตสิ่งที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของผู้ผลิต ดังนั้นการประกันคุณภาพการศึกษา จึงเป็นกระบวนการวางแผน และกระบวนการจัดการของผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา ที่จะรับประกันให้สังคมเชื่อมั่นว่าจะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ให้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตร และตรงกับความมุ่งหวังของสังคม

นอกจากนี้ วิริยะ บุญยะนิวาสน์ (2540 : 1) ได้อธิบายว่า การประกันคุณภาพ การศึกษา หมายถึง ระบบที่สร้างความมั่นใจ ฟังพอใจ ประทับใจ ต่อสังคม ผู้ปกครอง (ลูกค้า) ว่าโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีคุณภาพตามที่กำหนดไว้

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการ แผนงาน ยุทธศาสตร์ที่กำหนดขึ้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า การจัดการศึกษาของ โรงเรียนมีคุณภาพ ผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานสากล สามารถดำรงชีวิตอยู่ใน สังคมได้อย่างมีความสุข

2. ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

การศึกษาเป็นเรื่องของการสร้างคนให้มีกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาให้ สูงขึ้น เพื่อนำกำลังกายที่กล้าแข็ง กำลังใจและสติปัญญาที่สมบูรณ์ไปช่วยตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม ดังนั้น ทุกคนทุกฝ่ายจะต้องร่วมกันคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมสนับสนุนและร่วม รับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของคนทุกคน (กรมสามัญ ศึกษา. 2540 : 1) ซึ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยนั้น รัฐได้พยายามส่งเสริม ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเกิดขึ้นในหน่วยงาน ที่มีหน้าที่จัดการศึกษา ดังจะเห็น ได้จากนโยบายและมาตรฐานของหน่วยงานต่างๆ ที่กำหนดนโยบายในเรื่องนี้ไว้อย่างชัดเจน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 ก : 2) สำหรับความสำคัญหรือ เหตุที่ต้องประกันคุณภาพศึกษานั้น เจษฎา แซ่มประเสริฐ. (2540 : 38) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

1. ผู้จบการศึกษาในแต่ละระดับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังไม่มีคุณภาพที่ สังคมพอใจ
 2. ยังไม่มีมาตรฐานกลางที่โรงเรียนต่างๆ ฟังประสงค์และฟังพอใจ
 3. มีความสับสนและขาดสภาพสมดุลของแนวคิดต่างๆ เช่น นโยบาย เช่น การรวม อำนาจ การกระจายอำนาจ การควบคุมจากส่วนกลาง การให้โรงเรียนเป็นอิสระ และอยู่ในความ ควบคุมของท้องถิ่น สัดส่วนของการบังคับวิชาเรียนและการปล่อยให้เลือกเสรี ความเข้มงวดใน มาตรฐาน ความรู้ความสามารถและคุณธรรมจริยธรรมกับการยินยอมให้มีความยืดหยุ่นที่หลากหลาย (การวัดผลผู้เรียนที่ยังไม่ได้มาตรฐานเดียวกัน)
 4. ขาดมาตรฐานที่จะกำกับโรงเรียนให้ดำเนินการในการพัฒนาคุณภาพของการจัด การสอนและการปฏิบัติงานต่างๆ ตามแนวการใช้หลักสูตรให้ได้ผลสำเร็จอย่างจริงจัง
 5. ขาดแรงจูงใจหรือขาดแรงเสริม เพื่อการยกย่องให้เกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงาน ขาด ความเป็นธรรมในการเลื่อนระดับปรับตำแหน่ง ตลอดจนการพิจารณาเงินเดือน เงินประจำ ตำแหน่ง ในสายบริหาร สายผู้สอน และสายสนับสนุน ไม่ได้ให้ความเสมอภาคอย่างทัดเทียมกัน
- จากความสำคัญและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษา เนื่องจากว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กไทยในวิชาพื้นฐาน โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ มีแนวโน้มที่ต่ำลง ความสามารถของเด็กไทยในวิชาดังกล่าว ยังไม่อาจเทียบได้กับ

มาตรฐานการเรียนรู้ของเด็กชาติอื่นๆได้ หรือส่วนที่เทียบได้ก็มีจำนวนน้อยมาก ดังนั้นการที่จะให้ระบบการศึกษาของไทยได้พัฒนาทัดเทียมกับนานาชาติแล้ว จำเป็นที่จะต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษา โดยพัฒนาระบบอย่างค่อยเป็นค่อยไป มีการสร้างแรงจูงใจ ช่วยเหลือสนับสนุน ภาครัฐควรให้บุคลากรในสถานศึกษา รู้และเข้าใจและตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3. แนวคิดของการประกันคุณภาพการศึกษา

ลิปปนนท์ เกตุทัต และคนอื่นๆ (2540 : 208) ได้ให้ข้อเสนอเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาหลายประการ ดังต่อไปนี้

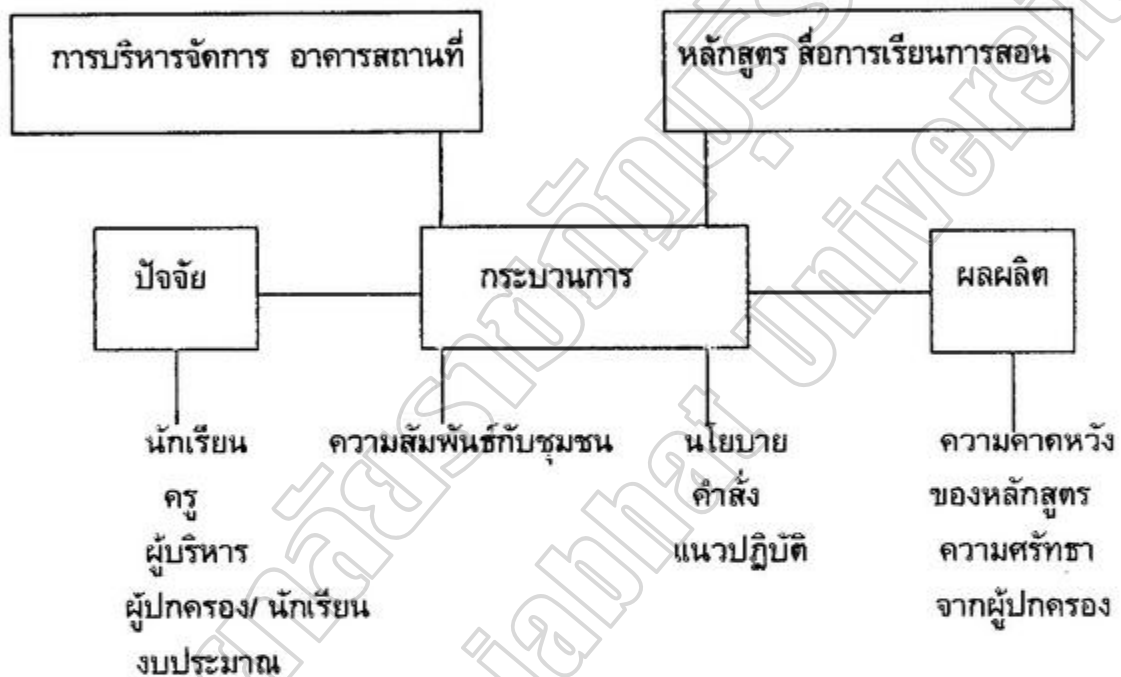
1. สถานศึกษาทุกระดับ จะต้องมีการควบคุมคุณภาพการเรียนการสอนที่ดี นับตั้งแต่คุณภาพการสอนของครู คุณภาพของห้องสมุด และคุณภาพของการบริการต่างๆที่จัดให้นักเรียนหรือนักศึกษา โดยกลไกดังกล่าวต้องเป็นกลไกที่ชัดเจน ตรวจสอบได้
2. หน่วยงานและสังคมภายนอกต้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และดูแลคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจัง โดยเฉพาะหน่วยงานที่เป็นผู้รับบัณฑิต
3. ต้องมีการนำข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา ไปประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สถาบัน เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพ และความชอบธรรมในการนำเงินมาใช้ในการศึกษา
4. สื่อมวลชนต้อง เสนอข่าวการศึกษาในด้านคุณภาพมากขึ้นเพื่อสร้างความตระหนักแก่ประชาชน และกระตุ้นให้หน่วยงานที่จัดการศึกษาสนใจเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจัง
5. การให้หน่วยงานที่เป็นกลางประเมินคุณภาพและจัดอันดับสถาบันการศึกษา (Ranking) เช่น ที่มีการจัดในหลายประเทศ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลการประเมินนี้เพื่อผลักดันสถาบันศึกษาด้านคุณภาพต่อไป

เจษฎา แซ่มประเสริฐ (2540 : 39) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ การศึกษา ตามแนวของ ISO 9000 ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการที่จะช่วยยกมาตรฐานของโรงเรียนต่างๆ ที่ยังไม่เข้ามาตรฐาน เครื่องชี้วัดเบื้องต้นที่จะบ่งชี้ถึงคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในขณะนี้ คือ

1. การบริหารการใช้หลักสูตร
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. ความศรัทธาของผู้ปกครองและชุมชน

จากแนวคิดของนักวิชาการ จะเห็นว่าการที่จะให้โรงเรียนต่างๆ จัดการเรียนให้ได้ผลตามจุดหมายของหลักสูตร และมีคุณภาพใกล้เคียงกันนั้น กระทรวงศึกษาธิการจะต้องมีการกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้กลาง ปัจจัย กระบวนการผลิต และผลผลิต เพื่อให้โรงเรียนต่างๆ เป็นแนวทางในการบริหารการศึกษา ให้มีคุณภาพสูงกว่ามาตรฐานและตัวบ่งชี้กลางที่กำหนดไว้

ส่วนโรงเรียนใดที่มีความสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสูงกว่ามาตรฐานกลางก็จะเป็นสิ่งที่ดี หรือโรงเรียนใดเห็นว่า น่าจะเพิ่มมาตรฐานให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ก็สามารถทำได้ สิ่งสำคัญจะต้องตระหนักว่า ทำอย่างไรนักเรียนและผู้ปกครองหรือลูกค้าจึงจะเกิดความพึงพอใจ ถ้าจะให้ลูกค้าพึงพอใจประทับใจในสินค้าและบริการ ก็จะทำให้โรงเรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ นั่นคือ ตามสมมติฐานที่เชื่อว่า ถ้าหากปัจจัยและกระบวนการมีระบบมาตรฐานที่ดี ผลผลิตย่อมมีคุณภาพ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 ปัจจัย กระบวนการและผลผลิตของการประกันคุณภาพการศึกษา

องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจในคุณภาพของการจัดการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2540 ค : 14 -15)

1. มาตรฐานคุณภาพ (Quality Standards) สถานศึกษาจัดทำมาตรฐานของผลผลิต โดยใช้ข้อมูลจากหลักสูตรและความต้องการของสังคม ให้ครอบคลุมคุณลักษณะที่สำคัญ มีตัวบ่งชี้และเกณฑ์การชี้วัดที่ครอบคลุมและแบ่งเป็นระดับต่างๆ เพื่อเป็นเป้าหมายร่วมกันของผู้เกี่ยวข้อง

2. มาตรฐานการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) สถานศึกษาต้องวางแผนการจัดการบริหารภายในเป็นระบบชัดเจน เพื่อเป็นวิถีทางนำไปสู่มาตรฐานที่ต้องการ ซึ่งควรสะท้อนการจัดองค์กร การจัดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร การพัฒนาที่ต้องการ การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การติดตาม กำกับ นิเทศประเมินผลการปฏิบัติงาน การรายงานผลการปฏิบัติตามแผน

3. ระบบการประเมินคุณภาพโดยสถานศึกษาเอง (Quality Assessment) สถานศึกษาจัดระบบประเมินผลผลิตของผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data) ของคุณลักษณะผู้เรียนและประเมินต่อเนื่องเพื่อพิจารณาความก้าวหน้าของผลผลิต ซึ่งนำเป็นข้อมูลป้อนกลับสู่การปรับปรุงพัฒนาระบบการเรียนการสอน รวมถึงมีรายงานที่ชัดเจนถือเป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เรียน (Portfolio หรือ Black Folder)

4. ระบบตรวจสอบคุณภาพโดยองค์กรภายนอก (Quality Auditing) เป็นกลไกที่เร่งเร้าเสริมสร้างการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งอาจจะเป็นคณะกรรมการของโรงเรียนของท้องถิ่น หรือเป็นการรวมตัวโดยไม่เป็นทางการของผู้บริหารสถานศึกษาต่างๆ ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน อาจมีผู้แทนจากชุมชนในท้องถิ่นร่วมเป็นคณะบุคคล ทำหน้าที่พิจารณาองค์ประกอบที่ 1,2,3 ของสถานศึกษา ซึ่งอาจพิจารณาจากเอกสารโครงการ แผนงาน รายงาน อาจจัดคณะเยี่ยมเยียนเพื่อหาข้อมูลเสริมบางจุด (On the Spot Check) เพื่อให้การรับรองว่าสถานศึกษามีการวางแผน มีการจัดการมีการปฏิบัติงานและมีผลผลิตตรงกับเกณฑ์มาตรฐาน และเพื่อเร่งเร้าขึ้นนำส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไข ให้การเสริมแรงและยกย่อง เชิดชูเกียรติในส่วนที่ประสบความสำเร็จให้เวลาแก่สถานศึกษา 1-3 ปี ให้พยายามพัฒนาเข้าใกล้มาตรฐาน เมื่อสถานศึกษาดำเนินการได้สำเร็จครบถ้วน เป็นที่น่าพอใจ เว้นช่วง 3-5 ปีก่อนจะมีการติดตามประเมินผลตรวจสอบใหม่อีกครั้ง

นอกจากองค์ประกอบที่กล่าวมาข้างต้น ยังมีรูปแบบการประกันคุณภาพทั้งองค์กร (TQA : Total Quality Assurance) ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2540 ก : 23)

1. การควบคุมคุณภาพภายใน เป็นส่วนที่องค์กรจะต้องจัดให้มีระบบการควบคุมคุณภาพภายในขององค์กรประกอบต่างๆ ที่จะมีผลต่อการดำเนินงานอย่างถูกต้อง พร้อมทั้งมีระบบการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานภายในด้วย
2. การตรวจสอบควบคุมจากภายนอก เป็นกลไกการดำเนินการจากองค์กรภายนอกที่เข้าไปตรวจสอบระบบคุณภาพที่ได้จัดให้มีขึ้น ว่ามีการใช้ระบบนั้นอย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด
3. การประเมินผลการดำเนินงาน เป็นกลไกที่ได้กระทำต่อเนื่องจากการตรวจสอบดังกล่าวข้างต้น เป็นการประเมินผลระบบการควบคุมคุณภาพภายในองค์กรเป็นหลัก

กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา

กระบวนการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ใช้กรอบความคิดเดียวกันกับการประกันคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ แต่ปรับรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และให้สอดคล้องกับนโยบายและการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กล่าวคือ กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ในแต่ละขั้นตอนมีกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 ก : 12)

ขั้นตอนที่ 1 การควบคุมคุณภาพ มีขั้นตอนสำคัญ คือ

การกำหนดมาตรฐานโรงเรียน โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พัฒนามาตรฐานโรงเรียนที่เป็นแกนกลาง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ปรับขยายเกณฑ์มาตรฐานเพื่อลงสู่การปฏิบัติและให้สอดคล้องกับท้องถิ่น พัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐาน โดยจัดทำแผนการดำเนินงานเตรียมความพร้อมทั้งด้านปัจจัยต่างๆ รวมทั้งบุคลากร

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน มีกิจกรรมสำคัญ คือ

ตรวจสอบภายใน โดยให้โรงเรียนทำการประเมินตนเอง ในระหว่างการดำเนินงานตามแผนและเมื่อสิ้นสุดแผน

ตรวจสอบภายนอก โดยใช้กระบวนการนี้เทศ 100% เป็นยุทธศาสตร์หลัก

ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนโรงเรียน โดยระดมกำลังจากทุกระดับหน่วยงาน กลุ่มเป้าหมายสำคัญคือ โรงเรียนที่มีคุณภาพต่ำมาตรฐาน

โรงเรียนใช้ผลการตรวจสอบทั้งภายในและภายนอก เพื่อนำมาปรับปรุงโรงเรียนและตั้งเป้าหมายการพัฒนาที่สูงขึ้นกว่าเดิมอย่างต่อเนื่อง

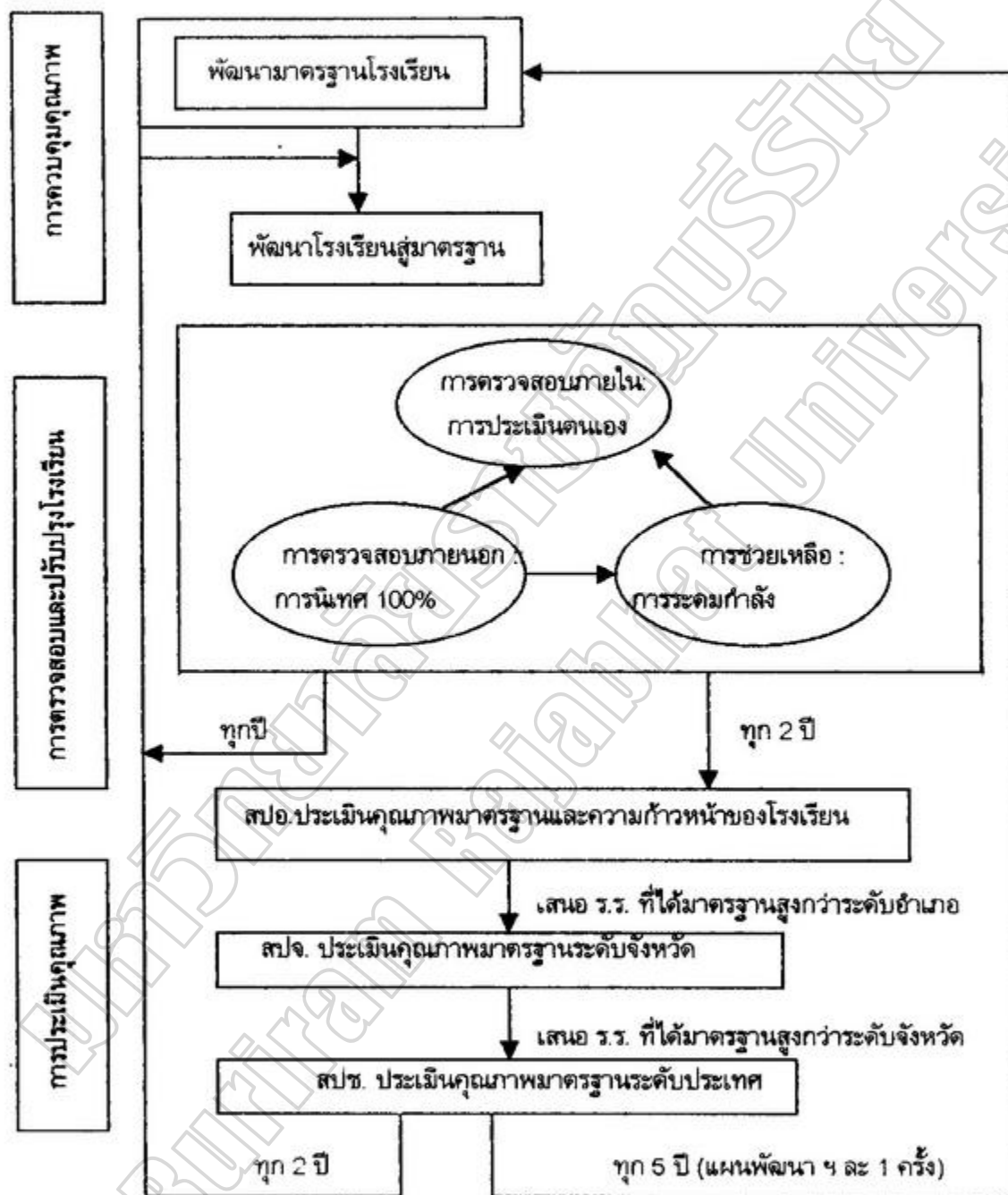
ขั้นตอนที่ 3 การประเมินคุณภาพ มีกิจกรรมที่สำคัญ คือ

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของทุกโรงเรียนและทุก 2 ปี เพื่อจัดระดับคุณภาพโรงเรียน และติดตามความก้าวหน้าของคุณภาพโรงเรียน

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดประเมินคุณภาพโรงเรียน ตามที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเสนอและติดตามความก้าวหน้าของคุณภาพโรงเรียน ในภาพรวมระดับจังหวัด

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติประเมินคุณภาพโรงเรียนตามที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเสนอ และติดตามความก้าวหน้าของคุณภาพโรงเรียนในภาพรวมของระดับประเทศ ปรับปรุงพัฒนามาตรฐานโรงเรียนทุก 5 ปี (แผนพัฒนาการศึกษาละ 1 ครั้ง) เพื่อให้เห็นได้ชัดเจนขึ้น จึงนำเสนอแผนภูมิกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดังภาพประกอบ 2 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 ก : 13)

ภาพประกอบ 2 กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในแต่ละระดับหน่วยงาน เพื่อวางแผนและดำเนินงานตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติตั้งนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 ก : 16 -17)

1. คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาระดับประเทศ แต่งตั้งโดยคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นประธาน ผู้อำนวยการสำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา เป็นเลขานุการ ผู้แทนจากกรมที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นข้าราชการและที่เป็นประชาชนร่วมเป็นกรรมการ มีหน้าที่ร่างนโยบายมาตรการและแผนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับประเทศ และนิเทศ ติดตาม กำกับประเมินผลการดำเนินงาน รวมทั้งพิจารณาตรวจสอบผลการประเมินการรับรองแก่ทุกโรงเรียนที่ได้คุณภาพมาตรฐานตามที่กรมกำหนด
2. คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาระดับจังหวัด แต่งตั้งโดยคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ประกอบด้วย ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เป็นประธาน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ ศึกษาธิการจังหวัด สำนัญศึกษาจังหวัด ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน และ ผู้อำนวยการกองการศึกษา (เทศบาล) ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นข้าราชการและที่เป็นประชาชนร่วมเป็นกรรมการ มีหน้าที่ร่างแนวทางและแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับจังหวัดและบทบาทอื่น ๆ ในทำนองเดียวกันกับคณะกรรมการในระดับประเทศ ในขอบเขตของจังหวัด
3. คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาระดับอำเภอ แต่งตั้งโดยคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ประกอบด้วย หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเป็นประธาน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เป็นกรรมการ และเลขานุการ ประธานกลุ่มโรงเรียน ทุกกลุ่มโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นข้าราชการและที่เป็นประชาชนร่วมเป็นกรรมการ มีหน้าที่ในทำนองเดียวกันกับคณะกรรมการในระดับจังหวัด ในขอบเขตของอำเภอ
4. คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาระดับโรงเรียน แต่งตั้งโดยคณะกรรมการโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนเป็นประธาน ครู อาจารย์ ในโรงเรียนที่ได้รับมอบหมายเป็นเลขานุการ ผู้แทนครูอาจารย์ในโรงเรียน และผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นข้าราชการและที่เป็นประชาชนร่วมเป็นกรรมการ มีหน้าที่กำหนดแผนการดำเนินงานและดำเนินงานในโรงเรียนให้สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด

การควบคุมคุณภาพ

ขั้นตอนทั้งสามดังกล่าว คือการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน และการประเมินคุณภาพ เป็นกระบวนการที่ทุกระดับหน่วยงานที่มีระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาต้องดำเนินการ ดังนั้น กรอบการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน่วยงานในสังกัดรองรับหลายระดับ การดำเนินงานของทุกระดับจำเป็นต้องมีความประสานสอดคล้องกันและดำเนินไปในระบบเดียวกัน กิจกรรม /งาน /โครงการต่างๆ ในแต่ละขั้นตอนแต่ละระดับหน่วยงานอาจแสดงได้ดังตาราง 1 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 ก : 15 - 17)

ตาราง 1 กิจกรรมและงานในกระบวนการประกันคุณภาพ

องค์ประกอบหลัก	กิจกรรมหลัก	งานโครงการ	การดำเนินการ			
			สปช.	สปจ.	สปอ.	ร.ร.
1. การควบคุมคุณภาพ	1. การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน	1. การจัดทำแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา 2. การจัดทำเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนและคู่มือการใช้	/			
	2. การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน	1. จัดทำข้อมูลพื้นฐาน 2. กำหนดเป้าหมาย 3. พัฒนาบุคลากร 4. จัดทำแผนพัฒนาดำเนินงานและแผนพัฒนาของโรงเรียน (ธรรมนูญโรงเรียน แผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการประจำปี) 5. การจัดทำเอกสารเสริมประสบการณ์ให้หน่วยงานและโรงเรียน การพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานเทคนิค /วิธีตรวจสอบภายในภายนอก	/	/	/	/

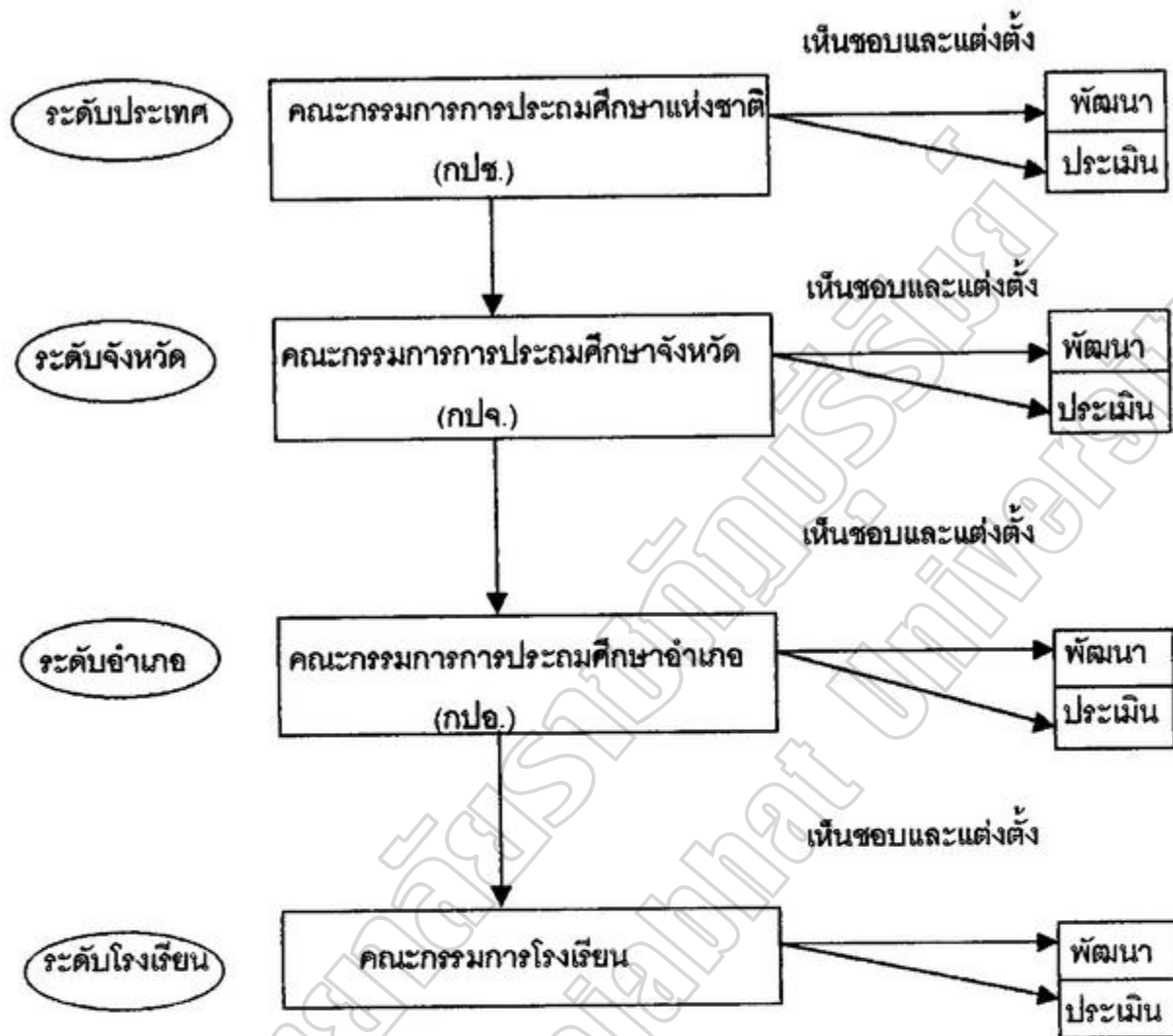
ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	กิจกรรมหลัก	งานโครงการ	การดำเนินการ			
			สปช.	สปจ.	สปอ.	ร.ร.
		การบริหารและการนิเทศเพื่อเข้าสู่มาตรฐานระดับอำเภอ จังหวัดและประเทศ				
2. การตรวจสอบและการปรับปรุงโรงเรียน	1. การตรวจสอบภายใน	1. ดำเนินการตามแผนของโรงเรียนและตรวจสอบคุณภาพในโรงเรียน 2. รายงานความก้าวหน้า				/
	2. การตรวจสอบภายนอก	1. กำหนดกรอบการนิเทศกำกับ ติดตาม 2. กิจกรรมการนิเทศ 100% 3. ประเมินผลและรายงานความก้าวหน้า	/	/	/	/
	3. การช่วยเหลือโรงเรียน	1. มาตรการช่วยเหลือโรงเรียนที่คุณภาพไม่ถึงเกณฑ์โดยใช้ผลจากการตรวจสอบภายในและภายนอก 2. ติดตามและประเมินความก้าวหน้าของหน่วยงานทุกระดับในทุกภาคการศึกษา	/	/	/	/
3. การประเมินคุณภาพ	1. การประเมินคุณภาพ	1. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน 2. จัดทำกรอบและเครื่องมือประเมิน 3. อบรมคณะกรรมการประเมิน 4. เตรียมเครื่องมือ 5. ดำเนินการประเมินและรายงาน	/	/	/	/

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก	กิจกรรมหลัก	งาน/โครงการ	การดำเนินการ			
			สปช.	สปจ.	สปอ.	ร.ร.
	2. การรับรองคุณภาพประกาศเกียรติคุณ	1. รับรองคุณภาพโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐาน 2. เผยแพร่เกียรติคุณของโรงเรียน	/	/	/	
	3. กาประเมินซ้ำ	1. จัดทำแผนและเครื่องมือประเมิน 2. ประเมินความก้าวหน้าและความคงสภาพของคุณภาพโรงเรียน	/	/	/	

องค์กรเครือข่ายคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และอนุกรรมการ ประเมินเพื่อให้การดำเนินการในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดให้มี คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และคณะอนุกรรมการประเมินในแต่ละระดับ หน่วยงาน โดยการแต่งตั้งของคณะกรรมการตามกฎหมาย ดังภาพประกอบ 3 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 ก : 8)

ภาพประกอบ 3 เครือข่ายคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

1. การประกันคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยให้มีมาตรฐานความเป็นเลิศ มีความทัดเทียมในด้านมาตรฐานจึงกำหนดหลักการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ 3 ข้อ คือ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541 ก : 2-3)

1. รัฐกระจายอำนาจในการกำหนดนโยบายการบริหาร งานวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและทรัพยากรในจังหวัดและสถานศึกษา ทุกระดับทุกประเภท
2. รัฐสนับสนุนให้ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา
3. โรงเรียนต้องแสดงภาระหน้าที่รับผิดชอบต่อนักเรียนและผู้ปกครอง มาตรฐานที่กำหนด ผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา
 - กระบวนการดำเนินงาน ที่เป็นกลไกสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย การดำเนินงาน 3 ประการ คือ
 1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการหรือแนวทางปฏิบัติที่นำการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ ประกอบด้วย
 - 1.1 การกำหนดมาตรฐานด้านผลผลิต ด้านปัจจัยและด้านกระบวนการ
 - 1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน หมายถึง การพัฒนาปัจจัยการศึกษาและการสนับสนุนพัฒนาครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ศักยภาพและผู้บริหารทางการศึกษาและการสนับสนุนปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
 2. การตรวจสอบและการแทรกแซงคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการดำเนินงาน เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย
 - 2.1 การประเมินความก้าวหน้าของโรงเรียนและการจัดทำรายงานของโรงเรียนต่อประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีลักษณะเป็นการติดตามและตรวจสอบโรงเรียน
 - 2.2 การติดตามและตรวจสอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - 2.3 มาตรการการปรับปรุงคุณภาพโรงเรียน โรงเรียนที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 3. การประเมินคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด ประกอบด้วย
 - 3.1 การทบทวนคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
 - 3.2 การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน

3.3 การประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวม หรือการประเมินคุณภาพการศึกษา

การดำเนินงานดังกล่าวนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้กระจายอำนาจไปยังกรมต่างๆ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับพื้นฐาน จึงได้ดำเนินงานในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดเป็นนโยบายข้อที่ 7 ในแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ความว่า จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนทุกโรงเรียนมีมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่เท่าเทียมกัน โดยกำหนดเป้าหมายและมาตรการไว้ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 ก : 40 - 41)

เป้าหมาย

1. มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เน้นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการส่งเสริมเพื่อให้บรรลุมาตรฐานคุณภาพการศึกษา การประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

2. มีองค์กรรับผิดชอบดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ในระบบเครือข่ายจากส่วนกลางถึงส่วนภูมิภาคและโรงเรียน

3. ทุกโรงเรียนอยู่ในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรการ

1. พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ระบบมาตรฐาน ระบบการส่งเสริมและระบบการประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

2. พัฒนาคู่มือและเครื่องมือที่จะนำไปใช้ในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

3. จัดตั้งองค์กรที่รับผิดชอบดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในระบบเครือข่าย

4. พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

5. วางแผนดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นขั้นตอนในระยะ 5 ปีเพื่อนำไปสู่ผลให้ทุกโรงเรียนได้รับการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีงบประมาณสนับสนุนอย่างเหมาะสม

6. ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา

2. การประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

จากนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ประกาศนโยบายที่จะพัฒนาระบบการประถมศึกษาไปสู่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีเป้าหมายหลักที่จะพัฒนาเด็กทุกคนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งได้รับการพัฒนาตามศักยภาพที่แต่ละคนมีอย่างเต็มที่ ตลอดจนการพัฒนาโรงเรียนให้ได้มาตรฐาน จึงกำหนดหลักการ นโยบาย เป้าหมาย ดังนี้

1. หลักการ

การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ยึดหลักสำคัญ 2 ประการ คือ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 ก : 5 - 6)

1.1 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระจายอำนาจในการบริหารงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและโรงเรียน

1.2 ให้คณะกรรมการตามกฎหมาย ได้แก่ คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (กปช.) คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด (กปจ.) คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ (กปอ.) ผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. นโยบาย

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้

2.1 จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ทุกโรงเรียนมีมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเท่าเทียมกัน

2.2 ส่งเสริมให้มีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อสร้างจิตสำนึกในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาร่วมกัน

2.3 สร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นระหว่างเสรีภาพในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของส่วนภูมิภาคกับกรอบการดำเนินงานที่ส่วนกลางกำหนด

2.4 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

3. มาตรการ

เพื่อให้นโยบายบรรลุผลสำเร็จเป็นรูปธรรม สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดมาตรการไว้ ดังนี้

3.1 พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยกลไกของระบบการควบคุมคุณภาพ ระบบการตรวจสอบและพัฒนา และระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

3.2 ในปีการศึกษา 2541 ให้ทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เริ่มกระบวนการที่จะเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

3.3 จัดตั้งองค์กรรับผิดชอบการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในระบบเครือข่าย จากกรม จังหวัด อำเภอและโรงเรียน โดยโครงสร้างขององค์กรประกอบด้วย ข้าราชการในสังกัด ข้าราชการนอกสังกัด ผู้ปกครองและประชาชนในชุมชน

3.4 พัฒนามาตรฐานการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น รวมทั้งคู่มือและเครื่องมือที่จะนำไปใช้ในระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยให้ส่วนภูมิภาคปรับขยายจากกรอบส่วนกลางได้

3.5 พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมดำเนินการ

3.6 จัดให้มีการประเมินคุณภาพทั้งระบบ เพื่อการรองรับมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน 2 ครั้ง/ปี และมีการพัฒนาปรับปรุงมาตรฐานในทุก 5 ปีหรือ 1 ครั้ง ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษา 5 ปี

4. เป้าหมาย

4.1 ในปีการศึกษา 2541 บุคลากรทุกระดับมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาและสามารถดำเนินการตามนโยบายได้

4.2 ในปีการศึกษา 2542 ทุกโรงเรียนมีกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา

4.3 ทุกโรงเรียนมีคุณภาพตามกรอบมาตรฐาน ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

สาระสำคัญของงานในแต่ละกิจกรรมหลักเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา

กระบวนการประกันคุณภาพของแต่ละระดับหน่วยงาน จะมีความประสานสอดคล้องกันต่อเนื่องตลอดกระบวนการ โดยในระยะแรกของการเริ่มพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีการกำหนดนโยบาย มาตรการ การจัดองค์กรเครือข่ายคณะกรรมการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคจนถึงโรงเรียน ที่ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายดังกล่าวมาแล้ว

สำหรับการประสานงานของหน่วยงานต่างๆ ในระบบกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา สรุปเป็นสาระสำคัญได้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 ก.: 19 - 20)

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา

1.1 การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน งานที่จะต้องทำในกิจกรรมนี้ คือ

1.1.1 จัดทำแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้เสนอกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยอาศัยกรอบความคิดในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วจึงจัดทำเอกสารฉบับนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้ปฏิบัติในทุกระดับองค์กรมีความรู้ความเข้าใจ ในแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ตรงกัน ในระดับภูมิภาคสามารถนำไปปรับหรือขยายความเพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

1.1.2 จัดทำมาตรฐานโรงเรียนและคู่มือการใช้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ปรับปรุงมาตรฐานโรงเรียนใหม่ ในปีการศึกษา 2540 - 2544 กรอบความคิดในการจัดทำมาตรฐานโรงเรียน คือ ยึดองค์ประกอบของระบบการจัดการศึกษาด้านกระบวนการและผลผลิตโดยเลือกสรรตัวแปรด้านกระบวนการที่สามารถนำไปสู่คุณภาพนักเรียนได้ รวมทั้งการวิเคราะห์และขอบข่ายงานการจัดการศึกษาในโรงเรียน ดังนั้นโครงสร้างมาตรฐานจึงประกอบไปด้วยมาตรฐาน 3 กลุ่มคือ มาตรฐานคุณภาพนักเรียน มาตรฐานการเรียนการสอน และมาตรฐานการบริหารแต่ละมาตรฐานประกอบด้วยตัวบ่งชี้ ตัวแปรที่บอกสภาพหรือคุณสมบัติในแต่ละมาตรฐาน แต่ละตัวบ่งชี้ได้กำหนดระดับคุณภาพที่พัฒนาหรือความพึงพอใจเป็น 3 ระดับ คือ ระดับ 1 คือคุณภาพที่ผลน่าพอใจขั้นต่ำ ระดับ 2 คือคุณภาพที่ผลน่าพอใจค่อนข้างสูงและระดับ 3 คือคุณภาพที่ผลน่าพอใจสูง

นอกจากนี้ในแต่ละมาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ จะมีคำอธิบายเพิ่มเติมเพื่อบอกความหมาย/กรอบความคิด อันเป็นที่มาของรายการเหล่านั้นกรอบมาตรฐานและตัวบ่งชี้ทั้งสามกลุ่มมีดังนี้ มาตรฐานคุณภาพนักเรียน มี 9 มาตรฐานและ 20 ตัวบ่งชี้ มาตรฐานการเรียนการสอน มี 10 มาตรฐานและ 10 ตัวบ่งชี้ มาตรฐานการบริหาร มี 5 มาตรฐานและ 14 ตัวบ่งชี้

1.1.3 จัดทำมาตรฐานท้องถิ่น ตามหลักการกระจายอำนาจในการประเมินคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นคือสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และโรงเรียนปรับขยายมาตรฐานโรงเรียนได้ตามความเหมาะสม อย่างไรก็ตามไม่ควรลดรายการจากที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 ก : 24 - 35) กระบวนการพัฒนามาตรฐานท้องถิ่น โดยทั่วไปมีขั้นตอนดังนี้

1.1.3.1 ศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์หลักสูตร แผนพัฒนาการศึกษา มาตรฐานการศึกษาทั้งของประเทศและต่างประเทศ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องทุกระดับและทุกฝ่าย

1.1.3.2 กำหนดกรอบความคิด อาศัยการวิเคราะห์เชิงระบบ กำหนดเป็นมาตรฐานด้านผลผลิต กระบวนการและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อกันทั้งระบบ โดยให้มีหลักฐานสนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆในระบบ

1.1.3.3 ยกร่างมาตรฐาน กำหนดมาตรฐานและสภาพตัวบ่งชี้ตามกรอบความคิดและความเหมาะสม

1.1.3.4 ทำประชาพิจารณ์ หยั่งเสียงผู้เกี่ยวข้องผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้และความเหมาะสม นำผลประชาพิจารณ์มาปรับปรุง

1.1.3.5 ทดลองใช้มาตรฐานโรงเรียนที่ยกร่างขึ้นเพื่อจะได้ตรวจสอบความเหมาะสมและปัญหา อุปสรรค ที่อาจเกิดขึ้นจากการนำไปใช้จริง

1.1.3.6 ปรับปรุงแก้ไขให้ได้มาตรฐานที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ต่อไป

ทิศทางการปรับขยายมาตรฐานโรงเรียนในระดับท้องถิ่น อาจมีทิศทางการดำเนินการ คือ เพิ่มมาตรฐานด้านปัจจัย (ครู ผู้บริหารโรงเรียน วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก) เพิ่มรายการมาตรฐานที่ท้องถิ่นต้องการ เช่น การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ความสามารถด้านดนตรีสากล ฯลฯ เพิ่มตัวบ่งชี้ ในมาตรฐานโรงเรียนตัวที่ 9 บางท้องถิ่นอาจเพิ่มตัวบ่งชี้ 3, 4 คือ ความสุภาพอ่อนโยน การมียิ้มสยาม เป็นต้น เพิ่มระดับคุณภาพที่ต่ำกว่าระดับ 7 หรือเพิ่มระดับที่สูงกว่า 3 หรือขยายระดับคุณภาพระหว่าง 1 –3 เพื่อจำแนกโรงเรียนได้ละเอียดยิ่งขึ้น เพิ่มมาตรฐานรายชั้นเรียน โรงเรียนมีมาตรฐานต่อเนื่องทุกระดับชั้นเรียน เพิ่มมาตรฐานรายวิชา สำหรับครูผู้สอนประจำวิชา มีมาตรฐานเฉพาะวิชาที่สอดคล้องกับมาตรฐานหลักหรือมาตรฐานกลาง เพิ่มมาตรฐานเฉพาะสมรรถภาพในรายวิชาต่างๆ ครูที่สอนวิชาเดียวกัน สามารถมองเห็นระดับมาตรฐานเฉพาะสมรรถภาพได้ตรงกัน และมีเกณฑ์ประเมินที่มีคุณภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน งานที่ต้องทำในขั้นตอนนี้คือ

1.2.1 จัดทำข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาคุณภาพในการวิเคราะห์สภาพปัญหาหรือหาจุดพัฒนา การจัดตั้งมาตรฐานโรงเรียน การจัดแผนงานเพื่อพัฒนาคุณภาพ การกำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์การดำเนินงาน การดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงโรงเรียน การกำหนดเกณฑ์ประเมินคุณภาพ เพื่อจำแนกระดับคุณภาพของโรงเรียน การประเมินความก้าวหน้า เหล่านี้ ล้วนต้องอาศัยข้อมูลพื้นฐานทั้งสิ้น ด้วยความสำคัญของข้อมูลสารสนเทศดังกล่าวข้างต้น ทุกหน่วยงานจึงจำเป็นต้องมีระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ในหน่วยงานของตน ข้อมูลระดับโรงเรียน ถือเป็นข้อมูลสำคัญที่สุดและจัดเป็นข้อมูลปฐมภูมิ ส่วนข้อมูลระดับหน่วยงานเหนือโรงเรียนถือเป็นข้อมูลทุติยภูมิ ข้อมูลที่แต่ละระดับหน่วยงานควรต้องมีเป็นอย่างน้อย มีดังต่อไปนี้

1.2.1.1 ข้อมูลระดับโรงเรียน

ข้อมูลนักเรียนรายคน ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ข้อมูลด้านการเรียน ซึ่งได้แก่ ผลสัมฤทธิ์รายวิชา จุดเด่น ความสามารถพิเศษ ปัญหาการเรียนและระดับความร้ายแรงของปัญหา การได้รับความช่วยเหลือ ความก้าวหน้าของนักเรียนในแต่ละระยะ พัฒนาการด้านจิตพิสัย และทักษะพิสัย เป็นต้น

ข้อมูลนักเรียนรายห้อง รายชั้นเรียน และภาพรวมของนักเรียนทั้งโรงเรียน ข้อมูลต่างๆในลักษณะเดียวกันกับข้อมูลนักเรียนรายคน เพื่อให้เห็นภาพรวมของนักเรียนกลุ่มต่างๆ (ตามที่โรงเรียนจัดจำแนก)

ข้อมูลครูรายคน ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ข้อมูลคุณลักษณะเชิงคุณภาพของครูที่มีผลต่อการเรียนการสอน ซึ่งได้แก่ ความสามารถในการสอนแบบเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง การผลิตและการใช้สื่อ การวัดประเมินผลการเรียน ความสามารถพิเศษ /จุดเด่นที่จะเป็นครูต้นแบบ

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ จุดอ่อน/ความต้องการความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ที่ไม่ใช่เรื่องส่วนตัว เป็นต้น

ข้อมูลครูในภาพรวม ข้อมูลต่างๆในลักษณะเดียวกันกับข้อมูลครูรายคน แต่เป็นภาพรวมรายชั้น รายกลุ่ม (ตามที่โรงเรียนจัดจำแนก)

ข้อมูลเชิงกายภาพที่แสดงถึงการบริหารของโรงเรียน การพัฒนาบุคลากร การบริหาร (จัดหาและบริการ) วัสดุ ครุภัณฑ์ สิ่งอำนวยความสะดวก อาคารสถานที่

1.2.1.2 ข้อมูลระดับสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

ข้อมูลนักเรียนเป็นรายโรงเรียนและภาพรวมทั้งอำเภอ ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ อัตรานักเรียนที่มีความโดดเด่น (ความสามารถพิเศษด้านต่างๆ) อัตรานักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือในด้านต่างๆ จำแนกตามระดับความร้ายแรงของปัญหา

ข้อมูลครูเป็นรายโรงเรียนและภาพรวมทั้งอำเภอ ข้อมูล/สารสนเทศ ในลักษณะเดียวกันกับของนักเรียน ดังได้กล่าวข้างต้น

ข้อมูลผู้บริหารและปัจจัยอื่นๆ เป็นรายโรงเรียนและภาพรวมทั้งอำเภอ ข้อมูลทั่วไป ของผู้บริหารและปัจจัยข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ จุดเด่นของโรงเรียนที่สามารถเป็นต้นแบบได้ จุดอ่อน หรือความต้องการความช่วยเหลือตามระดับความร้ายแรงของปัญหาเชิงบริหาร

1.2.1.3 ข้อมูลระดับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เก็บข้อมูลนักเรียน ครู ผู้บริหารและปัจจัย ในทำนองเดียวกันกับสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ แต่มีขอบเขตในระดับจังหวัดหรือทั้งประเทศ ตามภารกิจหน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงาน

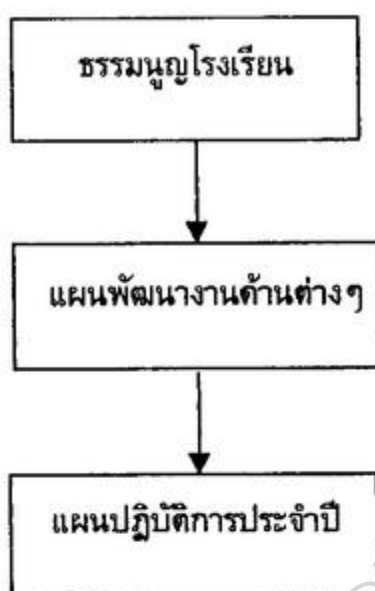
1.2.2 การกำหนดเป้าหมาย เป้าหมายที่สำคัญต้องกำหนดคือ เป้าหมายด้านคุณภาพนักเรียน แหล่งข้อมูลที่จะช่วยให้การกำหนดเป้าหมายด้านนี้ได้ก็คือ ข้อมูลผลการประเมินในอดีตที่หน่วยงานต่างๆได้ทำไว้ โดยเฉพาะผลการวิเคราะห์ค่าถดถอยของผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ วิเคราะห์จากการประเมินของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเอง และของกรมวิชาการย้อนหลัง 10 ปี (ปีการศึกษา 2527-2537) และได้ส่งให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแล้ว เป็นแหล่งข้อมูลหนึ่งที่จะช่วยให้เห็นพื้นฐานคุณภาพนักเรียน แนวโน้ม/อัตราเพิ่มของคุณภาพ รวมทั้งความคลาดเคลื่อนหรือความกระเพื่อมของข้อมูล เป็นต้น ที่จะช่วยให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตัดสินใจกำหนดระบบคุณภาพนักเรียน โดยอยู่บนพื้นฐานข้อมูล ขณะเดียวกันสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสามารถใช้เป็นผลการวิเคราะห์ ทำนองเดียวกันกับผลการประเมินของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตั้งแต่ปีการศึกษา 2537-2538 ที่ศึกษานิเทศก์ฝ่ายประเมินผลได้ทำไว้ ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดระดับ

คุณภาพนักเรียนในระยะสั้นและระยะยาว โดยเป็นรายสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
รายกลุ่มโรงเรียน และรายโรงเรียนได้ตามลำดับ

ผลการประเมินจากงานมาตรฐานการศึกษา ในปีการศึกษา 2538–2540 และการ
ประเมินคุณภาพประสิทธิภาพทางการศึกษา ปีการศึกษา 2540 ซึ่งครอบคลุมด้านปัจจัย
กระบวนการ ผลผลิตและผลกระทบของการศึกษา ข้อมูลข้อสนเทศอื่น ๆ ที่ได้จากการนิเทศและ
งานโครงการต่าง ๆ ก็เป็นแหล่งข้อมูลที่น่ามาใช้กำหนดเป้าหมายได้ดี อย่างไรก็ตามการกำหนด
เป้าหมายควรมีผู้เกี่ยวข้องอย่างหลากหลาย มาร่วมทำการกำหนด ทั้งนี้ เพื่อสร้างจิตสำนึก
ความรับผิดชอบ ที่ร่วมกันผลักดันคุณภาพการจัดการศึกษาไปให้ถึงจุดหมาย

1.2.3 เตรียมบุคลากร ประเด็นที่ควรคำนึงถึง คือ การสร้างความตระหนัก
ในปัญหาและความจำเป็นของการประกันคุณภาพ การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและ
มาตรฐานของหน่วยงาน กระบวนการดำเนินงานของทั้งระบบ การกำหนดบทบาทหน้าที่ของ
แต่ละส่วนแต่ละฝ่าย การระดมความคิดเพื่อกำหนดแนวทางของแต่ละส่วน การจัดทำสื่อเสริม
ประสบการณ์หรือทักษะปฏิบัติที่จำเป็น เป็นต้น เหล่านี้เพื่อเตรียมไปสู่การจัดทำแผนการดำเนินงาน
อย่างไรก็ดี หน่วยงานควรพัฒนารูปแบบการอบรมที่มีประสิทธิภาพและเป็นไปโดยประหยัด
หน่วยงานที่มีบทบาทหลักในการจัดเตรียมบุคลากร ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการประ
ถมศึกษาแห่งชาติและสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ กล่าวคือ สำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติในฐานะต้นสังกัด เตรียมบุคลากรระดับจังหวัด ระดับอำเภอโดยจัดประชุม
ชี้แจง/อบรมผู้บริหารระดับสูง คือผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ช่วยผู้อำนวยการการ
ประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดและหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
 เป็นต้น ส่วนสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เตรียมบุคลากรระดับอำเภอ/โรงเรียน โดยการ
ประถมศึกษาจังหวัดให้การสนับสนุนช่วยเหลือและร่วมดำเนินการ

1.2.4 จัดทำแผนดำเนินงาน การจัดทำแผนของหน่วยงานแต่ละระดับชั้น
ควรให้มีความสมดุลระหว่างกรอบงานที่หน่วยเหนือกับงานที่กรอบล่างริเริ่มสร้างเสริมขึ้น ดังนั้น
การดำเนินงานควรเป็นแบบ 2 ทิศทาง (Top Down and Bottom Up) แผนที่มีความสำคัญ
ต่อคุณภาพการศึกษามากที่สุด คือแผนในระดับโรงเรียน ดังนั้นในเอกสารนี้จะกล่าวถึงเฉพาะ
แผนในระดับโรงเรียนเท่านั้น การจัดทำแผนระดับโรงเรียนมีหลายระดับคือ แผนพัฒนาแม่บทที่
เรียกว่า ธรรมนูญโรงเรียน แผนยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนาคุณภาพโรงเรียนด้านต่างๆ ตามจุด
เน้นที่กำหนดในช่วงเวลาหนึ่ง และแผนปฏิบัติการ ซึ่งเป็นแผนงานประจำปี ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 การทำแผนการดำเนินงาน

ธรรมนูญโรงเรียน (School Charter) เป็นแผนพัฒนาแม่บทของโรงเรียนซึ่งเป็นการสร้างข้อตกลงร่วมกัน หรือความรู้สึกร่วมกันรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทุกฝ่ายได้รู้ทิศทางและเป็นหลักประกันในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยทั่วไปมีสาระสำคัญเกี่ยวกับประเด็นดังต่อไปนี้

1. ภาพลักษณ์ของโรงเรียน (ความเป็นมาในอดีตจนถึงปัจจุบันที่ปรากฏ วิสัยทัศน์หรือทิศทางในอนาคตของโรงเรียน)
2. เป้าหมายของโรงเรียน (เป้าหมายงานด้านต่างๆในโรงเรียน เช่น การจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน การจัดสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรต่างๆที่โรงเรียนคาดหวังและต้องการดำเนินการให้บรรลุผล)
3. จุดเน้นของโรงเรียน (ลำดับความสำคัญของงานต่างๆ)
4. บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้อง (บทบาทผู้บริหารโรงเรียน ครูบุคลากรในโรงเรียนที่ไม่ใช่สายผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการโรงเรียนโดยเน้นบทบาทในฐานะผู้นำ ผู้ร่วมปฏิบัติ ผู้สนับสนุนหรือผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน)
5. หลักปฏิบัติสำหรับนักเรียน (บทบาทและหน้าที่ของนักเรียน และการมีส่วนร่วมตามที่โรงเรียนมอบหมาย)
6. การกำกับติดตามตรวจสอบและรายงานผล (เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบโรงเรียนที่มีผู้ปกครอง นักเรียน และสังคมโดยรวม)
7. แผนการจัดหาและใช้จ่ายงบประมาณ

แผนยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนางานด้านต่างๆ เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่ยายจากแผนแม่บทเพื่อทำให้เป็นรูปธรรมและเพื่อพัฒนาคุณภาพตามจุดเน้นที่กำหนดในช่วงเวลาหนึ่งๆ สาระสำคัญในแผน ประกอบด้วย คณะกรรมการที่รับผิดชอบงานพัฒนาด้านนั้นๆ บทบาทหน้าที่ คณะกรรมการ รายงานสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของแผนด้านนั้นๆ แผนยุทธศาสตร์ แผนพัฒนางานเป็นรายปี ปฏิทินดำเนินงานของโรงเรียน /กิจกรรมต่างๆ

แผนปฏิบัติงาน เป็นแผนปฏิบัติงานประจำปี จำแนกตามกลุ่ม/หมวดงาน สาระสำคัญในแผนปฏิบัติงานอาจมีดังนี้ โครงสร้างสายงานการบริหารงานของหมวดนั้น บทบาทหน้าที่ของแต่ละตำแหน่ง แนวทางขั้นตอนการดำเนินงาน เช่น การเตรียมงาน การดำเนินงาน แนวปฏิบัติ (เงื่อนไข/ข้อตกลงต่างๆ) แผนพัฒนาของกลุ่ม/หมวด และแนวทางการกำกับติดตามประเมินผล

การนำแผนสู่การปฏิบัติ แผนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จได้นั้น ต้องเป็นแผนที่ทุกคนมีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน มีความชัดเจนในแผน ยอมรับและเห็นพ้องในปัญหาและเป้าหมายที่ต้องพัฒนา ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็โดยทุกๆคนได้รวมในกิจกรรมการจัดเตรียมและการทำแผนอย่างเต็มที่ การแบ่งงานออกเป็นส่วนๆ พร้อมกำหนดหัวหน้ากลุ่ม ผู้รับผิดชอบ โดยมีอำนาจเหนือในการสนับสนุนและช่วยเหลืออย่างจริงใจ นับเป็นตัวแปรสำคัญของการนำแผนไปสู่ความสำเร็จของสำนักงาน ข้อสำคัญบุคลากรควรมีคู่มือเพื่อใช้ควบคู่กับแผน คู่มือดังกล่าวโดยทั่วไปจัดทำเป็น 3 ระดับ คือ

1. คู่มือคุณภาพ มักใช้เป็นคู่มือสำหรับผู้บริหารมีสาระสำคัญเกี่ยวกับปรัชญานโยบาย โครงสร้างองค์กร และวิธีปฏิบัติทางคุณภาพโดยทั่วไป
2. คู่มือขั้นตอนการดำเนินงาน มักใช้เป็นคู่มือสำหรับหัวหน้ากลุ่ม/ผู้จัดการ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการกระทำ ขอบข่ายความรับผิดชอบ (ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร) และวิธีการดำเนินงาน
3. คู่มือปฏิบัติงาน มักใช้เป็นคู่มือสำหรับผู้ปฏิบัติงาน มีสาระสำคัญเกี่ยวกับลักษณะงาน กระบวนการ การปฏิบัติ การตรวจสอบ

คู่มือทั้ง 3 ระดับ นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานแล้ว ยังมีประโยชน์ต่อการตรวจสอบ โดยเฉพาะการตรวจสอบภายในหรือการประเมินตนเอง

2. การตรวจสอบคุณภาพและการปรับปรุงโรงเรียน

ขั้นตอนที่สองของการประกันคุณภาพ คือ การตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงโรงเรียน กิจกรรมหลักในการปฏิบัตินี้ คือ

2.1 การตรวจสอบภายใน เป็นกระบวนการที่โรงเรียนตรวจสอบหรือประเมินการทำงานของโรงเรียนด้วยตนเอง ในทุกขั้นตอนการทำงาน โดยครอบคลุมเป้าหมาย จุดเน้นตามแผนทั้งหมดที่วางไว้ ยุทธศาสตร์ที่นิยมใช้ในการตรวจสอบภายใน คือ การประเมินตนเอง โดยมีจุดประสงค์เพื่อปรับปรุงงานในระดับการดำเนินงานตามแผนเป็นสำคัญ

ขั้นตอนการประเมินตนเอง กระบวนการในการดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินตนเอง
ของโรงเรียน สรุปได้เป็น 11 ขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างบรรยากาศ ประชาสัมพันธ์และสร้างความตระหนักโดยชี้แจงให้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับในเชิงพัฒนา จากการประเมินตนเอง
 2. กำหนดจุดประสงค์ให้ชัดเจน กำหนดองค์ประกอบของการดำเนินงานตามจุดเน้นของงานและให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาโรงเรียนกำหนดตัวบ่งชี้แสดงสภาพความสำเร็จที่ชัดเจน
 3. ให้ทุกคนเกิดความสบายใจ แสดงความจริงใจให้ความอบอุ่นใจ มีความมั่นใจว่าจะปกปิดแหล่งข้อมูลในกรณีให้เห็นควร ให้สร้างเกณฑ์พัฒนาตนเอง
 4. เริ่มจากจุดเล็กๆ เริ่มจากเรื่องง่ายๆ เริ่มจากเรื่องเล็กๆที่ไม่สำคัญมากนักแล้วค่อยขยายวงกว้าง เริ่มโดยไม่ลงลึกในรายละเอียดหรือซับซ้อนมากนัก แล้วค่อยๆเริ่มกระบวนการหรือความลึกซึ้งของการประเมินตามความสบายใจของผู้ดำเนินงาน
 5. กำหนดโครงสร้าง ตั้งคณะกรรมการประเมิน (ควรให้อิงกับโครงสร้างกรรมการบริหารโรงเรียน เพื่อกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบในการติดตาม ประเมินผล ประเมินตนเองของกรรมการแต่ละสาย/แต่ละระดับ) กำหนดรูปแบบการประเมิน (ผู้ประเมิน ผู้ประเมินร่วม)
 6. ใช้กระบวนการ ใช้เครื่องมือต่างๆ ควรเป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเอง (สร้างง่ายๆ – ใช้ง่าย–แปรผลง่าย–ประหยัด–มีคุณภาพ) ใช้วิธีการทั้งแบบที่เป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการ ไม่ทำให้ผู้ประเมินและผู้ถูกประเมินรู้สึกว่ามีภาระเพิ่มขึ้น
 7. ให้ความสำคัญกับทุกคน ให้ทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดจุดประสงค์ จนจบกระบวนการสรุปผลการประเมิน
 8. ให้ข้อมูลย้อนกลับ ให้ข้อมูลที่ตรงแก่ผู้ถูกประเมิน (ทั้งจุดดีจุดเด่นของตนเอง และข้อมูลควรปรับปรุง)
 9. ค้นหาสาเหตุข้อบกพร่อง ค้นหาสาเหตุจากการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง ผู้ประเมินและผู้ถูกประเมินร่วมกันวิพากษ์วิจารณ์ และให้ข้อเสนอแนะในบรรยากาศของความเป็นมิตรและจริงใจ ตั้งเป้าหมายปรับปรุง
 10. ยอมรับความแตกต่าง ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล สร้างความเชื่อว่าความแตกต่างทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน
 11. ประเมินตนเองอย่างต่อเนื่อง ให้ทุกคนได้ฝึกทักษะการประเมินตนเองและกระทำอย่างต่อเนื่อง สรุป/รายงานผล ควรนำเสนอเป็นภาพกลุ่มหรือรวมระดับชั้น ใช้ผลการตรวจสอบภายนอก/การประเมินภายนอกร่วมกับการประเมินตนเอง เพื่อให้ได้ภาพที่แท้จริงของโรงเรียน
- การประเมินตนเอง เป็นยุทธศาสตร์สำคัญของการบริหารคุณภาพในยุคปัจจุบันและจะมีความสำคัญยิ่งขึ้นในอนาคต ผู้บริหารจึงควรพัฒนาทักษะการประเมินตนเองของบุคลากรในโรงเรียนทุกคน การสร้างบรรยากาศความจริงใจที่อบอุ่น จะก่อให้เกิดพลังแห่งความร่วมมือ ความสามัคคี การให้ความช่วยเหลือด้วยความสนใจกระตือรือร้น การแสวงหาเครื่องมือที่มี

ประสิทธิภาพในการทำงานให้แก่ผู้ปฏิบัติ การรู้จักยึดหยุ่น เป็นต้น จะช่วยให้ทุกคนเต็มใจที่จะให้ข้อมูลที่แท้จริง และยอมรับในข้อติติง ข้อเสนอแนะของเพื่อนร่วมงานหรือหัวหน้ากลุ่มและเต็มใจที่จะนำไปแก้ไขพัฒนา

การเขียนรายงาน

เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา โรงเรียนควรจัดทำรายงานเกี่ยวกับสภาพและผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ทราบ เพื่อเป็นการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานของโรงเรียน ประโยชน์จากการรายงาน จะเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการ ซึ่งจะเป็นผลต่อเนื่องถึงความร่วมมือในการพัฒนาที่จะได้รับจากชุมชน ข้อสำคัญได้ค้นหาจุดที่ควรจะนำมาปรับปรุงแก้ไขในปีต่อไป โครงสร้างของการรายงานมีดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 ก : 39 – 42)

บทที่ 1 บทนำ (ความเป็นมา จุดประสงค์ของการรายงาน ประโยชน์ของการรายงานสาระสำคัญของแผนการประกันคุณภาพ ธรรมนูญโรงเรียน)

บทที่ 2 การดำเนินการตามแผนของโรงเรียน (กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ความสำเร็จ รูปแบบและวิธีการตรวจสอบภายใน เครื่องมือและวิธีการเก็บข้อมูล)

บทที่ 3 ผลการดำเนินงานของโรงเรียน (เสนอเป็นรายงานและรายงานมาตรฐานระดับความสำเร็จและอุปสรรคปัญหา แผนแนวทางการปรับปรุง ความช่วยเหลือที่ต้องการ)

บทที่ 4 สรุปภาพรวม ผลการประกันคุณภาพการศึกษาในปีนั้น
การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

ในกระบวนการขั้นที่ 2 (การตรวจสอบคุณภาพและการปรับปรุง) เนื่องจากโรงเรียนสามารถสร้างกระบวนการ ที่ให้ความมั่นใจแก่ผู้ปกครองและชุมชน ในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ อย่างไรก็ตามก็ยังไม่ถึงขั้นรับรองมาตรฐาน การรายงานของโรงเรียนที่เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด (สปอ./ สปจ.) และสาธารณชน จะแสดงถึงความสำเร็จของโรงเรียน และจุดเน้นที่โรงเรียนต้องการปรับปรุงแก้ไขต่อไป โรงเรียนและหน่วยงานเหนือโรงเรียนควรนำผลนี้ ไปใช้ปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน โดยแบ่งกลุ่มโรงเรียนตามเนื้อหาที่โรงเรียนต้องการพัฒนา สำหรับในโรงเรียนที่สามารถดำเนินการได้บรรลุเป้าหมาย ควรพัฒนาแผนปฏิบัติการประจำปีต่อไป โดยยกระดับเป้าหมายให้สูงขึ้นและดำเนินการตามกระบวนการของการพัฒนาโรงเรียน เช่นเดิม

2.2 การตรวจสอบภายนอก

การตรวจสอบภายนอก เป็นการตรวจสอบการทำงานของโรงเรียน เพื่อประเมินว่าโรงเรียนได้ดำเนินการจัดการศึกษาได้มาตรฐาน ตามมาตรฐานโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อเป็นข้อเสนอแนะ ที่จะนำมาเสนอให้โรงเรียนนำผลการตรวจสอบดังกล่าว ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษาในโรงเรียน ต่อไป

บทบาทและลักษณะของการตรวจสอบภายนอก ควรมีดังนี้

1. ปฏิบัติตนเป็นผู้ประสานงานมากกว่าเป็นผู้บังคับบัญชา
2. ให้การสนับสนุนเชิงนโยบายและการเป็นผู้นำเชิงวิชาการ
3. เป็นกั้นชนระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานเหนือโรงเรียน
4. เป็นศูนย์รวมข่าวสารของโรงเรียน

ขอบเขตเนื้อเรื่องของการตรวจสอบโดยปกติกระบวนการปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนจะเป็นวงจรที่มี 4 ขั้นตอน คือการตรวจสอบสภาพโรงเรียน การจัดทำแผน การนำแผนสู่การปฏิบัติการและการประเมินผล ดังนั้นการตรวจสอบภายนอก อาจใช้ 4 ขั้นตอน เป็นขอบเขตในการตรวจสอบ เช่น

1. การตรวจสอบสภาพโรงเรียน โรงเรียนได้จัดทำข้อมูลพื้นฐานจริงหรือไม่ ข้อมูลเป็นปัจจุบันหรือไม่
2. การจัดทำแผน มีการตรวจสอบข้อมูลพื้นฐานแค่ไหน ความเหมาะสมของแผนเป็นอย่างไร
3. การนำแผนสู่การปฏิบัติการ ความสมเหตุสมผลของงบประมาณที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณ
4. การประเมินผล กรรมการตรวจสอบทำการประเมินผลโรงเรียนเองบ้างหรือไม่ ความคุ้มค่าของงบประมาณเมื่อเทียบกับความสำเร็จที่เกิดขึ้น

กรณีเทศ 100 % ก็กับการตรวจสอบภายนอก

การตรวจสอบภายนอก เป็นกระบวนการหนึ่งที่ยอมรับโดยทฤษฎี การนิเทศกับการบริหารเข้าด้วยกัน และเนื่องจากการนิเทศ 100 % ถือว่าเป็นนโยบายหนึ่งของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ต้องการพัฒนาการนิเทศให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ รูปแบบการดำเนินการของการนิเทศ 100%เอง ก็เอื้อต่อลักษณะการตรวจสอบภายนอก ในกระบวนการของการประกันคุณภาพ ดังนั้น สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ อาจปรับใช้กระบวนการนิเทศ 100% เป็นแกนของกิจกรรมในการตรวจสอบภายนอก อย่างไรก็ดี ให้เป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับ ที่จะกำหนดรูปแบบการตรวจสอบบุคลากร และกระบวนการในการตรวจสอบภายนอก

2.3 การระดมความช่วยเหลือแก่โรงเรียน

นอกเหนือจากการระดมกำลังและมาตรการที่โรงเรียนกำหนดขึ้นเองภายในโรงเรียนแล้ว หน่วยงานต้นสังกัด โดยเฉพาะสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ควรกำหนดมาตรการความช่วยเหลือ โดยเน้นที่โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงานอาจมีดังนี้

2.3.1 การระดมทรัพยากรทั้งจากทางราชการและจากชุมชน เช่น งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็น บุคลากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง เป็นต้น

2.3.2 การสนับสนุนด้านเทคนิค และวิธีการ นวัตกรรมต่างๆ ให้แก่โรงเรียน ในกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึงที่ ที่โรงเรียนกลุ่มเป้าหมายต้องการ

2.3.3 การเข้าไปร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการและร่วมพัฒนา รวมทั้ง การร่วม ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน และประชาสัมพันธ์ผลงาน

2.3.4 การกำหนดให้โรงเรียนรายงานความก้าวหน้าเป็นระยะๆ และจัดประชุม สัมมนาเป็นระยะๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความคิดเห็น รวมทั้งการสร้าง แรงจูงใจ ซึ่งอาจเป็นมาตรการทั้งเชิงบวก (การสนับสนุน) และเชิงลบ (สร้างแรงกดดัน)

มาตรฐานโรงเรียน พุทธศักราช 2541

มาตรฐานโรงเรียน เป็นองค์ประกอบสำคัญหนึ่งในการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่ง ย่อมเป็นเหตุและปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการประกันโอกาสและการประกันประสิทธิภาพมากที่สุด ด้วยเหตุนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงได้กำหนดมาตรฐานโรงเรียน พ.ศ. 2541 ขึ้นด้วยความรอบคอบ มาตรฐานโรงเรียนเป็นสภาพที่พึงประสงค์ แสดงถึงลักษณะ ของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามที่สังคมต้องการ และเป็น เป้าหมายหลักของการประกันคุณภาพการศึกษา เกณฑ์มาตรฐานแสดงให้เห็นถึงเป้าหมายที่ เกี่ยวกับคุณภาพนักเรียนในแต่ละระดับการศึกษา ตลอดจนเป็นกระบวนการสำคัญที่ครูและ ผู้บริหารโรงเรียน จะต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน เกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

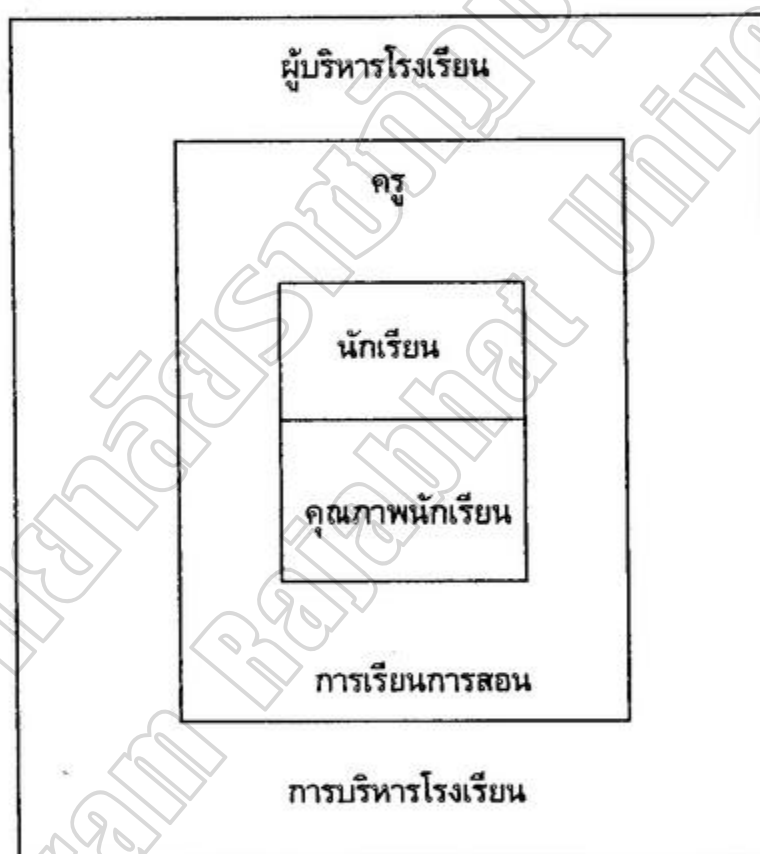
1. มาตรฐานคุณภาพนักเรียน ซึ่งจำแนกเป็นระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถม ศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
2. มาตรฐานการเรียนการสอน
3. มาตรฐานการบริหารโรงเรียน

เกณฑ์มาตรฐานแต่ละเกณฑ์มาตรฐาน จะมีตั้งแต่ 1-4 ตัวบ่งชี้ เพื่อบอกสภาพหรือ คุณสมบัติในแต่ละมาตรฐาน ส่วนระดับคุณภาพมี 3 ระดับในแต่ละตัวบ่งชี้ เพื่อให้โรงเรียนที่มี ศักยภาพต่างกัน สามารถพัฒนาตนเองบรรลุเป้าหมายได้เป็นลำดับขั้นของการพัฒนาคนและ พัฒนางาน สำหรับการประเมินเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนนั้น มีการประเมินงานทั้งให้โรงเรียน ประเมินตนเอง และประเมินจากหน่วยงานภายนอก เมื่อได้ข้อมูลจากการประเมินมาตรฐานแล้ว ต้องใช้ข้อมูลนั้นวางแผนพัฒนาคุณภาพต่อไป

แนวทางการประเมิน

มาตรฐานคุณภาพนักเรียน ประเมินนักเรียนชั้นปีสุดท้ายในระดับ ก่อนประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทุกคน ใน 9 มาตรฐาน 20 ตัวบ่งชี้ ตามระดับ การศึกษาของแต่ละโรงเรียนที่เปิดสอน

มาตรฐานการเรียนรู้การสอนและมาตรฐานการบริหารโรงเรียน ประเมินเพื่อค้นหาสาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน รายโรงเรียนและกระตุ้นให้ครูแต่ละห้อง ชั้น วิชา รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานตามภารกิจ ให้บรรลุตามเป้าหมายหลัก คือ คุณภาพนักเรียน รวมทั้งหน่วยงานแต่ละระดับ ใช้ผลการประเมินเป็นแนวทางแก้ไข และให้การสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ ได้ตรงกับความต้องการจำเป็นอย่างแท้จริง การประเมินต้องประเมินทุกห้องเรียน ทุกตัวบ่งชี้ ในมาตรฐานการเรียนรู้การสอน และประเมินครอบคลุมทั้งโรงเรียนในมาตรฐานการบริหาร รวม 15 มาตรฐาน 24 ตัวบ่งชี้ ความสัมพันธ์ของมาตรฐานทั้ง 3 กลุ่มแสดงได้ ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 ความสัมพันธ์ของมาตรฐานคุณภาพนักเรียน มาตรฐานการเรียนรู้การสอนและมาตรฐานการบริหารโรงเรียน

องค์ประกอบของเกณฑ์มาตรฐาน

1. มาตรฐาน คือ สภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งระบุถึงสภาพปัจจัย วิธีการดำเนินงานหรือสภาพผลผลิตที่มีคุณภาพและต้องการให้เกิดขึ้นทุกโรงเรียน

2. ตัวบ่งชี้ คือ ตัวแปรที่บอกสภาพหรือคุณสมบัติในแต่ละมาตรฐาน
 3. ระดับคุณภาพ คือ ประเด็นที่ใช้พิจารณาและตัดสินคุณภาพในแต่ละตัวบ่งชี้
- จำแนกเป็น 3 ระดับ แต่ละระดับ หมายถึง คุณภาพผลผลิตหรือกระบวนการที่มีผลน่าพอใจ แตกต่างกัน ดังนี้ ระดับ 1 คุณภาพที่มีผลน่าพอใจขั้นต่ำ ระดับ 2 คุณภาพที่มีผลน่าพอใจค่อนข้างสูง และระดับ 3 คุณภาพที่มีผลน่าพอใจขั้นสูง

มาตรฐานคุณภาพนักเรียน

นักเรียนในแต่ละระดับการศึกษา ต้องได้รับการพัฒนาคุณลักษณะที่เหมาะสมอย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ/ทักษะ ร่างกาย คุณธรรม จริยธรรมสุนทรียภาพและความภูมิใจในความเป็นไทย จากการพิจารณาคูณลักษณะดังกล่าวข้างต้น กำหนดมาตรฐานคุณภาพนักเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 9 มาตรฐาน 20 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 ข : 15 -16)

มาตรฐานที่ 1 นักเรียนมีความรู้พื้นฐานตามระดับการศึกษา

ตัวบ่งชี้ ความรู้พื้นฐานตามหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษา

มาตรฐานที่ 2 นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาและความสามารถทางคณิตศาสตร์

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ความสามารถทางคณิตศาสตร์

มาตรฐานที่ 3 นักเรียนมีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา

ตัวบ่งชี้ ความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา

มาตรฐานที่ 4 นักเรียนมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ และมีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ความสามารถในการแสวงหาความรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 นิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน

มาตรฐานที่ 5 นักเรียนสามารถในการปฏิบัติงานในชีวิตประจำวันงานอาชีพและสามารถใช้ เทคโนโลยีในการดำเนินชีวิต

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ความสามารถในการปฏิบัติงานในชีวิตประจำวันงานอาชีพ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการดำรงชีวิต

มาตรฐานที่ 6 นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในวิถีประชาธิปไตย

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การเคารพสิทธิส่วนบุคคล ส่วนรวม และกฎระเบียบของสังคม

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ความร่วมมือร่วมใจในการประสานประโยชน์เพื่อส่วนรวม

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา

มาตรฐานที่ 7 นักเรียนมีสุขภาพและสมรรถภาพทางการตามเกณฑ์

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การมีน้ำหนัก ส่วนสูงและสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐานของ
เด็กไทย

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การมีสุขนิสัยในการรักษาสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การมีสุขภาพจิตดี

มาตรฐานที่ 8 นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ความปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข รู้จักแบ่งแยกและช่วยเหลือ ตอบแทน

บุญคุณ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ความซื่อตรงต่อหน้าที่และความถูกต้อง

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การใช้สิ่งของและทรัพย์สินอย่างประหยัดและคุ้มค่า

ตัวบ่งชี้ที่ 4 การปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบด้วยความมุ่งมั่น รอบคอบและถูกต้อง

มาตรฐานที่ 9 นักเรียนเห็นคุณค่า อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรมและภูมิใจใน

ความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การเห็นคุณค่า อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและศิลปวัฒนธรรมไทย

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ความภูมิใจในความเป็นไทย

มาตรฐานการเรียนรู้การสอน

กระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่สามารถพัฒนานักเรียนให้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างครบถ้วนรอบด้านนั้น ครูจะต้องเป็นกัลยาณมิตร รัก เมตตาเอาใจใส่ต่อนักเรียนทุกคน ดำเนินการจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ เป็นขั้นตอน โดยต้องมีการวางแผนการสอน โดยนำข้อมูลทั้งจากหลักสูตร ความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่นมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเน้นนักเรียนได้ฝึกคิด ปฏิบัติจริงแสวงหาความรู้และเรียนรู้ร่วมกัน ครูสอนสิ่งที่เชื่อมโยงกับสภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อม ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศ ให้นักเรียนเกิดความสุข ความสำเร็จและพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม และประเมินผล การเรียนการสอนทุกด้านอย่างต่อเนื่องด้วยเครื่องมือที่เหมาะสม จากการพิจารณากระบวนการเรียนการสอนข้างต้น ได้มาตรฐาน 10 มาตรฐาน 10 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541 ข : 43)

มาตรฐานที่ 1 ตัวบ่งชี้ วางแผนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร ตามความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น

มาตรฐานที่ 2 ตัวบ่งชี้ จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ฝึกคิดปฏิบัติจริงประเมินและปฏิบัติจริง

มาตรฐานที่ 3 ตัวบ่งชี้ จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 4 ตัวบ่งชี้ จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเรียนรู้ และทำงานร่วมกัน

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม

มาตรฐานที่ 5 ตัวบ่งชี้ จัดการเรียนรู้การสอนเชื่อมโยงกับสภาพชุมชน ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ 6 ตัวบ่งชี้ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่ดีและฝึกฝนตนเองให้เป็นนิสัย

มาตรฐานที่ 7 ตัวบ่งชี้ จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้การสอน ส่งเสริมให้นักเรียน เรียนรู้ด้วยความสุขและประสบผลสำเร็จ

มาตรฐานที่ 8 ตัวบ่งชี้ จัดการเรียนรู้การสอนให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถ ความถนัดให้เต็มศักยภาพ โดยส่งเสริมจุดเด่น และแก้ไขจุดด้อยเป็นรายบุคคล

มาตรฐานที่ 9 ตัวบ่งชี้ การจัดการเรียนรู้การสอนโดยใช้สื่ออย่างหลากหลายที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

มาตรฐานที่ 10 ตัวบ่งชี้ ประเมินนักเรียนครบทุกด้านอย่างต่อเนื่องด้วยเครื่องมือที่เหมาะสม

มาตรฐานการบริหารโรงเรียน

การบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนนั้น ต้องเป็นกระบวนการที่มีการใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารงาน โดยแผนนั้นเกิดจากการวางแผนแบบมีส่วนร่วม มีเป้าหมายชัดเจนสอดคล้องกับสภาพโรงเรียน และที่สำคัญคือ มุ่งเน้นคุณภาพนักเรียน โรงเรียนสนับสนุนให้บุคลากรเกิดความมุ่งมั่นในการพัฒนางาน จัดกิจกรรมสนับสนุนการเรียนรู้การสอน มีการประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาโรงเรียน และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบจากการพิจารณากระบวนการบริหารข้างต้น จึงได้กำหนดมาตรฐานการบริหารโรงเรียน เฉพาะปัจจัยที่สำคัญ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อกระบวนการเรียนรู้การสอนและคุณภาพนักเรียน จำนวน 5 มาตรฐาน และ 14 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 ข : 55)

มาตรฐานที่ 1 โรงเรียนใช้แผนเป็นเครื่องมือบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 จัดระบบสารสนเทศได้ถูกต้องครบถ้วน ตรงต่อความต้องการและทันต่อการใช้งาน

ตัวบ่งชี้ที่ 2 แผนของโรงเรียนเกิดจากการมีส่วนร่วมของชุมชน สอดคล้องกับสภาพโรงเรียน มีเป้าหมายชัดเจน และมุ่งเน้นคุณภาพนักเรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 3 จัดระบบงานชัดเจน คล่องตัวในการปฏิบัติงาน มอบหมายงานตรงตามความรู้ ความสามารถ ส่งเสริมบุคลากรให้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ควบคุม กำกับ ติดตามและนิเทศให้การดำเนินงานบรรลุตามแผน

มาตรฐานที่ 2 โรงเรียนสนับสนุนให้บุคลากรเกิดความมุ่งมั่นในการพัฒนา

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ส่งเสริม พัฒนาบุคลากรให้สามารถพัฒนาตนเอง และพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 2 จัดสรรสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกและประโยชน์ตอบแทน ในการปฏิบัติงาน ได้อย่างเหมาะสม

มาตรฐานที่ 3 โรงเรียนจัดกิจกรรมหลากหลาย เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้ที่ 1 จัดกิจกรรมทางวิชาการ บริการแนะแนว บริการสุขภาพอนามัย

โภชนาการและกิจกรรมช่วยเหลือนักเรียน อย่างทั่วถึงและเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 2 จัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ ด้านศิลปวัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ตัวบ่งชี้ที่ 3 จัดแหล่งความรู้ สื่อและเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้ที่ 4 จัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 4 โรงเรียนประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาโรงเรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ดำเนินการเพื่อประสานความร่วมมือกับกรรมการโรงเรียน ชุมชน และ

หน่วยงานอื่นในการพัฒนาโรงเรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 2 จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนได้อย่างรวดเร็ว

ทันเหตุการณ์และต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 5 โรงเรียนประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โดยใช้วิธีการอย่างหลากหลาย

ตัวบ่งชี้ที่ 2 นำผลการประเมินไปใช้ในการนิเทศและการพัฒนางานอยู่เสมอ

จากรายละเอียดดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่า มาตรฐานโรงเรียน พุทธศักราช 2541 ที่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดเป็นนโยบาย เพื่อให้สถานศึกษา ได้ดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียนให้ได้มาตรฐาน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จะต้องช่วยกันดำเนินการเพื่อไปสู่มาตรฐานการศึกษา ดังนั้น กระบวนการในการดำเนินงานเพื่อให้เห็นผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ควรจะมีกระบวนการ ดำเนินงาน ดังนี้

1. ศึกษานโยบาย วัตถุประสงค์แนวดำเนินการของงานที่ได้รับมอบหมายให้ชัดเจน

2. ศึกษาวิเคราะห์ สภาพความคาดหวังและสภาพความสำเร็จของงาน

3. วางแผนงานที่ได้รับมอบหมาย กำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรม การติดตามผล

และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ภาระงานที่จะต้องปฏิบัติ

4. ดำเนินงานตามแผนงาน

5. ประเมินผล ผลงานและปรับปรุงเป็นระยะๆ

6. สรุปผลการปฏิบัติงาน

7. รายงานผลการปฏิบัติงาน

8. เผยแพร่และประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งในส่วนของโรงเรียน ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าในส่วนที่เกี่ยวข้องและได้นำมาประกอบการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ดังต่อไปนี้

อุคมศักดิ์ ภาวะพฤติ (2532 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงาน เร่งรัดคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพังงา โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียน จำนวน 340 คน ผลการวิจัยพบว่า ระดับงานเร่งรัดคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานเร่งรัดคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ที่แตกต่างกันในคุณวุฒิ ขนาดโรงเรียนวัยวุฒิและประสบการณ์ในตำแหน่ง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พิทยา บุญสอน (2537 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการเร่งรัดคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี การวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี มีปัญหาการเร่งรัดคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน จะเห็นว่า ปัญหาด้านการพัฒนาบุคลากร การจัดการด้านสวัสดิการ การยกย่องเชิดชูเกียรติและขวัญกำลังใจ มีปัญหามากเป็นอันดับหนึ่ง ปัญหาด้านการบริหาร และด้านการนิเทศการศึกษาเป็นอันดับสอง ปัญหาด้านการพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพเป็นอันดับสาม และปัญหาด้านการศึกษาภาคบังคับตามพระราชบัญญัติการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ให้ทั่วถึงเด็กทุกคน เป็นอันดับสุดท้ายตามลำดับจาก 4 ด้าน

2. เปรียบเทียบระดับปัญหาการเร่งรัดคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีปัญหาการเร่งรัดคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จิรศักดิ์ จันทร์ช่วงโชติ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเขตการศึกษา 11 ผลการวิจัยได้ข้อค้นพบ ดังนี้

1. การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 รวมทุกด้านอยู่ในเกณฑ์มาก และเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์มากเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน พบว่าโรงเรียน

แต่ละขนาดปฏิบัติงานโดยรวมทุกด้าน และแต่ละด้านอยู่ในเกณฑ์มาก ยกเว้นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ปฏิบัติงานธุรการได้ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาตามประสบการณ์ของผู้บริหารโรงเรียนพบว่า แต่ละกลุ่มประสบการณ์ปฏิบัติงานโดยรวมทุกด้าน และรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ยกเว้นผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปีปฏิบัติงานโรงเรียนกับชุมชนได้ในระดับปานกลาง

2. การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ของโรงเรียนขนาดต่างกัน พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ปฏิบัติได้มากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดใหญ่ปฏิบัติได้มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดใหญ่พิเศษ ปฏิบัติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านงานบริการ โรงเรียนขนาดต่างกันปฏิบัติได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ พบว่า ทั้งด้านงานบริหารทั่วไปและด้านงานบริการ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดใหญ่ ปฏิบัติได้มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดใหญ่พิเศษ ปฏิบัติได้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนงานด้านวิชาการ งานด้านปกครองนักเรียนและงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนขนาดแตกต่างกันปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ที่มีประสบการณ์ต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การปฏิบัติงานธุรการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับปฏิบัติงานได้มากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี และผู้บริหารที่มีประสบการณ์ระหว่าง 5 -10 ปี กับผู้บริหารที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป ปฏิบัติงานแตกต่างกัน ส่วนงานด้านบริหารงานทั่วไป งานวิชาการ งานปกครองนักเรียน งานบริหารและงานโรงเรียนกับชุมชนนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ไม่พบปฏิสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่าง ขนาดโรงเรียนกับ ประสบการณ์ของผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ทั้งรวมทุกด้านและเป็นรายด้าน

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ชี้ให้เห็นว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ยังมีด้านที่ควรเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้านโรงเรียนและชุมชน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องควรพิจารณา ปรับปรุงเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ประวิทย์ เวียงเงิน (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.2536 ระดับประถมศึกษาโดยรวมทุกมาตรฐาน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาแต่ละมาตรฐาน พบว่าแต่ละมาตรฐานมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางไปหาน้อย จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน พ.ศ. 2536 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ทั้ง 3 ขนาด มีปัญหาที่ต้องแก้ไขสอดคล้องกับระดับปานกลางในมาตรฐานที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับนักเรียนและท้องถิ่น มาตรฐานที่ 3 การจัดแหล่งความรู้และสิ่งสนับสนุนอื่นๆที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน มาตรฐานที่ 4 การจัดการนิเทศการศึกษาอย่างเป็นระบบ มาตรฐานที่ 8 การมีบุคลากรเพียงพอ โดยจัดให้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม และมาตรฐานที่ 11 การใช้แผนเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน

เศรษฐศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับความคิดเห็น เกี่ยวกับการดำเนินงานตามแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษา ค้นคว้า พบว่า

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การดำเนินงานตามแนวความคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ตามแนวความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู อาจารย์ ในโรงเรียนที่มีขนาดที่ 2 ขนาดที่ 3 และขนาดที่ 4 โดยส่วนรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยทุกด้าน เรียงตามลำดับคือด้านการกระจายอำนาจ ด้านการยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง ด้านการมีส่วนร่วมและร่วมคิดร่วมทำ และด้านโรงเรียนเป็นศูนย์กลางการผลิต เมื่อพิจารณาตามตัวแปรสถานภาพและขนาดของโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย เช่นเดียวกัน

2. ผู้บริหารโรงเรียนและครู อาจารย์ มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายด้าน โดยครู อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงกว่าผู้บริหาร

3. โรงเรียนที่มีขนาดที่ 2 ขนาดที่ 3 และขนาดที่ 4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ

เกตุ วิเศษชุมพล (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2541 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนโดยส่วนรวมและผู้บริหารขนาดกลาง มีปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน พ.ศ. 2541 ในภาพรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็ก มีปัญหาดังกล่าว โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาเฉพาะด้านการประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาโรงเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

2. ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2541 ในภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้านไม่แตกต่างกัน แต่ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาด้านโรงเรียนจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำเนียร ใจสำคัญ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่า

1. ระดับการปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้านคือ ด้านกระบวนการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านกระบวนการบริหาร และด้านกระบวนการนิเทศการศึกษา (นิเทศภายใน) และในโรงเรียนขนาดกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านกระบวนการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านกระบวนการบริหาร และด้านกระบวนการนิเทศการศึกษา (นิเทศภายใน)

2. ระดับการปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ตามทัศนะของครู อาจารย์ตามโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

3. เปรียบเทียบระดับปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบระดับปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ตาม

ทัศนคติของครู อาจารย์ตามโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านกระบวนการนิเทศการศึกษา (นิเทศภายใน) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านกระบวนการบริหารและด้านกระบวนการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน

รัชवाल ป้อมไธยา (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การดำเนินงานการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร ผลการศึกษา พบว่า

1. การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาจังหวัดสกลนครโดยส่วนรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายด้าน มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 4 ด้านคือ การจัดทำแผนและโครงการพัฒนา การจัดองค์การบริหารคุณภาพ การกำหนดเป้าหมายและนโยบายของโรงเรียน และการดำเนินงานตามแผน นอกนั้นมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงาน ตามกระบวนการบริหารระบบคุณภาพ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสกลนคร ตามขนาดโรงเรียนส่วนรวมพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีระดับการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 2 ด้านคือ การกำหนดเป้าหมายและนโยบายของโรงเรียน โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีการปฏิบัติงานมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ และการนิเทศติดตามผล โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีผลการปฏิบัติงานมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

เนตร เตโช (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูโดยส่วนรวมและครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการควบคุมคุณภาพการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ครูในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก มีการควบคุมคุณภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูโดยส่วนรวมและจำแนกตามขนาดโรงเรียน มีการควบคุมคุณภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง 5 - 7 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 3 - 5 ด้าน

2. ครูในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีการควบคุมคุณภาพการเรียนการสอนโดยส่วนรวมและเป็นรายด้าน 8 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการควบคุมคุณภาพการเรียนการสอนโดยรวมและอีก 6 ด้านมากกว่าครูโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้นักเรียนได้ฝึกคิดปฏิบัติจริงและประเมินปรับปรุงตนเอง ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียน

เรียนรู้ด้วยความสุขและประสบผลสำเร็จ ด้านการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถและความถนัดได้ตามศักยภาพ โดยการเสริมจุดเด่นและแก้ไขจุดด้อยของนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่ออย่างหลากหลายที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน และด้านการประเมินครบทุกด้านอย่างต่อเนื่องด้วยเครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสม และครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการควบคุมคุณภาพการเรียนการสอน ด้วยการวางแผนการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับหลักสูตรความต้องการของนักเรียน และห้องเรียนมากกว่าครูในโรงเรียนขนาดเล็ก และมีการควบคุมคุณภาพการเรียนการสอนให้นักเรียนเรียนรู้และทำงานร่วมกันโดยเน้นระบบกระบวนการกลุ่ม มากกว่าครูในโรงเรียนขนาดกลาง

พิฑูรย์ พิลาวลัย (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพนักเรียน ระดับก่อนประถมศึกษา ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนอนุบาลหนองคาย สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองจังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า

โรงเรียนอนุบาลหนองคาย ปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาทั้งสิ้น 6 มาตรฐาน 15 ตัวบ่งชี้ ได้ค่อนข้างดีมากแต่ยังมีปัญหาที่ควรแก้ไข กล่าวคือ การจัดประสบการณ์ตรงให้ให้ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล ความต้องการความสนใจและความสามารถตามระดับพัฒนาการของเด็ก เนื่องจากมีจำนวนมากและมีความแตกต่างกันในพื้นฐานที่บ้าน สถานที่เรียนควรแยกเป็นสัดส่วนต่างหาก เนื่องจากอยู่รวมอาคารเรียนเดียวกันกับนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและดำเนินการแก้ไขต่อไป

สุพัฒน์ พรหมวัง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. ครูโดยส่วนรวม จำแนกตามสถานภาพและตำแหน่งและขนาดโรงเรียน มีสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โดยส่วนรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นผู้บริหารโรงเรียน มีสภาพการดำเนินงานด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา ในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานอยู่ในระดับมาก
2. ครูโดยส่วนรวมและจำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและขนาดโรงเรียน มีปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โดยส่วนรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
3. ครูที่มีสถานภาพตำแหน่งแตกต่างกัน และปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน ที่มีขนาดแตกต่างกัน มีสภาพการดำเนินการไม่แตกต่างกัน และไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพตำแหน่งกับขนาดโรงเรียน ต่อสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

4. ครูที่มีสถานภาพตำแหน่งต่างกัน มีสภาพปัญหาการดำเนินงานโดยส่วนรวมและรายด้าน 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่ผู้บริหาร มีปัญหาการดำเนินงานด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน มากกว่าครูวิชาการโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีปัญหาการดำเนินงานเป็นรายด้าน 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาการดำเนินงานโดยส่วนรวมและรายด้าน 2 ด้านคือ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน และการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานมากกว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก และครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาการดำเนินงานมากกว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ในด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพตำแหน่งกับขนาดโรงเรียน ต่อปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

สุรพล ปะตินัง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษากระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า

1. การปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านกระบวนการบริหารการศึกษาและด้านกระบวนการนิเทศการศึกษา ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากคือ การประชุมชี้แจงแผนบริหารโรงเรียนและมอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถของผู้ปฏิบัติ การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานและประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องและการดำเนินการตามแผนที่วางไว้หรือตามปฏิทิน

2. แนวทางในการพัฒนาตามกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ด้านกระบวนการบริหารการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน เสนอแนะให้ครูสร้างความตระหนักในวิชาชีพครู มากที่สุดร้อยละ 10.42 และส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง ร้อยละ 2.77 ด้านกระบวนการเรียนการสอน ผู้บริหารเสนอแนะให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ร้อยละ 4.16 ครูวิชาการโรงเรียนเสนอแนะให้จัดอบรมการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานให้แก่ครู ร้อยละ 4.16 ด้านกระบวนการนิเทศการศึกษา ครูวิชาการโรงเรียนเสนอแนะให้พัฒนาผู้บริหารให้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน ร้อยละ 6.94

นพนรรจ์ เต็มทรัพย์ (2543 : 83-84) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างแบบผู้นำ กับเจตคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ผู้บริหารมีเจตคติ ต่อการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเห็นด้วยที่จะมีการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งระบบการประกันภายในและภายนอก โดย

อยากให้มีการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน การบริหารจัดการ รวมทั้งการกระจายอำนาจ ลงสู่สถานศึกษาโดยตรง เพื่อความคล่องตัวในการบริหารงาน ส่วนความต้องการในรูปแบบของการประกันคุณภาพการศึกษานั้นยังไม่มีความชัดเจน

ไพบุลย์ วงษ์วชิรโชติ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณภาพการดำเนินงานตามนโยบาย 4 ประกันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า

1. ข้าราชการครูโดยส่วนรวมและจำแนกตามขนาดโรงเรียน มีความเห็นว่าคุณภาพการดำเนินงานตามนโยบาย 4 ประกันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน 3 ด้าน อยู่ในระดับพอใจ คือด้านการประกันโอกาสทางการศึกษา ประสิทธิภาพการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับดี 1 ด้านคือ ด้านการประกันความปลอดภัย

2. ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการดำเนินงานตามนโยบาย 4 ประกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ผลของการวิจัยพบว่า

1. การจัดทำตัวบุคคล การสร้างความรู้ ความเข้าใจ การจัดทำมาตรฐานการศึกษา การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน การพัฒนาบุคลากร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และการกำกับติดตามผล อยู่ในระดับพอใช้

2. การจัดทำธรรมนูญโรงเรียน การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี อยู่ในระดับดี

3. ระดับคุณภาพ ในภาพรวมทั้งจังหวัดอยู่ในระดับพอใช้

4. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน พบว่ามีบุคลากรไม่เพียงพอบุคลากรยังไม่มีความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 (2543 : 13 - 28) ได้ทำการศึกษา สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ผลการศึกษา พบว่า

1. ระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน พบว่า ในเรื่องการจัดวางตัวบุคลากร และการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี กลุ่มคุณภาพอยู่ในระดับดี มีจำนวนมากที่สุดในเรื่อง การสร้างความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา การจัดทำธรรมนูญโรงเรียน การพัฒนาบุคลากร และการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก กลุ่มคุณภาพระดับพอใช้ มีจำนวนมากที่สุดในเรื่อง การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน และการกำกับติดตามประเมินผล กลุ่มคุณภาพระดับปรับปรุง มีจำนวนมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านและระดับจังหวัด พบว่า

1.1 ด้านการจัดวางตัวของบุคลากรในโรงเรียน พบว่า การจัดวางตัวบุคลากรได้คุณภาพในระดับดี จำนวน 230 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 55.16 คุณภาพระดับพอใช้ จำนวน 83 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 19.90 และคุณภาพระดับปรับปรุง จำนวน 104 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 24.94 และพบว่าฐานนิยม (Mode) ของการปฏิบัติอยู่ในระดับดี จำนวน 4 จังหวัด ระดับปรับปรุง จำนวน 1 จังหวัด

1.2 ด้านการสร้างความรู้ ความเข้าใจและความตระหนัก ในเรื่องการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน พบว่า ได้คุณภาพในระดับดี จำนวน 153 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 36.69 คุณภาพระดับพอใช้ จำนวน 172 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 41.25 และคุณภาพระดับปรับปรุง จำนวน 92 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 22.06 พบว่าฐานนิยม (Mode) ของการปฏิบัติอยู่ในระดับดี จำนวน 1 จังหวัด ระดับพอใช้จำนวน 4 จังหวัด

1.3 ด้านการจัดทำมาตรฐานการศึกษา พบว่า ได้คุณภาพในระดับดี จำนวน 71 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 13.07 คุณภาพระดับพอใช้ จำนวน 160 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 38.37 และคุณภาพระดับปรับปรุง จำนวน 186 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 44.60 และพบว่าฐานนิยม (Mode) ของการปฏิบัติอยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 2 จังหวัด และระดับปรับปรุง จำนวน 3 จังหวัด

1.4 ด้านการจัดทำธรรมเนียมโรงเรียน พบว่า ได้คุณภาพในระดับดี จำนวน 135 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 32.37 คุณภาพระดับพอใช้ จำนวน 167 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 40.05 และคุณภาพระดับปรับปรุง จำนวน 115 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.58 และพบว่าฐานนิยม (Mode) ของการปฏิบัติอยู่ในระดับดี จำนวน 2 จังหวัด ระดับพอใช้จำนวน 2 จังหวัดและระดับปรับปรุงจำนวน 1 จังหวัด

1.5 ด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี พบว่า ได้คุณภาพในระดับดี จำนวน 195 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 46.76 คุณภาพระดับพอใช้ จำนวน 145 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 34.77 และคุณภาพระดับปรับปรุง จำนวน 77 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 18.47 และพบว่าฐานนิยม (Mode) ของการปฏิบัติอยู่ในระดับดี จำนวน 4 จังหวัด ระดับปรับปรุง จำนวน 1 จังหวัด

1.6 ด้านการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน พบว่า ได้คุณภาพในระดับดี จำนวน 82 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 19.66 คุณภาพระดับพอใช้ จำนวน 135 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 32.37 และคุณภาพระดับปรับปรุง จำนวน 200 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 47.96 และพบว่าฐานนิยม (Mode) ของการปฏิบัติอยู่ในระดับปรับปรุงทั้ง 5 จังหวัด

1.7 ด้านการพัฒนาบุคลากร พบว่า ได้คุณภาพในระดับดี จำนวน 164 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 39.33 คุณภาพระดับพอใช้ จำนวน 176 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 42.21 และคุณภาพระดับปรับปรุง จำนวน 77 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 17.47 และพบว่าฐานนิยม (Mode) ของการปฏิบัติอยู่ในระดับดี จำนวน 1 จังหวัด และระดับพอใช้ จำนวน 4 จังหวัด

1.8 ด้านการจัดตั้งอำนวยการความสะดวก พบว่า ได้คุณภาพในระดับดี จำนวน 126 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 30.22 คุณภาพระดับพอใช้ จำนวน 198 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 44.48 และคุณภาพระดับปรับปรุง จำนวน 93 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 22.30 และพบว่าฐานนิยม (Mode) ของการปฏิบัติอยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 4 จังหวัด ระดับปรับปรุง จำนวน 1 จังหวัด

1.9 ด้านการกำกับติดตามและประเมินผล พบว่า ได้คุณภาพในระดับดี จำนวน 110 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 26.38 คุณภาพระดับพอใช้ จำนวน 141 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 33.81 และคุณภาพระดับปรับปรุง จำนวน 164 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 39.33 และพบว่า ฐานนิยม (Mode) ของการปฏิบัติอยู่ในระดับดี จำนวน 1 จังหวัด ระดับพอใช้ จำนวน 1 จังหวัด และระดับปรับปรุง จำนวน 1 จังหวัด

2. ปัญหา/อุปสรรค พบว่า ขาดแคลนบุคลากร ขาดแคลนงบประมาณ ความจำกัดใน เวลาส่งผลกระทบต่อคุณภาพและความสำเร็จของงาน และส่งผลกระทบต่อความรู้ความเข้าใจและเจตคติของ บุคลากร บุคลากรไม่มั่นใจในความรู้ ความเข้าใจของตนเอง ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากร บางส่วนไม่เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ชุมชนขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษา ขาดการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง

3. ข้อค้นพบอื่นๆ พบว่า มีจุดอ่อนในการดำเนินงาน คือ ผู้บริหารโรงเรียนและ บุคลากรในโรงเรียนบางส่วน ไม่เห็นความสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา การแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินงานล่าช้าและคำสั่งแต่งตั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ไม่ชัดเจน จัดวางตัว บุคลากรบางแห่งไม่เหมาะสม แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนไม่สอดคล้องกับธรรมนูญ โรงเรียน ขาดการกำกับติดตามและประเมินผล และกิจกรรมเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา กระทบต่อเวลาในการเรียนการสอน

อำนวยการ สุธัชชิต (2543 : 97) ได้ศึกษา การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรโดยส่วนรวมจำแนกตามสถานภาพ เห็นว่าการดำเนินการประกันคุณภาพของ โรงเรียนประถมศึกษา โดยส่วนรวมในด้านผลผลิตมีคุณภาพอยู่ระดับดี ส่วนด้านการบริหารและ ด้านการเรียนการสอนอยู่ระดับพอใช้

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศ พบว่า สภาพการดำเนินงาน ในด้านการพัฒนา คุณภาพการศึกษา ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา ยังพบ ปัญหาในการดำเนินงานด้านต่างๆ ทั้งสภาพการปฏิบัติและสภาพปัญหาในการดำเนินงาน และ มีความแตกต่างกันในทางปฏิบัติ ทั้งขนาดของโรงเรียนและสถานภาพของผู้ปฏิบัติ ในส่วนของ ขนาดโรงเรียนแล้ว จะเห็นว่าสภาพการปฏิบัติงานของโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวมจะดำเนินการ ได้ดีกว่า โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก เนื่องจากว่าโรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมใน ด้านต่างๆมากกว่า และในทางตรงกันข้าม โรงเรียนขนาดใหญ่ก็พบปัญหามากกว่าโรงเรียน

ขนาดกลางและขนาดเล็ก มากเช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน การพัฒนา มาตรฐาน การนิเทศภายใน การจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

ในส่วนของสถานภาพตำแหน่ง จะเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีสภาพการดำเนินงาน พัฒนาคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน มากกว่าครูโดยรวมทั้งหมด ส่วนครู ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพการดำเนินงานและสภาพปัญหาการดำเนินงาน ไม่แตกต่างกัน ส่วนมากดำเนินงานได้อยู่ในระดับปานกลาง และประสบปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง เช่นเดียวกัน ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียน ได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็น แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินการ ตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อจะได้ทราบถึงการ ดำเนินงานของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดต่าง ๆ กันว่า ได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับใด และประสบปัญหาอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำมาพัฒนา ปรับปรุงแก้ไข และ เสนอแนะแก่ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ จะได้พัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

งานวิจัยต่างประเทศ

สำหรับงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยได้ ค้นคว้าทั้งจากเอกสารโดยตรงและเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ จึงรวบรวมมาเพื่อนำเสนอได้ดังนี้

แมททอกซ์ (Mattox, 1978 : 129) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา ปรากฏว่าความต้องการใน การปฏิบัติงาน ของผู้บริหารโรงเรียนที่อยู่ในระดับมากคือ ความต้องการที่จะมีความสามารถสูง ในการปฏิบัติงานด้านนิเทศและการประเมินผล กับความต้องการด้านการปรับปรุงการเรียน การสอนและการพัฒนาหลักสูตร

เวน (Wayne, 1980 : 1293 - A) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การรับรู้บทบาทการประกัน คุณภาพการศึกษา ของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาบทบาทการ ประกันคุณภาพการเรียนการสอนของครูใหญ่ ในเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบและขอบข่ายของ งานประกันคุณภาพการเรียนการสอน และวิธีการประกันคุณภาพการสอน โดยใช้ครูใหญ่ของ โรงเรียนประถมศึกษาในรัฐเวอร์จิเนีย จำนวน 279 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างผลการวิจัย พบว่า

1. งานประกันคุณภาพการเรียนการสอน ที่ผู้บริหารให้ความสำคัญอันดับสอง ได้แก่ งานด้านหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน งานบริหารและนิเทศการสอน

2. เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ การประกันคุณภาพในโรงเรียน ผู้รับผิดชอบมาก คือ ครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่ ครูผู้สอนทำหน้าที่นี้น้อยมาก

มาสเตอร์สัน (Masterson, 1985 : 1012) ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานที่เป็นจริง และในอุดมคติของผู้บริหาร สถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา โดยสำรวจความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสถาน ศึกษา เกี่ยวกับความสำคัญของงานที่ผู้บริหารให้แก่งานประจำวัน และผู้บริหารคิดว่าควรจะทำ

ในงานประจำวัน ครูผู้สอนและผู้บริหารมีความคิดเห็นเหมือนกันว่า การปฏิบัติงานในปัจจุบันที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญคือ การประเมินการเรียนของนักเรียนและการจัดหาทรัพยากรที่
ต้องการ ครูผู้สอนและผู้บริหารแสดงความคิดเห็นว่า หน้าที่การประเมินผลของคณะครูผู้สอน
การสร้างบรรยากาศในองค์การ ความเป็นผู้นำของผู้บริหาร การสื่อสารของผู้บริหารเป็นสิ่งที่
ควรเน้นมากกว่าปัจจุบัน

อับราม (Abrams. 1996 : 86) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การประกันคุณภาพโรงเรียนของ
ครูใหญ่ พบว่า กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน โรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการ
พัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา โดยจัดให้มีการควบคุม
กำกับติดตามและการนิเทศการเรียนการสอน จะส่งผลถึงการประกันคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียนโดยตรง

ชมิช (Schmidt. 1997 : 1019) ได้ศึกษากฎหมายการศึกษาภาคบังคับ เกี่ยวกับ
การประกันคุณภาพโรงเรียนกับการเติบโตของการเข้าโรงเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ตอนปลายของอเมริกา ระหว่างปี ค.ศ. 1915 - 1935 เป็นการศึกษาบทบาทของกฎหมาย
การศึกษาภาคบังคับของรัฐในนิวยอร์ก จำนวน 2 มาตรา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญระหว่างชุมชนต่างๆในด้านผลกระทบจากกฎหมายหลายฉบับการเข้าเรียนจำนวนมาก
มีบทบาทสำคัญในการเพิ่มจำนวนนักเรียนที่เข้าเรียน และยังพบอีกว่าข้อกำหนดที่ให้เยาวชนที่มี
งานทำแล้ว ได้เข้าเรียนภาคพิเศษของโรงเรียน หรือกฎหมายการศึกษาต่อเนื่อง ถือเป็น
เปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่สุดในกฎหมายทั้งหมดเกี่ยวกับการศึกษาภาคบังคับของรัฐนิวยอร์ก
ผลการศึกษาชี้ว่า กฎหมายการศึกษาต่อเนื่องทำให้อัตราการจบการศึกษาจากโรงเรียนมัธยม
ศึกษาตอนปลายในอเมริกาเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 1915 - 1930 ในการศึกษา
ความแตกต่างในต่างรัฐเกี่ยวกับกฎหมายการศึกษาภาคบังคับ พบว่า กฎหมายนี้ทำให้อัตรา
การจบการศึกษาจากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ในช่วงระหว่างปี ค.ศ.
1920 - 1935

เชียนาน (Sheahan. 1997 : 88) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กระบวนการเพิ่มความ
น่าเชื่อถือและคำจำกัดความของคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของสาธารณชน มีผลต่อความต้องการในการสร้างเอกภาพและมาตรการวัด
คุณภาพการศึกษาในระดับสูง
2. การสร้างความเชื่อมั่นเป็นวิธีที่ดีที่สุดต่อการวัดคุณภาพการศึกษา
3. ควรเน้นการวัดผลการเรียนของนักเรียนให้มากขึ้น ในฐานะที่เป็นตัววัดคุณภาพ
4. ชุมชนต้องให้ความสนใจต่อบทบาทของหน่วยงานภาครัฐ ในการกำหนดคุณภาพ
ทางการศึกษา
5. คุณภาพการศึกษาในระดับสูง เป็นความคิดที่ทำได้ยากกับคำจำกัดความ

สมิธ (Smith, 1997 : 18 - 22) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ผู้นำกับการเปลี่ยนแปลงธรรมนูญโรงเรียน โดยใช้วิธีสอบถาม ผลการศึกษา พบว่า หัวหน้าสถานศึกษาต้องการเปลี่ยนแปลงธรรมนูญโรงเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงโครงสร้างของโรงเรียน เปลี่ยนแปลงโครงสร้างการจัดการเรียนการสอนตามขั้นตอน เพื่อสนับสนุนงานจากส่วนกลาง ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์การสร้างชุมชนตามค่านิยมระบอบประชาธิปไตย

นิวบี (Newby, 1998 : 289) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานคุณภาพทั้งองค์กรในโรงเรียนประถมศึกษา โดยเปรียบเทียบระหว่าง 4 โรงเรียนที่ใช้หลัก TQM และอีก 4 โรงเรียนที่ไม่ใช้หลัก TQM ในการบริหารงาน ผู้วิจัยใช้ทั้งข้อมูลที่มีคุณภาพและค่านับปริมาณ ปรากฏว่า ค่านับปริมาณทำให้ทราบความแตกต่างกัน 3 แห่ง ดังนี้คือ แห่งแรกแตกต่างกันในเรื่องการฝึก การตอบสนอง แห่งที่สองแตกต่างกันในเรื่องความต้องการของผู้ปกครองและนักเรียน และสิ่งที่พอใจคือ มาตรการการวัดคุณภาพ แห่งที่สามแตกต่างกันในเรื่องคุณภาพ อีกแห่งหนึ่งที่ไม่พบความแตกต่างกัน พบว่า ร้อยละ 29 ของโรงเรียนที่ใช้ TQM และร้อยละ 31 ที่ไม่ใช้ TQM กำลังประสบความตกต่ำ ข้อมูลคุณภาพแสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกวิจัยมีความพึงพอใจกับงานที่ทำอยู่ในระดับต่ำ ทั้ง 2 กลุ่มมีความต้องการที่จะเป็นอยู่มาก และข้อมูลเชิงคุณภาพยังสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ ที่เกี่ยวกับความต้องการและความพึงพอใจของผู้ปกครองและนักเรียน ส่วนกลุ่มที่ไม่ใช้ TQM จะไม่ให้ความสนใจกับความพึงพอใจของผู้ปกครองและนักเรียน แต่กลับไปสนใจในเรื่องผลการตรวจสอบ ระเบียบวินัยและหลักการสอนคนเกี่ยวกับธรรมชาติขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ พอสรุปได้ว่าการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา โดยโรงเรียนจะใช้กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติที่กำหนดไว้หลักๆ มีอยู่ 2 ด้านคือ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา ในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน และการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน และอีกด้านหนึ่งคือ ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน ในการตรวจสอบภายใน จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนยังมีปัญหาอีกหลายๆด้านเกี่ยวกับการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน การดำเนินการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานและการตรวจสอบภายใน ตลอดจนด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติ และการนำมาปฏิบัติจริงในโรงเรียน ซึ่งกระบวนการประกันคุณภาพศึกษาดังกล่าว ที่แต่ละโรงเรียนได้นำมาปฏิบัติ ยังมีการปฏิบัติที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพของแต่ละท้องถิ่น ขนาดของแต่ละโรงเรียนและสถานภาพตำแหน่งคือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปฏิบัติการสอน จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น แสดงว่า โรงเรียนยังมีความต้องการได้รับการพัฒนา ในด้านความรู้ความเข้าใจ วิธีการนำไปปฏิบัติ ตลอดจนการดำเนินการประเมินตนเอง เพื่อให้โรงเรียนได้ดำเนินการไปตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน และคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 844 คน และครูผู้สอน จำนวน 9,689 คน รวมทั้งสิ้น 10,533 คน ซึ่งอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 23 อำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 285 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 84 คน ขนาดกลางจำนวน 147 คน และขนาดเล็กจำนวน 54 คน ครูผู้สอนจำนวน 368 คน แยกเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 108 คน ขนาดกลางจำนวน 190 คน และขนาดเล็กจำนวน 70 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 653 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) ตามลำดับดังนี้

2.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งสิ้น 10,533 คน โดยใช้ตารางของเครซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2541 : 114) ใ้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 653 คน

2.2 สุ่มอำเภอทั้งสิ้น 23 อำเภอ โดยสุ่มขนาดร้อยละ 50 ใ้กลุ่มตัวอย่าง 12 อำเภอ ดังนี้

2.2.1 อำเภอขนาดใหญ่ 5 อำเภอ ใ้กลุ่มตัวอย่าง 3 อำเภอ

2.2.2 อำเภอขนาดกลาง 8 อำเภอ ใ้กลุ่มตัวอย่าง 4 อำเภอ

2.2.3 อำเภอขนาดเล็ก 10 อำเภอ ใ้กลุ่มตัวอย่าง 5 อำเภอ

2.3 จำแนกขนาดโรงเรียนในอำเภอ กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้เป็น 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 172 โรงเรียน ขนาดกลางจำนวน 301 โรงเรียน และขนาดเล็ก จำนวน 110 โรงเรียน รวมทั้งหมด 583 โรงเรียน

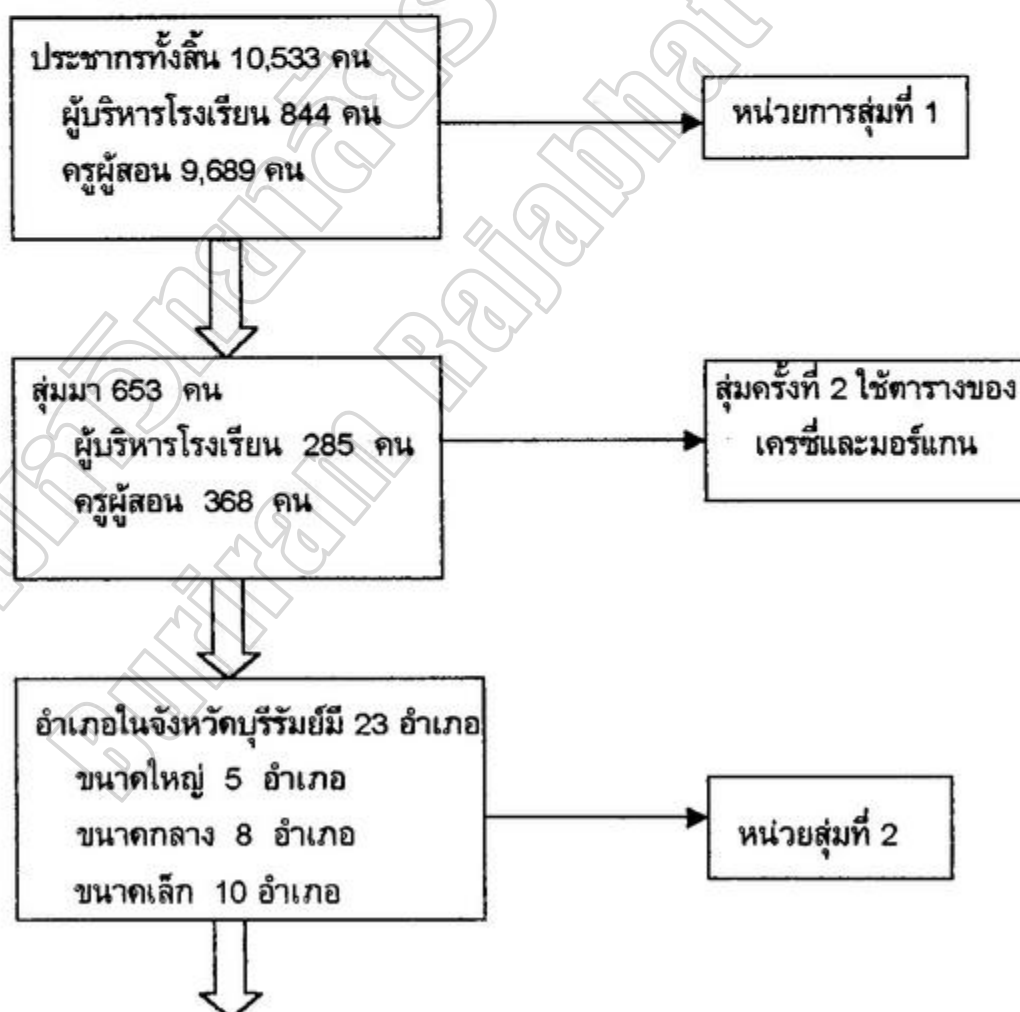
2.4 สุ่มโรงเรียนแต่ละขนาดจากอำเภอกลุ่มตัวอย่าง แบบเป็นสัดส่วน โดยวิธีการจับสลาก รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 285 โรงเรียน ดังนี้

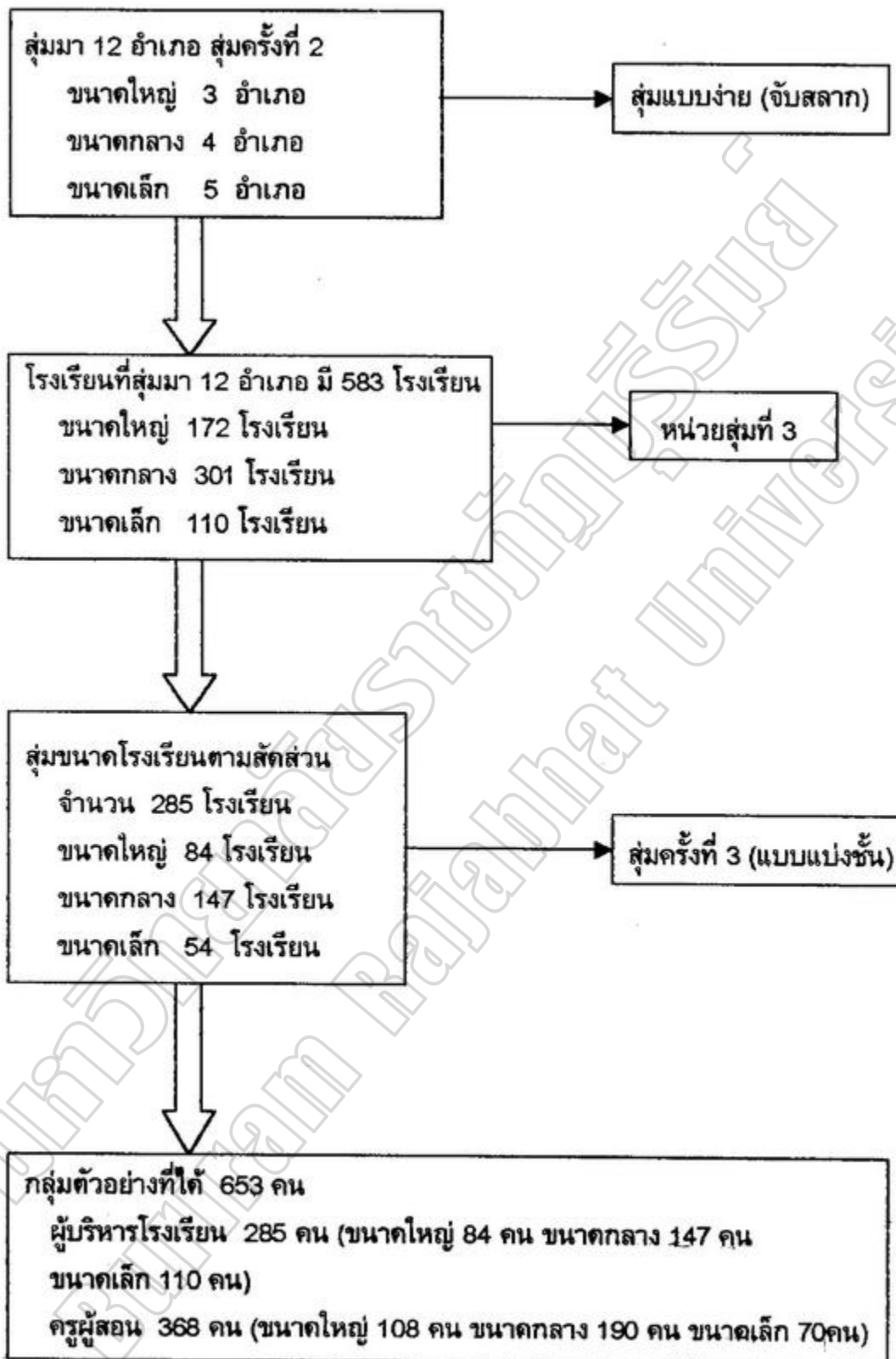
2.4.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 172 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 84 โรงเรียน

2.4.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 301 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 147 โรงเรียน

2.4.3 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 110 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 54 โรงเรียน

ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนปรากฏดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน

2.5 กลุ่มตัวอย่างที่ได้ จำนวน 653 คน จำแนกได้ ดังนี้

2.5.1 ผู้บริหารโรงเรียน ได้จากผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 285 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 84 คน ขนาดกลาง จำนวน 147 คน และขนาดเล็ก จำนวน 54 คน

✱ 2.5.2 ครูผู้สอน ได้จากครูที่ทำการสอนที่อยู่ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 368 คน แยกเป็น ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 108 คน ขนาดกลาง จำนวน 190 คน และขนาดเล็กจำนวน 70 คน

ตาราง 2 จำนวนผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แยกตามขนาดโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง	ขนาดโรงเรียน							
	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1.ผู้บริหารโรงเรียน	172	84	301	147	110	54	583	285
✱ 2.ครูผู้สอน	172	109	301	190	110	69	583	368
รวม	344	193	602	337	220	123	1166	653

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแยกตามขนาดอำเภอและขนาดของโรงเรียน

อำเภอ/แยก ตามขนาด	ขนาดโรงเรียน							
	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		รวม	
	ประชา กร	กลุ่มตัว อย่าง	ประชา กร	กลุ่มตัว อย่าง	ประชา กร	กลุ่มตัว อย่าง	ประชา กร	กลุ่มตัว อย่าง
ขนาดใหญ่								
1. เมือง	27	13	54	26	14	7	95	46
2. ประโคนชัย	27	13	35	17	15	7	77	37
3. ลำปลาย มาศ	18	9	38	19	18	9	74	37
ขนาดกลาง								
4. คูเมือง	7	4	29	14	13	6	49	24
5. นางรอง	16	8	28	14	14	7	58	29
6. สตึก	23	11	26	13	12	6	61	30
7. กระสัง	17	8	40	20	11	5	68	33
ขนาดเล็ก								
8. ห้วยราช	9	5	5	2	2	1	16	8
9. ชำนิ	7	3	9	4	1	1	17	8
10. หนองหงส์	8	4	16	8	7	3	31	15
11. บ้านด่าน	7	3	8	4	2	1	17	8
12. แคนดง	6	3	13	6	1	1	20	10
รวม	172	84	301	147	110	54	583	285

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่
 ตามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการตามนโยบายประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถม
 ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ที่ถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการและสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ใน 2 องค์ประกอบ คือ

1. ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา
 - 1.1 การกำหนดมาตรฐานโรงเรียน จำนวน 10 ข้อ
 - 1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน จำนวน 13 ข้อ
2. ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน
 - 2.1 การตรวจสอบภายใน จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะแนวทางและวิธีการแก้ปัญหาในการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ผู้วิจัย ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
2. ศึกษาเอกสารและงานการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้องกับสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา
3. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย
4. ดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ให้ครอบคลุมขอบข่ายและกิจกรรมหลักการประกันคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตรงตามความมุ่งหมายของการวิจัย
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาแล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงจากข้อ 5 ไปเสนอผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งการวิจัย จำนวน 4 คน เพื่อให้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) นามตำแหน่ง งานที่ปฏิบัติและระดับการศึกษาของผู้มีประสบการณ์มีรายละเอียด ดังนี้
 - 6.1 นายอำนาจ ทองด้วง ตำแหน่งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอละหานทราย ปฏิบัติงานด้านการบริหารการศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

6.2 นายชาญณรงค์ ศิริอำพันธ์กุล ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 8 ผู้เชี่ยวชาญการนิเทศการศึกษา ทำหน้าที่หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

6.3 นายกระพันธ์ ศรีงาน ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 7 ผู้เชี่ยวชาญการนิเทศ การศึกษาทำหน้าที่ฝ่ายวิศผลและประเมินผลทางการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการวิศผลการศึกษา

6.4 นายสุภร พงศ์ทองมี ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 8 ผู้เชี่ยวชาญการนิเทศ การศึกษาทำหน้าที่งานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

7. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่มีผู้มีประสบการณ์เสนอแนะ

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try - out) กับผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 34 คน ใน โรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 12 คน โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 14 คน โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 8 คน

9. นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองมาหาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม เป็นรายข้อ โดยใช้ t - test พิจารณาข้อคำถามที่มีค่าอำนาจสูงกว่า 1.732 นำไปสร้างเป็นแบบสอบถาม ทั้งฉบับ

10. นำข้อคำถามที่มีอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่า ความเชื่อมั่น ด้านสภาพการดำเนินการ 0.95 และด้านสภาพปัญหาการดำเนินการ 0.97

11. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริงเพื่อนำไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ จากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
2. ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความ อนุเคราะห์จาก หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์
3. ขอนหนังสือจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ เพื่อขอความร่วมมือจากโรงเรียน ประถมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
4. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีหนังสือของผู้วิจัย ทำหน้าที่เป็นจดหมายนำ ในการรวบรวมแบบสอบถามครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืน ทั้งสิ้น 615 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.15

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับและคัดเอาเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์และถูกต้องนำมาวิเคราะห์ ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ ทั้งสิ้น 615 ฉบับ หาค่าร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนแรก 1 คือ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. หาค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เพื่อศึกษาระดับสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมทุกด้าน เป็นรายด้านและรายข้อ การแปลความหมายค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้เกณฑ์การพิจารณาเป็น 5 ระดับดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 163)
 - ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง สภาพการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด / ปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด
 - ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง สภาพการดำเนินการอยู่ในระดับมาก / ปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับมาก
 - ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง สภาพการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง / ปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง
 - ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง สภาพการดำเนินการอยู่ในระดับน้อย / ปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับน้อย
 - ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง สภาพการดำเนินการอยู่ในระดับน้อยที่สุด / ปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 โดยรวมทุกด้าน เป็นรายด้านและรายข้อ เพื่อหาการกระจายความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการและปัญหาในการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียน 3 กลุ่ม ตามขนาดโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance : F - test) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')
5. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการและปัญหาในการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของครูผู้สอนในโรงเรียน 3 กลุ่ม ตามขนาดโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance : F - test) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยใช้สถิติดังนี้

1. ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ t-test

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\frac{\sqrt{S_H^2 + S_L^2}}{n}}$$

เมื่อ	X_H	คือ	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนสูง
	X_L	คือ	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
	S_H^2	คือ	ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนสูง
	S_L^2	คือ	ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
	n	คือ	จำนวนคนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำที่นำมาวิเคราะห์

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 96)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	คือ	ความเชื่อมั่น
	K	คือ	จำนวนข้อ
	S_i^2	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S_t^2	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. ค่าร้อยละ (Percentage)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{ตัวเลขที่ต้องการเปรียบเทียบ}}{\text{จำนวนเต็ม}} \times 100$$

3. ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} คือ ค่าเฉลี่ย

ΣX คือ ผลรวมของข้อมูลหรือคะแนน

N คือ จำนวนข้อมูล

4. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\Sigma(x_i - \bar{x})^2}{n - 1}}$$

เมื่อ S.D. คือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

x_i คือ ข้อมูลดิบแต่ละตัว

\bar{x} คือ ค่าเฉลี่ยของข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

$\Sigma(x_i - \bar{x})^2$ คือ Sum of Squares ของผลต่าง

$n - 1$ คือ จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างลบหนึ่ง

5. การทดสอบค่า F ทำตารางการวิเคราะห์ความแปรปรวน ดังนี้

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 170)

แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	SS_b	$K - 1$	$S_b^2 = \frac{SS_b}{K - 1}$	$\frac{S_b^2}{S_w^2}$
ภายในกลุ่ม	SS_w	$N - K$	$S_w^2 = \frac{SS_w}{N - K}$	
ทั้งหมด	SS_t	$N - 1$		

เมื่อ	SS	คือ	Sum of Square
	Df	คือ	องศาแห่งความเป็นอิสระ
	SS_t	คือ	Sum Square Total
	SS_b	คือ	Sum Square Between Groups
	SS_w	คือ	Sum Square Within Groups
	N	คือ	จำนวนสมาชิก
	K	คือ	จำนวนสิ่งทดลอง (Treatment)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

- \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน
- S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- F แทน ค่าสถิติของการแจกแจงแบบเอฟ (F – distribution)
- Df แทน ระดับของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
- SS แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
- MS แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
- * แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ความถี่และค่าร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ความถี่และค่าร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและขนาดของโรงเรียน

ตาราง 4 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูผู้สอน		
	จำนวนที่ส่งไป	จำนวนที่ได้รับคืน	ร้อยละที่ได้รับคืน	จำนวนที่ส่งไป	จำนวนที่ได้รับคืน	ร้อยละที่ได้รับคืน
ขนาดใหญ่	84	76	90.48	108	104	96.30
ขนาดกลาง	147	140	95.24	190	181	95.26
ขนาดเล็ก	54	50	92.59	70	64	91.43
รวม	285	266	93.33	368	349	94.84

ตารางที่ 4 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ให้ความร่วมมือส่งแบบสอบถามคืน โดยรวม คิดเป็นร้อยละ 93.33 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง ส่งแบบสอบถามคืนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 95.24 รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กและ ขนาดใหญ่คิดเป็นร้อยละ 92.59 และ 90.48 ตามลำดับ

ส่วนครูผู้สอน ให้ความร่วมมือส่งแบบสอบถามคืน โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 94.84 โดยครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่ส่งแบบสอบถามคืนมากที่สุดคือร้อยละ 96.30 รองลงมาคือ ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กคิดเป็นร้อยละ 95.26 และ 91.43 ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน

การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา			
1. การกำหนดมาตรฐานโรงเรียน	3.35	0.66	ปานกลาง
2. การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน	3.73	0.54	มาก
ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน			
3. การตรวจสอบภายใน	3.48	0.61	ปานกลาง
รวม	3.52	0.55	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับมากอยู่ 1 ด้าน คือ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ส่วนด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน มีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน

การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา			
1. การกำหนดมาตรฐานโรงเรียน	3.22	0.66	ปานกลาง
2. การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน	3.34	0.69	ปานกลาง
ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน			
3. การตรวจสอบภายใน	3.20	0.65	ปานกลาง
รวม	3.25	0.63	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า ความคิดเห็นต่อ สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีสภาพปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำดังนี้ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐาน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน

การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น
ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา			
1. การกำหนดมาตรฐานโรงเรียน	3.33	0.66	ปานกลาง
2. การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน	3.71	0.54	มาก
ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน			
3. การตรวจสอบภายใน	3.46	0.61	ปานกลาง
รวม	3.50	0.56	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก 1 ด้านคือ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ส่วนด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนและด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกเป็นรายข้อ

การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษา	3.41	0.89	ปานกลาง
2. มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นเพื่อเป็นสารสนเทศสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือธรรมนูญโรงเรียน	3.57	0.79	มาก
3. มีการจัดทำมาตรฐานโรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานท้องถิ่นและมาตรฐานชาติ	3.39	0.86	ปานกลาง
4. มีการจัดทำคู่มือการใช้มาตรฐานของโรงเรียน	3.13	0.96	ปานกลาง
5. มีการจัดทำมาตรฐานคุณภาพนักเรียน	3.36	0.86	ปานกลาง
6. มีการจัดทำมาตรฐานการเรียนการสอน	3.35	0.84	ปานกลาง
7. มีการจัดทำมาตรฐานการบริหารโรงเรียน	3.42	0.86	ปานกลาง
8. การมีส่วนร่วมของข้าราชการครูในการกำหนดมาตรฐาน	3.55	0.84	มาก
9. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการกำหนดมาตรฐาน	3.33	0.90	ปานกลาง
10. มีการจัดทำมาตรฐานท้องถิ่น	2.85	0.97	ปานกลาง
รวม	3.33	0.67	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับมาก 2 ข้อคือ มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นเพื่อเป็นสารสนเทศในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือธรรมนูญโรงเรียนและการมีส่วนร่วมของข้าราชการครูในการกำหนดมาตรฐาน ส่วนข้ออื่น ๆ มีความคิดเห็น ระดับปานกลาง

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกเป็นรายข้อ

การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น
11. มีการจัดทำข้อมูลพื้นฐานระดับโรงเรียน	3.75	0.81	มาก
12. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจน	3.65	0.82	มาก
13. มีการพัฒนาบุคลากร	3.72	0.69	มาก
14. มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับธรรมนูญโรงเรียน	3.85	0.75	มาก
15. มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปี	3.78	0.74	มาก
16. มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโดยเน้นที่ผลการเรียนรู้ของนักเรียน	3.66	0.75	มาก
17. มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน	3.67	0.72	มาก
18. มีการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน	4.26	0.70	มาก
19. มีการดำเนินการตามธรรมนูญโรงเรียน	3.86	0.80	มาก
20. มีการจัดทำเอกสารส่งเสริมประสพการณ์ให้แก่บุคลากร	3.30	0.94	ปานกลาง
21. มีการจัดการเรียนการสอนเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน	3.61	0.74	มาก
22. มีการบริหารโรงเรียนเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน	3.65	0.64	มาก
23. มีการนิเทศภายในเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน	3.52	0.68	มาก
รวม	3.71	0.54	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางอยู่ 1 ข้อคือ มีการจัดทำเอกสารส่งเสริมประสพการณ์ให้แก่บุคลากร ส่วนข้ออื่นๆ มีความคิดเห็นต่อสภาพดำเนินการอยู่ในระดับมาก

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ

การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น
24. มีการดำเนินงานตามแผนของโรงเรียน	3.65	0.70	มาก
25. มีการจัดทำเครื่องมือประเมินตนเอง	3.29	0.80	ปานกลาง
26. มีการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนโดยการประเมินตนเอง	3.41	0.75	ปานกลาง
27. มีการติดตาม ตรวจสอบ ทบทวนผลการดำเนินงานของโรงเรียนโดยโรงเรียนเองอย่างสม่ำเสมอ	3.43	0.76	ปานกลาง
28. การมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียนในการวางแผนการตรวจสอบภายใน	3.58	0.74	มาก
29. มีการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	3.50	0.75	ปานกลาง
30. มีการจัดทำรายงานการดำเนินงานประจำปี เพื่อเสนอต่อผู้เกี่ยวข้อง	3.45	0.86	ปานกลาง
รวม	3.46	0.63	ปานกลาง

จากตาราง 10 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับมาก 2 ข้อคือ มีการดำเนินงานตามแผนของโรงเรียน และการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียนในการวางแผนการตรวจสอบภายใน ส่วนข้ออื่นๆ มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน

การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น
ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา			
1. การกำหนดมาตรฐานโรงเรียน	3.21	0.66	ปานกลาง
2. การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน	3.37	0.70	ปานกลาง
ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน			
3. การตรวจสอบภายใน	3.19	0.67	ปานกลาง
รวม	3.25	0.63	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีสภาพปัญหาในการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ดังนี้ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐาน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ

การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น
1. การแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา	3.19	0.87	ปานกลาง
2. ดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็น เพื่อเป็นสารสนเทศในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/ธรรมนูญโรงเรียน	3.26	0.77	ปานกลาง
3. ดำเนินงานตามมาตรฐานโรงเรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐานท้องถิ่นและมาตรฐานชาติ	3.17	0.79	ปานกลาง
4. ดำเนินงานตามคู่มือการใช้มาตรฐานโรงเรียน	3.25	0.78	ปานกลาง
5. ดำเนินงานตามมาตรฐานคุณภาพนักเรียน	3.27	0.82	ปานกลาง
6. ดำเนินงานตามมาตรฐานการเรียนการสอน	3.30	0.80	ปานกลาง
7. ดำเนินงานตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียน	3.29	0.83	ปานกลาง
8. การมีส่วนร่วมของข้าราชการในการกำหนดมาตรฐาน	3.27	0.90	ปานกลาง
9. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการกำหนดมาตรฐาน	3.15	0.87	ปานกลาง
10. ดำเนินการตามมาตรฐานท้องถิ่น	2.97	0.81	ปานกลาง
รวม	3.21	0.66	ปานกลาง

จากตาราง 12 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาในการดำเนินการ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกเป็นรายข้อ

การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น
11. ดำเนินการจัดทำข้อมูลพื้นฐานระดับโรงเรียน	3.44	0.84	ปานกลาง
12. ดำเนินการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจน	3.36	0.90	ปานกลาง
13. ดำเนินการพัฒนาบุคลากร	3.43	0.84	ปานกลาง
14. ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีทีสอดคล้องกับธรรมนูญ โรงเรียน	3.46	0.92	ปานกลาง
15. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปี	3.46	0.89	ปานกลาง
16. ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโดยเน้นที่ผลการเรียนรู้ของนักเรียน	3.37	0.86	ปานกลาง
17. มีการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.36	0.83	ปานกลาง
18. ดำเนินการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน	3.56	0.94	มาก
19. ดำเนินการตามธรรมนูญโรงเรียน	3.38	0.90	ปานกลาง
20. ดำเนินการจัดทำเอกสารส่งเสริมประสพการณ์ให้แก่บุคลากรในโรงเรียน	3.12	0.84	ปานกลาง
21. ดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน	3.31	0.83	ปานกลาง
22. ดำเนินการบริหารโรงเรียนเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน	3.37	0.82	ปานกลาง
23. ดำเนินการนิเทศภายในเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน	3.26	0.80	ปานกลาง
รวม	3.37	0.70	ปานกลาง

จากตาราง 13 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาในการดำเนินการอยู่ในระดับมาก 1 ข้อคือ ดำเนินการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน ส่วนข้ออื่นๆ มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกเป็นรายชื่อ

การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น
24. ดำเนินการจัดทำเครื่องมือประเมินตนเอง	3.03	0.85	ปานกลาง
25. ดำเนินการตามแผนของโรงเรียนและประเมินตนเอง	3.15	0.82	ปานกลาง
26. ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนโดยการประเมินตนเอง	3.12	0.83	ปานกลาง
27. ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ ทบทวนผลการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.16	0.74	ปานกลาง
28. การให้ความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียนในการวางแผนการตรวจสอบภายใน	3.24	0.80	ปานกลาง
29. นำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	3.22	0.78	ปานกลาง
30. ดำเนินการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปี เพื่อเสนอต่อผู้เกี่ยวข้อง	3.20	0.85	ปานกลาง
รวม	3.19	0.68	ปานกลาง

จากตาราง 14 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำดังนี้ การให้ความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียนในการวางแผนการตรวจสอบภายใน นำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ดำเนินการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีเพื่อเสนอต่อผู้เกี่ยวข้อง ดำเนินการติดตามตรวจสอบทบทวนผลการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ดำเนินการตามแผนของโรงเรียนและประเมินตนเอง ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนโดยการประเมินตนเองและดำเนินการจัดทำเครื่องมือประเมินตนเอง

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน

การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา			
1. การกำหนดมาตรฐานโรงเรียน	3.37	0.65	ปานกลาง
2. การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน	3.73	0.55	มาก
ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน			
3. การตรวจสอบภายใน	3.50	0.59	ปานกลาง
รวม	3.53	0.55	มาก

จากตาราง 15 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินการอยู่ในระดับมากอยู่ 1 ด้านคือ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ส่วนด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจภายใน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกเป็นรายชื่อ

การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา	3.37	0.93	ปานกลาง
2. มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นเพื่อเป็นสารสนเทศในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือธรรมนูญโรงเรียน	3.46	0.82	ปานกลาง
3. มีการจัดทำมาตรฐานโรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานท้องถิ่นและมาตรฐานชาติ	3.43	0.78	ปานกลาง
4. มีการจัดทำคู่มือการใช้มาตรฐานของโรงเรียน	3.22	0.87	ปานกลาง
5. มีการจัดทำมาตรฐานคุณภาพนักเรียน	3.42	0.83	ปานกลาง
6. มีการจัดทำมาตรฐานการเรียนการสอน	3.44	0.82	ปานกลาง
7. มีการจัดทำมาตรฐานการบริหารโรงเรียน	3.48	0.85	ปานกลาง
8. การมีส่วนร่วมของข้าราชการครูในการกำหนดมาตรฐาน	3.52	0.85	มาก
9. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการกำหนดมาตรฐาน	3.42	0.91	ปานกลาง
10. มีการจัดทำมาตรฐานท้องถิ่น	3.01	0.92	ปานกลาง
รวม	3.37	0.65	ปานกลาง

จากตาราง 16 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับมากอยู่ 1 ข้อคือ การมีส่วนร่วมของข้าราชการครูในการกำหนดมาตรฐาน ส่วนข้ออื่นๆ มีความคิดเห็นต่อสภาพดำเนินการ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกเป็นรายข้อ

การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
11. มีการจัดทำข้อมูลพื้นฐานระดับโรงเรียน	3.78	0.77	มาก
12. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจน	3.52	0.76	มาก
13. มีการพัฒนาบุคลากร	3.74	0.75	มาก
14. มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับธรรมนูญโรงเรียน	3.89	0.79	มาก
15. มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปี	3.88	0.78	มาก
16. มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยเน้นที่ผลการเรียนรู้ของนักเรียน	3.70	0.76	มาก
17. มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.72	0.78	มาก
18. มีการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน	4.18	0.79	มาก
19. มีการดำเนินการตามธรรมนูญโรงเรียน	3.85	0.82	มาก
20. มีการจัดทำเอกสารส่งเสริมประสบการณ์ให้แก่บุคลากรในโรงเรียน	3.39	0.86	ปานกลาง
21. มีการจัดการเรียนการสอนเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน	3.68	0.68	มาก
22. มีการบริหารโรงเรียนเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน	3.66	0.71	มาก
23. มีการนิเทศภายในเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน	3.56	0.73	มาก
รวม	3.73	0.55	มาก

จากตาราง 17 พบว่าครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางอยู่ 1 ข้อคือ มีการจัดทำเอกสารส่งเสริมประสบการณ์ให้แก่บุคลากร ส่วนข้ออื่นๆ มีความคิดเห็นต่อสภาพดำเนินการอยู่ในระดับมาก

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกเป็นรายข้อ

การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
24. มีการดำเนินการตามแผนของโรงเรียน	3.78	0.69	มาก
25. มีการจัดทำเครื่องมือประเมินตนเอง	3.42	0.71	ปานกลาง
26. มีการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนโดยการประเมินตนเอง	3.43	0.71	ปานกลาง
27. มีการติดตาม ตรวจสอบ ทบทวนผลการดำเนินงานของโรงเรียนโดยโรงเรียนเองอย่างสม่ำเสมอ	3.47	0.75	ปานกลาง
28. การมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียนในการวางแผนการตรวจสอบภายใน	3.53	0.75	มาก
29. มีการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	3.48	0.72	ปานกลาง
30. มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปี เพื่อเสนอต่อผู้เกี่ยวข้อง	3.43	0.74	ปานกลาง
รวม	3.50	0.59	ปานกลาง

จากตาราง 18 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับมาก 2 ข้อคือ มีการดำเนินงานตามแผนของโรงเรียนและการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียนในการวางแผนการตรวจสอบภายใน ส่วนข้ออื่นๆ มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา			
1. การกำหนดมาตรฐานโรงเรียน	3.22	0.66	ปานกลาง
2. การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน	3.31	0.68	ปานกลาง
ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน			
3. การตรวจสอบภายใน	3.20	0.64	ปานกลาง
รวม	3.25	0.62	ปานกลาง

จากตาราง 19 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีสภาพปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำดังนี้ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกเป็นรายข้อ

การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา	3.27	0.87	ปานกลาง
2. ดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็น เพื่อเป็นสารสนเทศในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/ธรรมนูญโรงเรียน	3.25	0.80	ปานกลาง
3. ดำเนินงานตามมาตรฐานโรงเรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐานท้องถิ่นและมาตรฐานชาติ	3.22	0.71	ปานกลาง
4. ดำเนินงานตามคู่มือการใช้มาตรฐานโรงเรียน	3.24	0.78	ปานกลาง
5. ดำเนินงานตามมาตรฐานคุณภาพนักเรียน	3.26	0.81	ปานกลาง
6. ดำเนินงานตามมาตรฐานการเรียนการสอน	3.29	0.81	ปานกลาง
7. ดำเนินงานตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียน	3.29	0.79	ปานกลาง
8. การมีส่วนร่วมของข้าราชการครูในการกำหนดมาตรฐาน	3.29	0.89	ปานกลาง
9. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการกำหนดมาตรฐาน	3.16	0.93	ปานกลาง
10. ดำเนินการตามมาตรฐานท้องถิ่น	3.01	0.83	ปานกลาง
รวม	3.22	0.66	ปานกลาง

จากตาราง 20 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินการ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกเป็นรายข้อ

การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
11. ดำเนินการจัดทำข้อมูลพื้นฐานระดับโรงเรียน	3.34	0.86	ปานกลาง
12. ดำเนินการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจน	3.19	0.84	ปานกลาง
13. ดำเนินการพัฒนาบุคลากร	3.37	0.85	ปานกลาง
14. ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับธรรมนูญโรงเรียน	3.36	0.90	ปานกลาง
15. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปี	3.52	0.89	มาก
16. ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโดยเน้นที่ผลการเรียนรู้ของนักเรียน	3.40	0.84	ปานกลาง
17. มีการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.32	0.84	ปานกลาง
18. ดำเนินการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน	3.43	0.99	ปานกลาง
19. ดำเนินการตามธรรมนูญโรงเรียน	3.32	0.91	ปานกลาง
20. ดำเนินการจัดทำเอกสารส่งเสริมประสบการณ์ให้แก่บุคลากรในโรงเรียน	3.03	0.82	ปานกลาง
21. ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน	3.34	0.74	ปานกลาง
22. ดำเนินการบริหารโรงเรียนเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน	3.30	0.84	ปานกลาง
23. ดำเนินการนิเทศภายในเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน	3.23	0.79	ปานกลาง
รวม	3.31	0.68	ปานกลาง

จากตาราง 21 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาในการดำเนินการอยู่ในระดับมาก 1 ข้อคือ ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปี ส่วนข้ออื่นๆ มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกเป็นรายข้อ

การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
24. ดำเนินการจัดทำเครื่องมือประเมินตนเอง	3.07	0.77	ปานกลาง
25. ดำเนินการตามแผนของโรงเรียนและประเมินตนเอง	3.22	0.77	ปานกลาง
26. ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนโดยการประเมินตนเอง	3.15	0.76	ปานกลาง
27. ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ ทบทวนผลการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.17	0.73	ปานกลาง
28. การให้ความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียนในการวางแผนการตรวจสอบภายใน	3.29	0.80	ปานกลาง
29. นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาคุณภาพโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	3.20	0.78	ปานกลาง
30. ดำเนินการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีเพื่อเสนอต่อผู้เกี่ยวข้อง	3.20	0.76	ปานกลาง
รวม	3.20	0.64	ปานกลาง

จากตาราง 22 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำดังนี้ การให้ความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียนในการวางแผนการตรวจสอบภายใน ดำเนินการตามแผนของโรงเรียนและประเมินตนเอง นำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ดำเนินการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีเพื่อเสนอต่อผู้เกี่ยวข้อง ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ ทบทวนผลการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนโดยการประเมินตนเอง และดำเนินการจัดทำเครื่องมือประเมินตนเอง ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน แยกตามขนาดโรงเรียน

การดำเนินการตาม นโยบายการประกัน คุณภาพการศึกษา	ร.ร.ขนาดใหญ่		ร.ร.ขนาดกลาง		ร.ร.ขนาดเล็ก		รวม		ระดับ ความ คิดเห็น
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
ด้านการควบคุม คุณภาพการศึกษา									
1. การกำหนด มาตรฐานโรงเรียน	3.33	0.68	3.34	0.65	3.32	0.75	3.33	0.69	ปานกลาง
2. การพัฒนาเข้าสู่ มาตรฐาน	3.77	0.54	3.69	0.51	3.67	0.54	3.71	0.53	มาก
ด้านการตรวจสอบ และปรับปรุงโรงเรียน									
3. การตรวจสอบภายใน	3.44	0.55	3.45	0.52	3.50	0.65	3.46	0.57	ปานกลาง
รวม	3.53	0.54	3.49	0.55	3.50	0.64	3.50	0.56	ปานกลาง

จากตาราง 23 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ดังนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับมาก 1 ด้านคือ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ส่วนด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนและด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน แยกตามขนาดโรงเรียน

การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา	ร.ร.ขนาดใหญ่		ร.ร.ขนาดกลาง		ร.ร.ขนาดเล็ก		รวม		ระดับความคิดเห็น
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา									
1. การกำหนดมาตรฐานโรงเรียน	3.26	0.63	3.18	0.64	3.21	0.77	3.22	0.68	ปานกลาง
2. การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน	3.41	0.61	3.66	0.72	3.34	0.79	3.47	0.71	ปานกลาง
ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน									
3. การตรวจสอบภายใน	3.16	0.64	3.16	0.70	3.11	0.80	3.15	0.71	ปานกลาง
รวม	3.28	0.56	3.22	0.75	3.24	0.63	3.25	0.63	ปานกลาง

จากตาราง 24 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำดังนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ดังนี้ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกัน
คุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน แยกตามขนาดโรงเรียน

การดำเนินการตาม นโยบายการประกัน คุณภาพการศึกษา	ร.ร.ขนาดใหญ่		ร.ร.ขนาดกลาง		ร.ร.ขนาดเล็ก		รวม		ระดับ ความ คิดเห็น
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
ด้านการควบคุม คุณภาพการศึกษา									
1. การกำหนดมาตรฐาน โรงเรียน	3.46	0.65	3.32	0.64	3.41	0.69	3.40	0.66	ปานกลาง
2. การพัฒนาเข้าสู่ มาตรฐาน	3.89	0.53	3.64	0.54	3.72	0.56	3.75	0.54	มาก
ด้านการตรวจสอบและ ปรับปรุงโรงเรียน									
3. การตรวจสอบภายใน	3.60	0.59	3.45	0.58	3.47	0.61	3.50	0.59	ปานกลาง
รวม	3.65	0.54	3.47	0.55	3.54	0.58	3.55	0.56	มาก

จากตาราง 25 พบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็น ต่อสภาพ
การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สามารถ
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ดังนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก 1 ด้านคือ ด้านการควบคุม
คุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ส่วนด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน
ในการตรวจสอบภายในและด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน
มีความคิดเห็นต่อการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบาย
การประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน แยกตามขนาดโรงเรียน

การดำเนินการตาม นโยบายการประกัน คุณภาพการศึกษา	ร.ร.ขนาดใหญ่		ร.ร.ขนาดกลาง		ร.ร.ขนาดเล็ก		รวม		ระดับ ความคิดเห็น
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
ด้านการควบคุม คุณภาพการศึกษา									
1. การกำหนดมาตรฐาน โรงเรียน	3.38	0.64	3.13	0.64	3.25	0.74	3.25	0.67	ปานกลาง
2. การพัฒนาเข้าสู่ มาตรฐาน	3.52	0.70	3.18	0.64	3.36	0.70	3.35	0.69	ปานกลาง
ด้านการตรวจสอบและ ปรับปรุงโรงเรียน									
3. การตรวจสอบภายใน	3.35	0.63	3.08	0.63	3.18	0.66	3.20	0.64	ปานกลาง
รวม	3.42	0.62	3.13	0.59	3.27	0.66	3.27	0.62	ปานกลาง

จากตาราง 26 พบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำดังนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดเล็กและขนาดกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำดังนี้ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

ตาราง 27 การทดสอบความแตกต่างระดับความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	ระดับนัยสำคัญ
ระหว่างกลุ่ม	2	.019	.010	.021	.979
ภายในกลุ่ม	263	122.366	.465		
รวม	265	122.385			

จากตาราง 27 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 28 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินการตาม
นโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่
มาตรฐาน ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	ระดับนัยสำคัญ
ระหว่างกลุ่ม	2	.302	.151	.504	.605
ภายในกลุ่ม	263	78.828	.300		
รวม	265	79.130			

จากตาราง 28 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน
มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการ
ควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 29 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	ระดับนัยสำคัญ
ระหว่างกลุ่ม	2	.186	.092	.266	.798
ภายในกลุ่ม	263	108.074	.411		
รวม	265	108.259			

จากตาราง 29 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 30 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	ระดับนัยสำคัญ
ระหว่างกลุ่ม	2	.069	.035	.107	.898
ภายในกลุ่ม	263	85.077	.323		
รวม	265	85.147			

จากตาราง 30 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 31 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการ
ตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนด
มาตรฐานโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	ระดับนัยสำคัญ
ระหว่างกลุ่ม	2	.261	.130	.297	.743
ภายในกลุ่ม	263	115.641	.440		
รวม	265	115.902			

จากตาราง 31 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาด
ต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพ
การศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 32 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการ
ตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนา
เข้าสู่มาตรฐาน ของผู้บริหารโรงเรียน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	ระดับนัยสำคัญ
ระหว่างกลุ่ม	2	.213	.107	.215	.807
ภายในกลุ่ม	263	130.394	.496		
รวม	265	130.607			

จากตาราง 32 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน
มีความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา
ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 33 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	ระดับนัยสำคัญ
ระหว่างกลุ่ม	2	.153	.076	.154	.857
ภายในกลุ่ม	263	130.295	.495		
รวม	265	130.411			

จากตาราง 33 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 34 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	ระดับนัยสำคัญ
ระหว่างกลุ่ม	2	.119	.059	.146	.864
ภายในกลุ่ม	263	170.078	.407		
รวม	265	107.196			

จากตาราง 34 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

ตาราง 35 การทดสอบความแตกต่างระดับความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	ระดับนัยสำคัญ
ระหว่างกลุ่ม	2	1.389	.694	1.626	.198
ภายในกลุ่ม	346	147.826	.427		
รวม	348	149.214			

จากตาราง 35 พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 36 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	ระดับนัยสำคัญ
ระหว่างกลุ่ม	2	3.826	1.913	6.452*	.002
ภายในกลุ่ม	346	102.577	.296		
รวม	348	106.403			

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 36 พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe) ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ดังปรากฏในตาราง 37

ตาราง 37 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบาย
การประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่
มาตรฐาน เป็นรายคู่ตามขนาดโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง	\bar{X}	ขนาดโรงเรียน		
		ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
โรงเรียนขนาดใหญ่	3.89	-	.2405*	-
โรงเรียนขนาดกลาง	3.65	-	-	-
โรงเรียนขนาดเล็ก	3.72	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 37 พบว่า ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน
ขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง ที่มีต่อการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่
มาตรฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่
มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลาง

ตาราง 38 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	ระดับนัยสำคัญ
ระหว่างกลุ่ม	2	1.644	.822	2.362	.096
ภายในกลุ่ม	346	120.413	.348		
รวม	348	122.057			

จากตาราง 38 พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 39 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	ระดับนัยสำคัญ
ระหว่างกลุ่ม	2	2.094	1.047	3.479*	.032
ภายในกลุ่ม	346	104.111	.301		
รวม	348	106.205			

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 39 พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe) ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ดังปรากฏในตาราง 40

ตาราง 40 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ต่อสภาพการดำเนินการตามนโยบาย การประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐาน โรงเรียน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน และด้านการ ตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน เป็นรายคู่ตามขนาดโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง	\bar{X}	ขนาดโรงเรียน		
		ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
โรงเรียนขนาดใหญ่	3.65	-	.1782*	-
โรงเรียนขนาดกลาง	3.47	-	-	-
โรงเรียนขนาดเล็ก	3.53	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 40 พบว่า ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน ขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง ที่มีต่อด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนด มาตรฐานโรงเรียน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน และด้าน การตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าครูผู้สอน โรงเรียนขนาดกลาง

ตาราง 41 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	ระดับนัยสำคัญ
ระหว่างกลุ่ม	2	4.439	2.220	5.084*	.007
ภายในกลุ่ม	346	151.070	.437		
รวม	348	155.509			

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 41 พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe) ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ดังปรากฏในตาราง 42

ตาราง 42 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน เป็นรายคู่ตามขนาดโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง	\bar{X}	ขนาดโรงเรียน		
		ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
โรงเรียนขนาดใหญ่	3.38	-	.2574*	-
โรงเรียนขนาดกลาง	3.12	-	-	-
โรงเรียนขนาดเล็ก	3.25	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 42 พบว่า ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง ที่มีต่อด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลาง

ตาราง 43 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการ ตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	ระดับนัยสำคัญ
ระหว่างกลุ่ม	2	7.574	3.787	8.329*	.001
ภายในกลุ่ม	346	157.322	.455		
รวม	348	164.897			

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 43 พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe') ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ดังปรากฏในตาราง 44

ตาราง 44 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน เป็นรายคู่ตามขนาดโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง	\bar{X}	ขนาดโรงเรียน		
		ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
โรงเรียนขนาดใหญ่	3.52	-	.3365*	-
โรงเรียนขนาดกลาง	3.18	-	-	-
โรงเรียนขนาดเล็ก	3.35	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 44 พบว่า ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง ที่มีต่อด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลาง

ตาราง 45 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	ระดับนัยสำคัญ
ระหว่างกลุ่ม	2	4.356	2.178	5.437*	.005
ภายในกลุ่ม	346	138.599	.401		
รวม	348	142.955			

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 45 พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe) ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ดังปรากฏในตาราง 46

ตาราง 46 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน เป็นรายคู่ตามขนาดโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง	\bar{X}	ขนาดโรงเรียน		
		ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
โรงเรียนขนาดใหญ่	3.37	-	.2570*	-
โรงเรียนขนาดกลาง	3.11	-	-	-
โรงเรียนขนาดเล็ก	3.20	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 46 พบว่า ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง ที่มีต่อการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลาง

ตาราง 47 การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการ ตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนด มาตรฐานโรงเรียน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน และด้าน การตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ใน โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	ระดับนัยสำคัญ
ระหว่างกลุ่ม	2	5.336	2.668	6.962*	.001
ภายในกลุ่ม	346	132.588	.383		
รวม	348	137.924			

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 47 พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ด้านการควบคุมคุณภาพ การศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการ ตรวจสอบภายใน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติที่ระดับ .05

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี ของเชฟเฟ้ (Scheffe') ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ดังปรากฏในตาราง 48

ตาราง 48 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน เป็นรายคู่ตามขนาดโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง	\bar{X}	ขนาดโรงเรียน		
		ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
โรงเรียนขนาดใหญ่	3.42	-	.2836*	-
โรงเรียนขนาดกลาง	3.14	-	-	-
โรงเรียนขนาดเล็ก	3.27	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 48 พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลาง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยขอเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีการดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ปฏิบัติงาน อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพ การศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพ การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกัน

2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามกรอบนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 844 คน และครูผู้สอน จำนวนทั้งสิ้น 9,689 คน รวมจำนวนผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ทั้งสิ้น 10,533 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 285 คน ครูผู้สอน จำนวน 368 คน รวมผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ทั้งสิ้น 653 คน ตามการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ใน 2 องค์ประกอบคือ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา จำนวน 23 ข้อ ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน จำนวน 7 ข้อ รวมทั้งสิ้น 30 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.213 – 5.164 ความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ใน 2 องค์ประกอบ คือ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา จำนวน 23 ข้อ ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน จำนวน 7 ข้อ รวมทั้งสิ้น 30 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.880 – 6.487 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามที่ขอให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางและวิธีแก้ปัญหาในการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ และขอหนังสือจาก

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ส่งถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์ และขอหนังสือจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอส่งถึงโรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามถึงโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยได้ส่งแบบสอบถามจำนวน 653 ฉบับ ได้รับคืน 615 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.84

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อคำนวณค่าสถิติดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนรายข้อ รายด้าน และโดยส่วนรวมทุกด้าน
2. วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ได้ข้อค้นพบที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ มีสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ
2. โรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ มีสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา ในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน รองลงมาคือ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนและด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ตามลำดับ
3. ผลการเปรียบเทียบ สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยรวม

มีสภาพการดำเนินการ ไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบ สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยรวมมีสภาพการดำเนินการ ไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกัน

5. ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยรวม มีสภาพการดำเนินการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่าครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่ มีสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกับกับครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 อยู่เพียง 1 ด้านคือ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ส่วนด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน มีสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ไม่แตกต่างกัน ส่วนครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก และครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

6. ผลการเปรียบเทียบ สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยรวม พบว่า มีสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่ มีสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกับ กับครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทุกด้าน คือ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา ในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ส่วนครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก และครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัย การศึกษาสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพ การศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ มีประเด็น ที่สำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยส่วนรวม สภาพการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ การดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น โดยให้ข้าราชการครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน เข้ามามีส่วนรวมในการดำเนินงานตาม กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งกระบวนการประกันคุณภาพแต่ละระดับหน่วยงาน จะมีการประสานสอดคล้องต่อเนื่องตลอด กระบวนการ โดยในระยะแรกของการเริ่มพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา มีการกำหนด นโยบาย / มาตรฐาน การจัดเครือข่ายอนุกรรมการจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาคจนถึงโรงเรียน ที่ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมาย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541 ก : 19)

นอกจากนี้ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตระหนักถึงความสำคัญในการ พัฒนาคุณภาพโรงเรียนในสังกัดให้มีมาตรฐานเดียวกัน ได้กำหนดมาตรฐานโรงเรียน พ.ศ. 2541 ขึ้นมา ซึ่งเป็นสภาพที่พึงประสงค์ทั้งในเชิงคุณภาพเหนือปริมาณ ซึ่งแสดงโดยประสิทธิภาพ ของโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ในปัจจุบัน มาตรฐานโรงเรียน ยังถูกกำหนดให้เป็นเป้าหมายหลักของการประกันคุณภาพการศึกษาอีกด้วย (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์, 2541 ก : 1) เมื่อมีการพัฒนาเข้าสู่ระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษา โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และโรงเรียน ประถมศึกษาทุกโรงเรียน ต้องดำเนินการตามนี้ ดังนั้น โรงเรียนจะต้องนำเป้าหมายและ นโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม โดยการจัดทำแผนพัฒนาประจำปี แผนพัฒนาคุณภาพโรงเรียนและจัดทำธรรมนูญโรงเรียน เพื่อให้ครอบคลุมถึงกิจกรรมการเรียน การสอน การบริหารโรงเรียนและการนิเทศภายในเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน ซึ่งเชื่อมโยงและสัมพันธ์ ตลอดแนว องค์ประกอบและรูปเล่มของแผนต่างๆและการดำเนินงานตามแผน อาจแตกต่างกัน ในแต่ละโรงเรียน แต่จะมีองค์ประกอบหลักที่เหมือนกัน แผนต่างๆเหล่านี้ โดยความมุ่งหมาย ที่แท้จริงแล้วก็คือ แผนแม่แบบในการบริหารพัฒนาคุณภาพโรงเรียน โดยบุคลากรภายใน โรงเรียนได้นำมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีเป้าหมายร่วมกันคือ ผู้เรียนมีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อับราม (Abrams, 1996 : 86) ได้ทำการศึกษา เกี่ยวกับการประกันคุณภาพโรงเรียนของครูใหญ่ พบว่า กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียน การสอน โรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการประกัน

คุณภาพการศึกษา โดยจัดให้มีการควบคุม กำกับ ติดตามและการนิเทศการเรียนการสอน จะส่งผลถึงการประกันการประกันคุณภาพการศึกษาโดยตรง

เมื่อโรงเรียนได้นำนโยบายมากำหนดเป็นแผนพัฒนาโรงเรียน โดยได้ดำเนินการตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด กำหนด จึงทำให้เห็นเป็นรูปแบบที่ชัดเจน ดังนั้นการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา จึงเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผลการวิจัยจึงปรากฏอยู่ในระดับมาก

2. สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยส่วนรวมมีปัญหาการดำเนินการ อยู่ในระดับปานกลางที่ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนอาศัยกรอบแนวคิด การประกันคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน และเป็นนโยบายที่โรงเรียนประถมศึกษาต้องดำเนินการตามนี้ แต่เนื่องจากเป็นนโยบายใหม่ การควบคุมคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบ และปรับปรุงโรงเรียน ตามกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นวิสัยทัศน์ใหม่ที่ผู้บริหารโรงเรียน จะต้องจัดระบบการบริหารงานภายในโรงเรียน ให้เอื้อต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ คุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถ ในด้านการบริหารการศึกษา การนิเทศการศึกษา การจัดการเรียนการสอน จึงมีความสำคัญ จำเป็นต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับการวิจัยของแมททอกซ์ (Mattox, 1978 : 108) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา ปรากฏว่า ความต้องการในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมาก คือความต้องการที่จะมีความสามารถสูงในการปฏิบัติงาน ด้านการนิเทศ การประเมินผล ความต้องการทางด้านปรับปรุงการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตร นอกจากผู้บริหารโรงเรียนแล้ว ยังมีองค์ประกอบสำคัญที่สำคัญส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งได้แก่ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาทุกฝ่าย ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน ที่สอดคล้องกับการวิจัยของ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 (2543 : 13) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน ได้แก่ การจัดวางตัวบุคลากรได้เหมาะสม การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาให้แก่บุคลากร การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับธรรมนูญโรงเรียน การพัฒนาบุคลากร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ได้ทั่วถึง การดำเนินการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน และดำเนินการกำกับ ติดตามประเมินผล

(หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11. 2543 : 13) แม้ว่าองค์ประกอบดังกล่าวจะมีความพร้อม ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ แต่การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา อาจยังอยู่ในระยะเริ่มต้น ยังไม่มีความชัดเจน ยังไม่มีแบบแผนที่แน่นอน บุคลากร ยังไม่มีความเข้าใจ จึงทำให้มีปัญหาค่าดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหาในการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษามากที่สุด คือ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา ในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ การพัฒนางานเข้าสู่มาตรฐานทั้ง 3 ด้าน คือมาตรฐานการบริหารโรงเรียน มาตรฐานการเรียนการสอน และมาตรฐานคุณภาพนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องยังไม่มีเทคนิค วิธีการที่ถูกต้องมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และตามสภาพแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่น การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ไม่มีกรอบแนวคิด ยึดองค์ประกอบของระบบการจัดการศึกษา ด้านกระบวนการและผลผลิต ขาดการเลือกสรรตัวแปรด้านกระบวนการ ที่สามารถนำไปสู่คุณภาพนักเรียนได้ รวมทั้งไม่มีการวิเคราะห์ภารกิจ และขอบข่ายงานการจัดการศึกษาของโรงเรียน อีกทั้งการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ไม่คำนึงถึงองค์ประกอบที่มีผลต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน ทั้งนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งองค์ประกอบอื่นๆที่ เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ขาดการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ไม่นำผลการวิเคราะห์ข้อมูล มาเป็นตัวชี้้นำในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน จึงทำให้มีปัญหาค่าดำเนินการ อยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ สภาพการดำเนินการตามนโยบาย การประกันคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน พบว่ามีสภาพการดำเนินการโดยรวม ไม่แตกต่างกัน พิจารณาตามขนาดโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีสภาพการดำเนินการตามนโยบาย ไม่แตกต่างกัน ที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียน ได้ใช้กรอบแนวคิดเดียวกันกับการประกันคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปรึบรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนขึ้น และสอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน สภาพความต้องการของท้องถิ่น แล้วเสนอแนวทางที่จะพัฒนา บนพื้นฐานของสภาพปัญหาที่แท้จริง โดยไม่มีการกำหนดโครงการสำเร็จรูปไปจากส่วนกลาง แต่เปิดโอกาสให้เลือกโครงการเดิม ปรับประยุกต์และเสนอขึ้นใหม่ ได้ตามความเหมาะสม รวมทั้งปัจจัยที่จำเป็น ต้องได้รับการสนับสนุน ตามกระบวนการประกันคุณภาพ การศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 ก : 9) ซึ่งเป็นนโยบายที่โรงเรียนประถมศึกษาต้องดำเนินการตามนี้ เพื่อพัฒนาสู่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ดังคำกล่าวของ กษมา วรวรรณ ณ อรุณยา (2541 :17) ที่ว่า "ระบบประกันคุณภาพ" ต้องเกิดขึ้นในงาน

ประถมศึกษาให้ได้ เพื่อให้มั่นใจได้ว่า การจัดการศึกษาจะบรรลุจุดหมายสำคัญ คือ เด็กได้รับการพัฒนาที่สมดุล แต่เนื่องจากเป็นนโยบายใหม่ โรงเรียนประถมศึกษา ต้องดำเนินการเป็นแนวทางเดียวกัน และไต่ระดับสรรพกำลัง โดยมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้อำนวยการ และควบคุมการดำเนินงาน มีคณะครู อาจารย์เป็นคณะทำงานที่สำคัญ ในการบริหารงานทั้ง 6 งาน โดยจัดเป็นองค์กรเครือข่าย ความร่วมมือ การได้มีส่วนร่วมในการคิด การดำเนินงานร่วมกัน จึงทำให้ระบบการดำเนินงาน ของแต่ละโรงเรียน มีลักษณะการบริหารงานคล้ายกัน เป็นผลให้การปฏิบัติงานแต่ละโรงเรียน แต่ละขนาด ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพล ปะติณั (2542 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษากระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่าแนวทางการพัฒนาตามกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในด้านกระบวนการบริหารการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ควรเสนอแนะให้ครูสร้างความตระหนักในวิชาชีพครูและส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง ในด้านกระบวนการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูวิชาการโรงเรียนเสนอแนะให้จัดอบรมการจัดการทำแฟ้มสะสมงานให้แก่ครู และเสนอแนะให้พัฒนาผู้บริหารให้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับวิจัยของ ชัชวาลย์ ป้อมไชยา (2541 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินงานการบริหารระบบคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร พบว่า การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารระบบคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีระดับการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน พบว่า สภาพปัญหาการดำเนินการโดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก มีสภาพปัญหาการดำเนินการ โดยส่วนรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ โรงเรียนประถมศึกษาได้ใช้กรอบแนวคิด เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แต่ปรับรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน ให้แต่ละขั้นตอนชัดเจนขึ้น สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน และสภาพความต้องการของท้องถิ่น แล้วเสนอแนวทางที่จะพัฒนาพื้นฐานของสภาพปัญหาที่แท้จริง ตามกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 ก : 12 - 17) ซึ่งเป็นนโยบายที่โรงเรียนประถมศึกษาต้องดำเนินการตามนี้ เนื่องจากเป็นนโยบายใหม่ โรงเรียนประถมศึกษาต้องปฏิบัติแนวเดียวกัน จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ ในการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ได้มีโอกาสร่วมประชุมสัมมนา ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ

ร่วมพัฒนาและการร่วมมือกัน ติดตามประเมินผลและการประชาสัมพันธ์อยู่เป็นประจำทั้งในส่วน
ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด เป็นผู้นำนโยบายจากส่วนกลางเพื่อมา
ขยายผลลงไปให้ผู้บริหารโรงเรียนไปปฏิบัติ ในส่วนของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอก็ให้
ความช่วยเหลือ ติดตาม ประเมินผลเป็นระยะๆ จึงทำให้สภาพปัญหาการดำเนินการตาม
นโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มี
ขนาดต่างกัน โดยรวมจึงไม่แตกต่างกัน

5. ผลการเปรียบเทียบ สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการ
ศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ของครูผู้สอน
ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน พบว่า สภาพการดำเนินการ โดยรวม แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และเมื่อต้องการทราบว่าโรงเรียนใดบ้างมีสภาพการ
ดำเนินการแตกต่างกัน จึงได้ทำการทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') พบว่า
โรงเรียนขนาดใหญ่มีสภาพการดำเนินการ แตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็ก มี
สภาพการดำเนินการ ไม่แตกต่างกัน ที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าในปี พ.ศ.
2542 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีนโยบายให้โรงเรียนประถมศึกษา
ทุกแห่ง เตรียมเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ให้มีการพัฒนาเข้าสู่ระบบการประกัน
คุณภาพการศึกษา โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานและให้โรงเรียนประถม
ศึกษาทุกโรงเรียน ต้องดำเนินการตามนี้ แต่เนื่องจากเป็นนโยบายใหม่ โรงเรียนจึงต้องนำ
นโยบายและเป้าหมาย ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม โดยการจัดทำแผนปฏิบัติ
การประจำปี แผนพัฒนาคุณภาพโรงเรียนและจัดทำธรรมนูญโรงเรียน เพื่อให้ครอบคลุมถึง
กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การบริหารโรงเรียนและด้านคุณภาพนักเรียน เพื่อ
เข้าสู่มาตรฐานโรงเรียน พ.ศ. 2541 ดังนั้นการดำเนินงานตามแผน อาจแตกต่างกันไปในแต่ละ
โรงเรียนจึงทำให้สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกัน
สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนตร เตโช (2542 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเกี่ยวกับควบคุมคุณภาพ
การเรียนการสอนระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดนครพนม ผลการวิจัย พบว่า ครูในขนาดโรงเรียนต่างกัน มีการควบคุมคุณภาพการเรียน
การสอน โดยรวมและเป็นรายด้าน 8 ด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนใหญ่มีสภาพการดำเนินการ
แตกต่างกัน กับโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 อยู่เพียง 1 ด้านคือ
ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับ
ขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีสภาพการดำเนินการ ไม่แตกต่างกัน ผลวิจัย
ที่ปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนางานเมื่อเข้าสู่มาตรฐาน ทั้ง 3 ด้านคือ ด้านมาตรฐาน
คุณภาพนักเรียน มาตรฐานการเรียนการสอน และมาตรฐานการบริหารโรงเรียน

(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 ก : 21 – 25) ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง จะต้องแสวงหาเทคนิค วิธีการที่เหมาะสมกับสถานการณ์ตามสภาพแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่น มาปรับประยุกต์เพื่อเข้าสู่มาตรฐาน โดยจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบอื่นๆด้วย เช่น นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยการรวบรวมแล้ววิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ ผลจากการวิเคราะห์และแนวปฏิบัติของแต่ละขนาดโรงเรียน อาจจะมีการแตกต่างกันบ้าง เนื่องจากสภาพความพร้อมของแต่ละโรงเรียน ไม่เหมือนกัน จึงทำให้สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาในด้านนี้ แตกต่างกัน

6. ผลการเปรียบเทียบ สภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน พบว่าสภาพปัญหาการดำเนินการโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก มีสภาพปัญหาการดำเนินการ โดยรวมทุกด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อต้องการทราบว่า โรงเรียนใดบ้างที่มีสภาพปัญหาการดำเนินการ แตกต่างกัน จึงได้ทำการทดสอบเป็นรายคู่ ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe') พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ มีสภาพปัญหาการดำเนินการ แตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก มีสภาพปัญหาการดำเนินการ ไม่แตกต่างกัน ที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นนโยบายเอาไว้ แล้วให้โรงเรียนประถมศึกษา ได้ปรับรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน ให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการในแต่ละท้องถิ่น แล้วเสนอแนวทางการพัฒนามาบนพื้นฐานของสภาพปัญหาที่แท้จริง ตามกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ เนื่องจากเป็นนโยบายที่จะต้องปฏิบัติ จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู ได้ร่วมกันคิดวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมพัฒนา นิเทศติดตามและประเมินผล แต่ทั้งนี้ก็ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ของแต่ละขนาดโรงเรียน เช่น ความพร้อมด้านบุคลากร เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ งบประมาณ เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้จึงเป็นตัวกำหนดให้เกิดความแตกต่างในแต่ละขนาดโรงเรียน จึงทำให้เกิดสภาพปัญหาในการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวม แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีสภาพปัญหาการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน และด้าน

การตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีสภาพปัญหาการดำเนินการ ไม่แตกต่างกันที่ผลของการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ได้กำหนดยุทธศาสตร์การประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางให้โรงเรียนในสังกัดได้นำไปปฏิบัติ และยุทธศาสตร์หนึ่งที่มีความสำคัญ คือ การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์, 2542 ก : 10) ได้พัฒนาศักยภาพของบุคลากรทุกโรงเรียน เพื่อสร้างความตระหนัก และความจำเป็นของการประกันคุณภาพการศึกษา ให้ความรู้ ความเข้าใจในนโยบาย และมาตรการของหน่วยงาน กระบวนการดำเนินงานทั้งระบบ กำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนแต่ละฝ่าย การรวมแนวความคิด เพื่อกำหนดแนวทางเป็นการดำเนินงาน โดยดำเนินการจัดประชุม อบรมสัมมนา ทัศนศึกษาดูงาน และบริการสื่อทางวิชาการ ทำให้บุคลากรได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และได้รับวิทยาการใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ทำให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ ในการปฏิบัติหน้าที่ได้มาก แต่ทั้งนี้ประสพการณ์ในการทำงาน ก็เป็นปัจจัยสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกัน สอดคล้องกับการวิจัยของ พิทยา บุญสอน (2537 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการเร่งคุณภาพการศึกษาของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสพการณ์ในการทำงานต่างกัน มีปัญหาการเร่งคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน สภาพปัญหาการดำเนินการ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ โรงเรียนขนาดเล็ก มีสภาพปัญหาการดำเนินการน้อยกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ตามลำดับ ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็ก แม้ว่าจะมีภารกิจทุกอย่างเท่ากันกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ แต่ในความเป็นจริงแล้ว ปริมาณงานย่อมน้อยกว่ากันมาก สภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของบุคลากรในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ จำเป็นต้องใช้เวลาการประชุม ปรึกษาหารือ เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับมา ต้องใช้เวลามาก ใช้ทักษะความสามารถและประสพการณ์สูง ดังนั้น โรงเรียนขนาดเล็ก จึงอาจปฏิบัติภารกิจที่เกี่ยวข้องกับงานอื่นๆ เสริจรวดเร็วกว่า จึงมีเวลาทุ่มเทเพื่อการดำเนินงานได้มากกว่า เมื่อโรงเรียนขนาดเล็กใช้เวลาในการบริหารงานได้มากกว่า โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ จึงทำให้สภาพปัญหาการดำเนินการ แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของจิรศักดิ์ จันทรช่วงโชติ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา ของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดเขตการศึกษา 11 ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย เรื่องการศึกษาสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ สามารถประมวลเป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 โรงเรียนประถมศึกษา ควรกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาให้ชัดเจน โดยเฉพาะด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา ในการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนและการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน

1.2 โรงเรียนประถมศึกษา ควรพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ให้ครอบคลุม สาระสำคัญและกิจกรรมหลัก ของการประกันคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และดำเนินงานให้เกิดความสมดุลในทุกกิจกรรม

1.3 โรงเรียนประถมศึกษา ควรดำเนินการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน ในด้านการตรวจสอบภายใน อย่างมีระบบแบบแผนและต่อเนื่อง

1.4 ในด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน ควรนำผลการตรวจสอบไปปรับปรุงแก้ไข และระดมสรรพกำลังช่วยเหลือโรงเรียนอย่างทั่วถึง

1.5 โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง ควรพัฒนากระบวนการด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา ในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน และดำเนินการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน ใน การตรวจสอบภายใน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างระดับการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา

2.3 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจ ของผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา

2.4 ควรศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา

2.5 ควรศึกษาวิจัยการติดตามและประเมินผล การดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยสุโขทัย
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2540). คู่มือแนวทางการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมสามัญศึกษา. (2540). คู่มือการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน. อุตรธานี :
เสมาธรรมการพิมพ์.
- กรมสามัญศึกษา. หน่วยศึกษานิเทศก์. (2543). รายงานการวิจัยการสำรวจเชิงประเมิน
สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 11 (ฉบับย่อ). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- เกษมา วรารณ ณ อยุธา. (2541, กันยายน). " การประกันคุณภาพการศึกษา,"
ปฏิรูปการศึกษา. 1(1) : 16 – 18.
- เกตุ วิเศษชุมพล. (2542). ศึกษาปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถม
ศึกษา พ.ศ. 2541 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- จำเนียร ใจสำคัญ. (2542). การปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษาจังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม
: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. อุดลำนเนา.
- จิรศักดิ์ จันทรช่วงโชติ. (2538). การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยม
ศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. อุดลำนเนา.
- เจษฎา แซ่มประเสริฐ. (2540, มกราคม - มีนาคม). " ISO 9000 การศึกษากับการประกัน
คุณภาพการศึกษา," สารพัฒนาหลักสูตร. 16(128) : 36 – 42.
- ชัชวาลย์ ป้อมไชยา. (2542). การดำเนินการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. อุดลำนเนา.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2537). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นพนรรจ์ เต็มทรัพย์. (2543). ความสัมพันธ์ระหว่างแบบผู้นำกับเจตคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- เนตร เตโช. (2542). การควบคุมการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประวิทย์ เวียงเงิน. (2538). ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2541). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ บุรีรัมย์ : สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2531). วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิฑูรย์ พิลาวัลย์. (2542). ศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา เฉพาะกรณีโรงเรียนอนุบาลหนองคาย สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิทยา บุญสอน. (2537). ปัญหาการเร่งรัดคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. อัดสำเนา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2539). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2541). ปฏิบัติการศึกษไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มติชน.
- วีระยะ บุญยนิवासน์. (2540). แนวทางการพัฒนาโรงเรียนสู่การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

- เศรษฐศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2541). ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สงบ ลักษณะ. (2541, สิงหาคม - กันยายน). "แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา," *ข้าราชการครู*. 18(6) : 2 - 4.
- สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. (2541). ยุทธศาสตร์การบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2543 - 2544. บุรีรัมย์ : เรวัตการพิมพ์.
- _____. (2542 ก). แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปิงบประมาณ 2541 - 2544. บุรีรัมย์ : เรวัตการพิมพ์.
- _____. (2542 ข). รายงานสถิติการศึกษาประจำปี 2542. บุรีรัมย์ : เรวัตการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2534 ก). ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง งานบริหารและช่วยผู้บริหารสถานศึกษา เล่ม 1. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.
- _____. (2534 ข). ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.
- _____. (2535). การประถมศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2540 ก). คู่มือการใช้เกณฑ์มาตรฐานสำนักงาน สปอ. สปอ.. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2540 ข). คู่มือผู้บริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2540 ค). นิเทศเพื่อความเป็นเลิศ. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- _____. (2540 ง). แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 พุทธศักราช 2540 - 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2540 จ). แผนอัตรากำลัง 3 ปี (2540 - 2542). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2540 ฉ). รายงานการนิเทศทางไกลของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ระหว่างปี 2532 - 2539. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2540 ช). เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาคณะกรรมการโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541 ก). เอกสารชุดประกันคุณภาพ การศึกษาเรื่อง แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา เล่มที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- • (2541 ข). มาตรฐานโรงเรียน พ.ศ. 2541 เล่มที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. (2543). รายงานการวิจัย เรื่อง สภาพการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. บุรีรัมย์ : สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์.
- สีปพนนท์ เกตุทัตและคนอื่นๆ. (2540). ความฝันของแผ่นดิน. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- สุรพล ประดิษฐ์. (2542). การศึกษากระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- สุวัฒน์ พรหมวัง. (2542). การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- อำนาจ สุทธิคุณ. (2543). การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- อำรุง จันทวานิช. (2542, กันยายน). “ การศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพ,” วารสารวิชาการ. 2(9) : 2
- อุดมศักดิ์ ภาวะพถติ. (2532). การศึกษาการปฏิบัติงานการเร่งรัดคุณภาพการศึกษาของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด พัทลุง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). สงขลา : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- Abrams , M. E. (1996). Validation of Blumberg 's Teust Factors An Exporation of The Extent of Teacher Willingness To Innovate. Arizona : Northern Arizona University.

- Masterson, C. E. (1995). **Teachers and Principals Perceptions of The Actual and Task Behaviors of Elementary School principals. Doctoral Dissertation.** Illinois : Dissertation Carbondale Southern Illinois University.
- Mattox D. D. (1978, June). " A Study of in – service Needs of Illinois Public School Elementary Principals," **Dissertation Abstracts International.** 12 : 6061 – a.
- Newby E. F. (1998, July). " Total Quality Management and The Elementary School," **Dissertation Abstracts International.** 59(01) : 88.
- Schmidt , S.R. (1997, September). " School Quality Compusory Education Laws and the Growth of America Hight School Attendance, 1915 – 1935," **Dissertation Abstracts International.** (CD – ROM). 58(3) : 1019
Available : DAO No, ACC 9724642.
- Sheahan , P. M. (1997, July). " The Accreditation Process and Definition of Quality," **Dissertation Abstracts International.** (CD – ROM). 59(01) : 88. Available : DAO No ACC 9719745.
- Smith , F.L. (1997, August). " Guidance for the Charter Bound, School Administrator," **Dissertation Abstracts International.** (CD – ROM). 54(7) : 18 – 22. Available : ERIC No, 548963.
- Wayne , B. E. (1980, September). " perception of Elementary School Concerning their role in Supervision," **Dissertation Abstracts International.** 41 : 1293 – a.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ 1524.20/ ฉ. 2739

สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ 31000

12 มีนาคม 2544

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัย

เรียน คุณอำนวย ทองด้วง

ด้วย นายประกิจ แพมโรสง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดมนิเทศ.โกวิท ที่กรมกลาง เป็นประธานกรรมการควบคุมการศึกษาค้นคว้า

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นช่องทางที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ เบญจกาญจน์)

อธิการบดีสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 044-611221, 617588 ต่อ 174

โทรสาร 044-612858

ที่ 1524.20/ว. 2739

สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

ถนนจระ อ่าเภอเมือง

จังหวัดบุรีรัมย์ 31000

12 มีนาคม 2544

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำกรวิจัย

เรียน คุณชาญณรงค์ ศิริอัมพันธ์กุล

ด้วย นายประกิจ แพมไธสง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์
มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาสภาพการ
ดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประม
ศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต โดยมีรศ.โกวิท
เจือมกลาง เป็นประธานกรรมการควบคุมการศึกษาค้นคว้า

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้
ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เป็น
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำกรวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อที่ผู้ทำการวิจัยจะได้
ดำเนินการในขั้นตลนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็น
อย่างถึงว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราณีทย์ บุญจavan)

อธิการบดีสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 044-611221, 617588 ต่อ 174

โทรสาร 044-612858

ที่ 1524.20/ ค. 2739

สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรัส อำเภอเมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ 31000

12 มีนาคม 2544

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัย

เรียน คุณสุภร พงศ์ทองมี

ด้วย นายประจักษ์ แพมไธสง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมีศ.โกวิท เต็มกลาง เป็นประธานกรรมการควบคุมการศึกษาค้นคว้า

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ เมญูจากบุญจันทร์)

อธิการบดีสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 044-611221, 617588 ต่อ 174

โทรสาร 044-612858

ที่ 1524.20/ ฉ. 2739

สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ 31000

12 มีนาคม 2544

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัย

เรียน คุณกระพัน ศรีงาม

ด้วย นายประกิจ แพนไธสง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต โดยมีรศ. โทวิท เชื้ออมกลาง เป็นประธานกรรมการควบคุมการศึกษาค้นคว้า

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ เบญจกาญจน์)

อธิการบดีสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 044-611221, 617588 ต่อ 174

โทรสาร 044-612858

ที่ ศธ 1524.20/ว 485

สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจระ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000

11 เมษายน 2544

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

ด้วย นายประกิจ แฟมไธสง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี รศ.โกวิท เชื้อมกลาง เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามแก่ผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ เบนจกาญจน์)

อธิการบดีสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 044-611221, 617588 ต่อ 174

โทรสาร 044-612858

ที่ ศธ 1131/4096

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
50 ถนนอิสานบุรีรัมย์ 31000

21 พฤษภาคม 2544

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ทุกอำเภอ/กิ่งอำเภอ

ด้วย นายประกิจ แผลมโรสง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งนักศึกษาจะเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามแก่ผู้เกี่ยวข้องในการวิจัย

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ขอให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ แจ้งสถานศึกษาในสังกัดของท่าน ให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาในการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาราม สุวรรณชัยรบ)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

ฝ่ายบริการการศึกษา

โทร.044-611402

โทรสาร 044-620277

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบถึงสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา
2. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งเป็น 4 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา มี 2 ส่วน คือ
 1. ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา
 - 1.1 การกำหนดมาตรฐานโรงเรียน
 - 1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน
 2. ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน
 - 2.1 การตรวจสอบภายใน
 - ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการดำเนินการตามกิจกรรมและงานในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา
 - ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถาม ที่ขอให้ท่านแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางและวิธีการแก้ปัญหา ในการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา
3. กรุณาช่วยตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ และตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน
4. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ จะไม่กระทบต่อการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ของท่าน
5. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการบริหารการศึกษาและพัฒนาการศึกษาต่อไป

นายประกิจ แฟมไชสง

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและขนาดโรงเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () ตามที่เป็นจริง

1. สถานภาพตำแหน่ง

() ผู้บริหารโรงเรียน

() ครูผู้สอน

2. ขนาดโรงเรียน

() ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คน ขึ้นไป)

() ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนระหว่าง 121 - 300 คน)

() ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 120 คน ลงมา)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการกักหนดมาตรฐานโรงเรียน ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน และด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายใน

คำชี้แจง กรุณาอ่านข้อความโดยละเอียดและพิจารณาระดับสภาพการดำเนินการ ตามหัวข้อ ในแบบสอบถาม โปรดเขียนเครื่องหมาย / ในตารางให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดระดับของการดำเนินการ ดังนี้

5 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการมากที่สุด

4 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการมาก

3 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการปานกลาง

2 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการน้อย

1 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการน้อยที่สุด

ตัวอย่าง ถ้าท่านเห็นว่าการจัดทำคู่มือมาตรฐานการบริหารโรงเรียน มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่องหมายเลข 3 ดังตัวอย่างข้างล่างนี้

รายการ	ระดับสภาพการดำเนินการ				
	5	4	3	2	1
มีการจัดทำคู่มือการบริหารโรงเรียน			/		

รายการ	ระดับสภาพการดำเนินงาน				
	5	4	3	2	1
ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา การกำหนดมาตรฐานโรงเรียน 1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษา 2. มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นเพื่อเป็นสารสนเทศสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3. มีการจัดทำมาตรฐานโรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานท้องถิ่นและมาตรฐานชาติ 4. มีการจัดทำคู่มือการใช้มาตรฐานของโรงเรียน 5. มีการจัดทำมาตรฐานคุณภาพนักเรียน 6. มีการจัดทำมาตรฐานการเรียนการสอน 7. มีการจัดทำมาตรฐานการบริหารโรงเรียน 8. การมีส่วนร่วมของข้าราชการครูในการกำหนดมาตรฐาน 9. การมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการกำหนดมาตรฐาน 10. มีการจัดทำมาตรฐานท้องถิ่น การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน 11. มีการจัดทำข้อมูลพื้นฐานระดับโรงเรียน 12. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม 13. ดำเนินการพัฒนาบุคลากร 14. มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับธรรมนูญโรงเรียน 15. มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปี 16. มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโดยเน้นที่ผลการเรียนรู้ของนักเรียน 17. มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน 18. มีการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน 19. มีการดำเนินงานตามธรรมนูญโรงเรียน 20. มีการจัดทำเอกสารส่งเสริมประสบการณ์ให้แก่บุคลากร					

รายการ	ระดับสภาพการดำเนินงาน				
	5	4	3	2	1
21. มีการจัดการเรียนการสอนเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน					
22. มีการบริหารโรงเรียนเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน					
23. มีการนิเทศภายในเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน					
ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน					
การตรวจสอบภายใน					
24. มีการดำเนินงานตามแผนของโรงเรียน					
25. มีการจัดทำเครื่องมือประเมินตนเอง					
26. มีการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนโดยการประเมินตนเอง					
27. มีการติดตาม ตรวจสอบ ทบทวนผลการดำเนินงานของโรงเรียนโดยโรงเรียนเอง อย่างสม่ำเสมอ					
28. การมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียนในการวางแผนการตรวจสอบภายใน					
29. มีการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพ โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง					
30. มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปี เพื่อเสนอต่อผู้เกี่ยวข้อง					

ตอนที่ 3

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในการดำเนินการตามกิจกรรมและงาน
ในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ท่านเห็นว่า
ตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด โดยกำหนดระดับสภาพปัญหาการดำเนินการดังนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพปัญหาการดำเนินการมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพปัญหาการดำเนินการมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพปัญหาการดำเนินการปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพปัญหาการดำเนินการน้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพปัญหาการดำเนินการน้อยที่สุด

รายการ	ระดับสภาพปัญหาในการดำเนินงาน				
	5	4	3	2	1
ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา การกำหนดมาตรฐานโรงเรียน 1. การแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน 2. ดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นเพื่อเป็นสารสนเทศสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือธรรมนูญโรงเรียน 3. ดำเนินงานตามมาตรฐานโรงเรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐานท้องถิ่นและมาตรฐานชาติ 4. ดำเนินงานตามคู่มือการใช้มาตรฐานโรงเรียน 5. ดำเนินงานตามมาตรฐานคุณภาพนักเรียน 6. ดำเนินงานตามมาตรฐานการเรียนการสอน 7. ดำเนินงานตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียน 8. การมีส่วนร่วมของข้าราชการครูในการกำหนดมาตรฐาน 9. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการกำหนดมาตรฐาน 10. ดำเนินการตามมาตรฐานท้องถิ่น					

รายการ	ระดับสภาพปัญหาในการ ดำเนินงาน				
	5	4	3	2	1
การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน					
11. ดำเนินการจัดทำข้อมูลพื้นฐานระดับโรงเรียน					
12. ดำเนินการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและสภาพ ความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจน					
13. ดำเนินการพัฒนาบุคลากร					
14. ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับ ธรรมนูญโรงเรียน					
15. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปี					
16. ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียน โดยเน้นที่ผลการเรียนรู้ของนักเรียน					
17. การดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
18. ดำเนินการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน					
19. ดำเนินการตามธรรมนูญโรงเรียน					
20. ดำเนินการจัดทำเอกสารส่งเสริมประสบการณ์ให้แก่ บุคลากร					
21. ดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน					
22. ดำเนินการบริหารโรงเรียนเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน					
23. ดำเนินการนิเทศภายในเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน					
การตรวจสอบภายใน					
24. ดำเนินการจัดทำเครื่องมือประเมินตนเอง					
25. ดำเนินการตามแผนของโรงเรียนและประเมินตนเอง					
26. ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียน					
27. ดำเนินการติดตามตรวจสอบทบทวนผลการดำเนินงาน ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
28. การให้ความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียนในการวาง แผนการตรวจสอบภายใน					
29. นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน					
30. ดำเนินการรายงานผลการดำเนินงาน					

ตอนที่ 4

คำชี้แจง แบบสอบถามต่อไปนี้ เกี่ยวข้องกับสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ขอให้ท่านได้เสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานและวิธีการแก้ปัญหาตามสภาพความเป็นจริง

1. ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาท่านมีแนวทางการปฏิบัติงานอย่างไร

1.1 ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานตามนโยบายการประกัน
คุณภาพการศึกษา ท่านมีแนวทางการแก้ปัญหาแต่ละด้านอย่างไร

2.1 ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.2 ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ประวัติย่อของผู้วิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ชื่อ นายประกิจ แฟมไธสง
 วันเดือนปีเกิด 27 สิงหาคม พ.ศ. 2507
 สถานที่เกิด อำเภอสำล้ายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 190 หมู่ 10 ตำบลแสงพัน อำเภอสำล้ายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์-
 โทร 01 - 5791260
 ตำแหน่งหน้าที่การงาน อาจารย์ใหญ่ ระดับ 7
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนวัดบ้านหนองสองห้อง ตำบลเมืองแฝก
 อำเภอสำล้ายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
 ประวัติการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.)
 พ.ศ. 2524 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสำล้ายมาศ
 อำเภอสำล้ายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
 พ.ศ. 2526 มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนภัทรบพิตร อำเภอเมือง
 จังหวัดบุรีรัมย์
 พ.ศ. 2530 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกคณิตศาสตร์
 วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ (ปัจจุบันคือสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์)
 พ.ศ. 2544 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาการบริหาร
 การศึกษา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์